Kemenesaljai Digitális Könyvtár
2013.02.13. 11:49

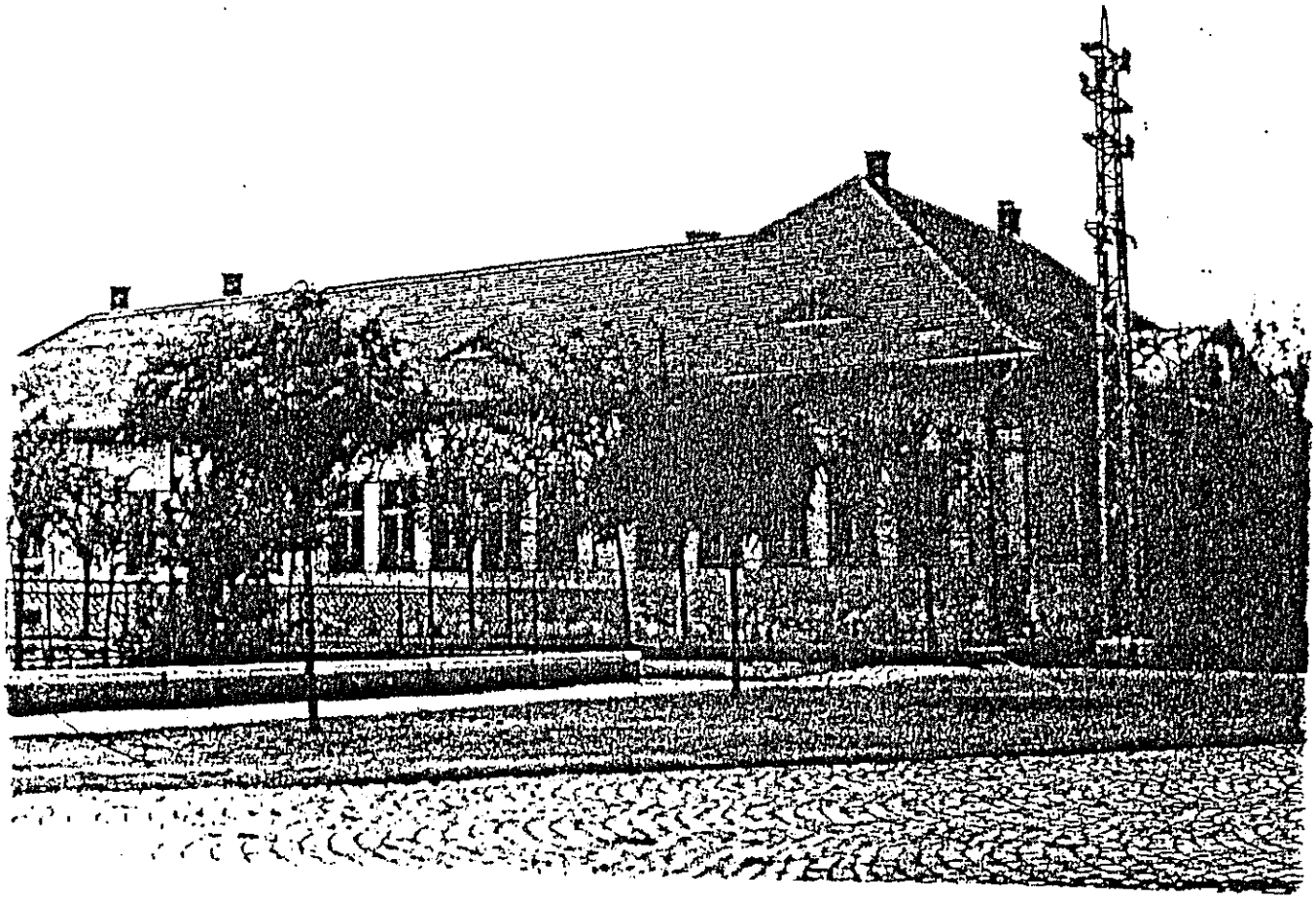

KRESZNERICS FERENC KÖNYVTÁR
CELLDÖMÖLK
25460

S Ü K Ö S D J Ó Z S E F

Római Katolikus Elemi Népiskola és nevelői 1927-1948

B E V E Z E T É S

A Celldömölki Római Katolikus Elemi Népiskola építésének tervbevételének hetvenötödik, fennállásának hetvenharmadik évét ünnepeljük ebben az évben.
A milleneumi év tiszteletére fogtam hozzá az iskola építésével kapcsolatos események leírására, az iskola felszenteléséig.

A Római Katolikus Elemi Népiskola épület ma a József Attila utca 1. szám alatt áll.
Kutatásaim csak ezzel az iskolával kapcsolatos adatokkal foglalkozik. Úgy, hogy folyamatos legyen a leírás említést kell tenni az előző iskola létéről, és az ott foglalkoztatott tanítókról.
Kiemelkedő célom az új iskola épület létre jötte és a benne foglalkoztatott nevelők ismertetése.
Az előző iskola épületen foglalkoztatott nevelőkről hiteles leírást adni nem tudok, mert őket egy kivételével nem ismertem. Viszont foglalkozom az új épületben tanított nevelőkkel, és az iskola igazgatójával, mert őket személyesen ismertem, és tanítottak. Továbbá a Magyar kultúra fejlődésével is kivántam hiteles leírások alapján végig vezetni a fejlődést és eljutni az iskolák létre hozásához.
Megemlékezek a volt hitoktatóimról és az iskola építésében munkálkodó Jándi Bernardin apát úr, dr. Horváth Károly esperes úr, Uhlár Gyula igazgató úr szerepéről az odaadó munkásságáuk jeléül.

Köszönetemet fejezem ki Horváth Lajos tanító (tanár) úrnak az általa kezembe adott ismeretekért, a nagyszerű tanítói munkásságáért, melyet ismereteim alapján merek hagyni az utókorra.

Celldömölk, 2000. december 1.

Ha már egyszer elkezdtem az iskolával foglalkozni illő visszanézni a múltra.

A Magyar kultúra a nemzeti élet legdrágább kincse. A világtörténelem tanusága szerint nem mindig a kultúr nemzetek a világ urai, maradandót azonban csak a kultúr nemzetek alkothatnak.
Minden nép ha meghal, márpedig minden nép meghal egyszer, annyi marad meg az örökké valóság számára, amennyit műveltségben alkotni tudott.
A magyarságnak, mint kis létszámú fajnak a legerőteljesebb harcot kellett folytatni a nemzeti kultúráért mert, hogy eddig megállhattunk a magunk lábán ebben az óriási harcban, ami a történelem kezdete óta európa legveszélyesebb helyévé, a népek átjáró házává, gyilkos harcok csatateréve avatta a Duna - Tisza közét.

A katonai erényeinken kívül nemzeti kultúránknak is köszönhetjük fennmaradásunkat.

A kultúra és az Istenhit minden nép fennmaradásának a legnagyobb alapfeltétele.
A történelem során a magyar kultúra fejlődésében és a hit kialakulásában érdekes megfigyeléseket tehetünk.
A keletről hozott kultúra teljesen elütött az akkori európai kultúrától. Éppen ezért idegennek érezte magát itt a magyarság, körülvéve idegen gondolkodással.
A magyarok pogánysága nagy szálka volt Európa szemében.
Az életben maradásért egyre nagyobb harcot kellett vivni a magyarságnak.
Lehet, hgy a rengeteg harc, talán a nyugati kultúra és a kereszténység szelleme vagy a politika, ma már ezt nem lehet bizonyítani, hogy Szent Istvánt milyen megfontolás vezette a kereszténységgel való kapcsolatra, egy-két száz éven keresztül a kalandozások diadalmas harcaik során.
A magyarság vezérei látták a kultúrában tündöklő Olaszországot. A magyarság első kultúr benyomásait Olaszország felől kapta.

Az olasz hittérítők az elsők akik a magyarságot a keresztény hittel megismertették. Tehát a magyar folytatta a velehozott Árpád kori műveltségét, de most már a kereszténység szellemében. A fejlődések külön szakaszaival nem akarok sokáig foglalkozni, de fontosnak tartom a további kultúrával és a magyar írás olvasás tudományának kibontakozásával.
Visszatérve az Árpádok alatt a magyar iskolák megfeleltek a legmagasabb kultúrájú európai iskolák nívójának. Ezt a fejlődést észre veszi a németség is. Betelepítéssel jól alkalmazott faji összetatással és ráhatással az olasz hatást megfelelően gyengíti. A középkor végéig egyre erősödik a német hatás, annak csak az Anjou ház uralkodása (Zsigmond király, de főképpen Mátyás király szabnak határt, hogy egészen el ne árassza a magyarságot a germán kultúra terjeszkedés.
Mátyás uralkodása a magyar kultúra fénypontja. Mátyás udvara Európa legnagyobb szellemi központja volt. A könyv nyomtatás nagymértékben fejlődött, erre tanu a világhírü Korvinák. Kár, hogy Mátyás halálával ez a kultúra csaknem teljes egészében kihalt.
A további lökést a magyar kultúra fejlődésének a hitújítások, vallási harcok kora adja meg. Tulajdonképpen ekkor jelentkeztek először a nemzeti kultúrák, mint fontos tényezői egy nemzet életének. Ekkor terelődik először a figyelem a magyar nyelvre.
A protestánsizmus legnagyobb eredménye, amit ma a nemzeti gondolkodás világában annak nevezhetünk, abban állt, hogy felébresztette a nemzetekben a nemzeti kultúra utáni vágyakozást, a nemzeti nyelv öntudatát. A viták ugyan először dokmatikusak voltak. A kultúra akkor nem cél, csak eszköz volt. De, hogy az ősi magyar műveltségből valami megmaradt, azt ennek a kornak lehet köszönni. A katolicizmus legnagyobb erővel állott a nemzeti törekvés mellé. A két hatalmas erő akkor mikor ellenségként állt egymással szemben. Mint a két tábor egyirányba haladt a nemzeti műveltség fejlesztése terén.
A legmaradandóbban és legeredményesebben, a vallási vitákkal egyidőben további fejlődésnek indult a könyvnyomtatás, az iskolák fejlesztése, sőt már ebben időben megjelent a népoktatás. Ez volt a népművelésnek az első megjelenése.

A nacionalizmus amit a protestánság gyújtott föl, a katolicizmus vitt tovább. Csak az volt megint a veszély, hogy a németesítés Mária Teréziával újra kezdődöttt az iskola reformmal együtt. Ez a kor megfosztotta a magyarságot a saját kultúrájának további fejlődésétől. A magyar nép lelkében egyre erősödött a magyar nyelv utáni vágyódás. A magyar iskolák felállítását egyre gyakrabban hangoztatták, még szerencse, hogy ebben a korban akadtak Széchenyi Kossuth az akkori kor vezér alakjai. Ebben az időben alakul Széchenyi István jóvoltából, a Tudományos Akadémia, a Nemzeti színház, a múzeum. A színházak megnyitásával nagyot lendül előre a népzene, nagy eredményeket mutat fel a magyar nyelv fejlődése, ebben az időben kialakul a fesészet. Majd 18000 után megindultak a magyar iskola reformok. A magyar népiskolát Ötvös József népiskolai reformja, amely 1868-ban évi XXXVIII. t. c.-ben öltött testet teremtette meg. Ötvösi javaslatra a magyar népoktatás ügyét polgári községek alapjára akarta helyezni. A községi önkormányzat működésétől várta a korszerű népiskola fejlődését. A közösséget akart megtenni a népiskla szervezetének alapjául.

Ötvös József legnagyobb érdeme a tankötelezettség bevezetése, a tanító képzés megteremtése. Gróf Kléebelszberg Kunó kultuszkormányzata 317. községben 1073 tantermet, 528 tanítói lakást építetett. Ennek az 1073 tantermnek akkora befogadó képessége, hogy 48 ezer gyermek járhatott iskolába, akik az élet körülményeik miatt eddig nem járhattak.

A népiskoák mellett, népkönyvtárakat is meg kell említeni. A tanító falusi és tanyai iskolákban népkönyvtárat kapott. A népiskola tömeges felálítása az iskola népművelés megszervezése hatalmas lehetőséget adott a magyar nép kultúra fejlődésének.

Már ebben az időben célkitűzés volt a nyolcosztályos népktatás. Végeredménybe eljutott az ország az iskolák a népoktatás, azaz a népiskolák megnyitásához.
Továbbiakban térjünk rá a celldömölki népoktatás azaz a népiskola megnyitásához, kezdetleges indulásához és fejlődéséhez.

Jegyzetek: A Magyar Közalkalmazttak Almanakja.
M. Kir. Vallás- és Közoktatási Minisztérium
III. Bekezd. 17. oldal.

Iskolánk létrejöttének idejét - napra, vagy akárcsak évre pontosítva - eddig még senkinek sem sikerült megállapítania. Azt is nehéz lenne teljes határozottsággal kijelenteni, hogy szűkebb pátriánkban melyik a legrégibb iskola. Itt és most csak Nemesdömölk és Kiscell - 1904-ben megkezdődött és 1907-ben teljes hivatalossággal lezárult - egyesüléséből létrejött községre gondoljunk, semmiképpen sem az 1951-ben Alsósággal is megnövesztett - de azóta igazában össze mégsem épült - Celldömölkre. Itt is, ott is az időnként foganasított canonica visitatiok jegyzőkönyvei tartalmaznak ide vonatkozó feljegyzéseket.

Pacher Donát: A dömölki apátság története c. művének 71. oldalán Kazó győri kanonok 1698. február 10-i egyházlátogatási jegyzőkönyvéből vette át a következő sorokat: "Iskoláról is hallunk. A falu keleti végén áll, azelőtt a csordás lakott benne: kelet felől a község pázsitja, jobbról Bolla István a szomszédja. Minden igás lakos fizet szemes jószágból fél nagyobb pápai mérőt, tíz dénárt, és tüzelőnek egy kocsira valót. A nem igások szemes jószágból fizetnek negyed mérővel és tíz dénárt, a többi fizetni való nem küönbözik az előbbi vizsgálatokon megállapítottakról, az iskolaépítés a hívek dolga. A mesternek neve Fűztőy Benedek, magyar és ág. ev. vallású, tud olvasni és 48 éves."

Az idézett szöveg Pórdömölkre, illetve annak iskolájára vonatkozott mindenképpen. Ha az említett canonica visitatio jegyzőkönyvébe a következő kerülhetett:"... a többi fizetni való nem különbözik az előző vizsgálatokon megállapítottaktól...", akkor egészen bizonyos, hogy az "iskoláról is hallunk",már az 1698. előtti időkre is érvényes. Visznt, ha már korábban is volt iskola, akkor iskolamester is bizonyára vagyogatott, ha nem is folyamatosan, hisz az egyházvizsgálati jegyzőkönyv határozottan és tételesen felsorolja a tanszemélyi járandóságot is. Az a bizonyos Fűztőy Benedek, aki 1698-ban a pórdömölki isklaépületen, a volt csordásházban okította a vallásra nézve vegyes gyermekeket, lehetett a nemesömölki iskla első tanítója, de Celldömölk egészére vonatkoztatva már nem merném állítani az ő sorrendbeli elsőségét.

Amikor a szatmári béke után bencéssé, majd pannonhalmi főapáttá lett - volt huszártiszt - Sajghó Benedek bizalmából Koptik Odó dömölki apáttá neveztetett ki, a pórdömölki apátság "háztáján" eléggé nyomosűságos és egyben elszomorító helyzet uralkodott.
Koptiknak ez sehogy sem tetszett. Még kinevezésének évében, 1739-baen megtette a maga nagy lépését, otthagyta az ősi monostort, és - kelet felé véve az irányt, az akkori pápai országúthoz közel - létrehozta Kiscellt.

Nem lehet célunk a "koptiki" településfejlesztés részleteit - akárcsak nagy vonásokban - e sorok közé róni, de le kell szögeznünk a tagadhatatlant, miszerint az apátság áttelepítése az ősibb Pórdömölkről az akkoron eagészen új Czellbe, némi magyarázatot ad a celli népoktatásban fellelhető hézagosságok megértéséhez.

Ilyesmi - ilyen vagy amolyan okból - szinte valamennyi népiskola múltjában felfedezhető, mert hol a mecénás, hol az épület, hol meg éppen az oskolamester volt "hiánycikk".

Bizony, bizony a mi iskolánk útja sem volt zökkenő és hézagmentes. Való, hogy az indulást jelentő "elődd" már Pórdömölkön hallatott magáról.
Az ősi csordásházban letanyázott iskola a koptiki időkben lassan - lassan, szép csendesen kimult, és a kiscelli városmagaban igazi, ízig-vérig magyar nyelvű iskola ugyancsak nehezen alakulhatott, ami nem csoda, hisz maga az új település is eléggé döcögősen vált valódi magyarrá.

Az apátsági templom körül kialakult klastromkörnyék lakói kevés kivétellel német anyanyelvüek voltak, de nem mondható túl gyorsnak a bevándorlás üteme sem.
Nem eagészen három évtizeddel az "áttelepülés" után, 1768-ban még csak 36 adózóról szólnak az írások.

1781-ben az első szombathelyi püspök, Szily János végeztetett egyházlátogatást Pórdömölkön, illetve a jogutód Kiscellben. A felvett jegyzőkönyv szerint 293 felnőtt és 52 gyermek élt e két "összetartó" helyen. A jegyzőkönyv szerint tanító nem volt, helyét az apátsági muzsikusok egyike, Höller Tamás töltötte be, és a gyerekek tanításáért egy szorgalmi évre tanulónként 12 krajcárt kapott. Csak egyedül tanított, segédtanító nem volt mellette. Sajnosként hozzáfűzhetjük, hogy a muzsikus úr csak németül tudott - így mit is tehetett volna mást - saját nyelvén tanította a kiscelli nebulókat. Közbeékelésként megjegyezhetjük, hogy ugyanebben az időben a nemesdömölki ev. iskolában az apátsági zenekar egyik tagja, Deső József tanítgatta írni és olvasni az ottaani gyerekeket - de magyar nyelven - mindaddig, míg a zenekart fel nem oszlatták.

Mindezek ellenére a településsel együtt alakulgató kiscelli iskola ténynek vehető, bár fejlődése a 19. század elejéig inkább csak ösztönös volt.

Az apátsági templom, a Kálvária, na meg a bencés rendház építésének időszakában - az 1740-es évektől kezdődően - építették az urasági alkalmazottak, szolgák, szakácsok, kenyeres emberek, templomi zenészek, valamint egyéb szolgák és szolgáltatók számára az ún. Hosszú házat (Langen haus-t), amely több részből állt össze, a szükségnek megfelelően fokozatosan, toldozva- foldozva épülgetett, mindig "hosszabbra" terjedve.
A Hosszú ház északi felével a templom déli oldalával párhuzamosan húzódott végig - a Kálváriától délre eső, nemrég lebontott ún. postaházig - déli fele meg magába fogta napjaink "kisiparos üzletsorának" telkét is.

1780-ban "emelték" a Hosszú ház nyugati végére - az apátsággal szembeni oldalra - az akkoron már kimondottan iskolai célt szolgáló földszintes épületet,

(az első kiscelli iskolaházat), amely a mai Köztársaság tér 2. sz. alatti későbbi iskolaház szegényes ősének tekinthető. Ebben az időben itt végezték a kiscelli kicsinyek oktatását a Höller Tamás féle apátsági muzsikusok. Már nem sokáig, mert 1787-ben a bencésrnd felszámolásának idején, Kiscell hivatalosan is községgé alakult. Ami e folyamatból az iskolára tartozó, az abban összegezhető, hogy attól kezdve két forrásból tángálódhatott a népoktatás, az egyházi vonal mellett porondra lépett a politikai község is.

Krónikai sorrendben tehát kezdetben valának Kiscellbaen a templomi muzsikusok, a kántor elődök, akiknek némelyike tanítást is vállalt. Általuk és belőlük sarjadzott a kántortanítói státusz, amelyhez harmadik szakmaként társult a jegyzőség, így aztán a kántor nemcsak tanítói, hanem nótárius is volt, csak úgy egyszemélyben.

A népszolgálat egyszemélyes korszaka Í787-től 1872-ig, vagyis 85 évig tartott egyhuzamban. Ezeknek a mesterségükben öszvérkedést produkáló istenadtáknak a listáján Strizl Péter volt az első, a sort pedig Polczer Mihály zárta, akiről a későbbiekben külön is illik szólnunk.

1787-től 1836-ig - az egy év híján fél évszázad alatt - tizenegyszer váltották egymást a kántor - tanító jegyző mesterember urak. Még négy és félévi átlag sem jutott egyre, mire beleszokhattak volna teendőikbe, már tovább is álltak, pedig közben a jegyzői fizetést emelték is (évi 160 forintra), na meg ezen kívül a marhalevélkezelés is hozott valamicskét a nótárius úr konyhájára. A "sok kicsi sokra megy" elvét nem nagyon vették számításba a valahai elődök, azért keltek oly sűrűn útra anélkül, hogy munkaadóik - egyház és mezőváros - útilaput kötöttek volna talpukra.

No azért nem mind! Az említett háromfunkciós korszak sorrendben utolsó, de érdemben első tagja - Polczer Mihály - 1836 és 1872 között egymaga 36 évig szolgált két úrnak - politikai községnek és egyházközségnek, nagy hivatástudattal, becsülettel, sok gonddal, bajjal, de türelemmel és eredménnyel.
Megkilencszerzte a 11 elődd itt tartózkodásának átlagát, s bizonyította a kitartó munka érdemességét a megmagyarosítandó mezővárosban. Ő volt az utolsó kántor-jegyző-tanító Kiscellben, de valamiben első volt. Első, aki tervszerűen fogott a németként fogantatott és világrajött Kiscell magyarosításához. A mezőváros jegyzőkönyveit ő kezdte magyarul írni, amit aztán 1872 után így folytattak a függetlenített jegyzők is.
Polczer Mihály keze nyomán nem csak a községi adminisztráció magyarosodott, kántori mesterségnek is megvoltak magyarító vonásai. A templomi ének mind gyakrabban szólt szép magyar nyelvünkön, s működésének utolsó esztendeiben szinte egészen elhalt a kórusról irányított német zengzet. Az iskolában is magyarabban dobogott a szív, aminek hatására ott is mind hallhatóbban hangzott ízes magyar nyelvünk. Polczer Mihály tiszteletet érdemlő naptanító volt. Sírja 1808-1877 évszámokkal jelölve - ott van a régi temetőben Virághalmi Ferenc 48-as honvédszázados sírjától a hatodik helyen.

Még Polczer Mihály működése alatt, 1862-ben építtette a község azt az emeletes, iskolaházként emlegetett épületet - a mai Köztársaság tér 2. sz. alatt -, amelyben a városi közigazgatás 1906-ig, az r. k. elemi fiúiskola meg 1927-ig működött.

Az egyházközség 1926-ban a mai József Attila útca 1. sz. alatt új iskola építésébe kezdett. Egy celldömölki kisiparos trió - Kotz István, Uti Mihály - Buza István - Kirchner Elek mérnök terve alapján 1926. októberétől 1927. augusztusáig készre állította az iskolaépületet, amelyben

az államosításig, 1948-ig működött a celldömölki r. k. elemi fiúiskola. (Az épület azóta szolgálta a gimnáziumot, az általános iskolát és iparoktatást.

Az épületeket hagyva, ismét térjünk át személyi vonalra.
Ismert, hogy a kántortanítók sorában Polczer Mihály volt az utolsó, aki még jegyzőként is tevékenykedett. Az ót "csak" kántortanítóként követők listája a következő: Porpáczi Ferenc 1872-től 1903-ig, Barabás Ernő 1903-tól 1923-ig, míg Uhlár Gyula 1924-tól 1948-ig, az államosításig volt az iskola első embere.

Az iskola 1. sz. kántortanítói állásának sorrendben utolsó betöltőjét 1924. augusztus 7-én 11 pályázó közül abszolut többséggel választották meg az akkorra négy tanerőssé fejlődött elemi fiúiskola első számú tanszemélyévé. A választáskor és a későbbiekben is mindenki úgy érezte és érezhette, hogy a legméltóbbra adták voksukat az arra hivatott képviselőtestületi tagok.
Uhlár Gyulát aztán 1928-ban címzetes igazgatóvá nevezte kia az egyházi főhatóság.
Az egyházi vezetés bizalmából évekig volt a Kemenesaljai Esperesi Kerület iskolaigazgatója, és több mint egy évtizedig a járás déli részének iskolafelügyelője volt a vármegyei tanfelügyelőség megbízásából.

A politikai község megalakulásának időszakától- ha nem is folyamatosan - a kántortanítótól kapott fizetésért -, segédtanító is működött ennél az iskolánál.
A hézagmentesség azonban csak a "polczeri" időktől észlelhető. Akkor már az iskolafenntartó is betársultezen tanszemély bérezésébe. Ebből a besegítő állásból fejlődött hivatalossá az iskola 2 sz. tanítói állása.
Az állás betöltői - valószínűleg a bérezés okán - gyakran váltották egymást. Az 1911. szeptember 17-én Angyal János utódaként megválasztott, hegykőről Celldömölkre került Virágh József aztán már maradósnak bizonyult.

Nyugdíjazásáig, 1937-ig működött e másodkántorsággal összekötött tanítói álláson. Utóda Horváth Lajos lett, akinek díjlevele szerint, a tanítás mellett, hetenként felváltva önállóan kellett végeznie a kántori teendőket is.

A következő, vagyis a 3. sz. tanítói állás megszervezésére 1918-ban kapott engedélyt az iskolaszék. Az állást 1918. október 11-én meghívással töltötték be, egyszer s mindenkorra, Fessler Erzsébet celldömölki illetőségű tanítónővel, akit mindenki "Fessler kisasszony"-nak titulált, megjegyzendő, hogy nagy tisztelettel és szeretettel. Érdemes volt rá. Egyszer s mindenkorra választották, mivel iskolája, álláshelye és ő maga is - megválasaztása után kerek 30 esztendővel - állami irányítás alá került.

Az iskola 4. sz. tanítói állását 1923 elején szervezték, s ezt az állást első ízben Kuster Ernő karakószörcsöki tanító személyével töltötték be. Az ő korai halála után - ugyanaznap mint Uhlár Gyula kántortanító választása volt - 1924. augusztus 7-én Supala Vilmost választotta meg az egyházközösségi képviselőtestület erre az állásra. Tehát ezen a 4. sz. álláson Supala (később Ujvári) Vilmos sorrendben a második volt, akit aztán már nem követett senki az iskola megszüneséig.

Ezzel tulajdonképpen az iskola szervezett álláshelyeit sorba vettük. Ebben az iskolában azonban volt még egy "nem szervezett", amolyan ideiglenes jellegű, un. kisegítő tanítói álláshely is, amelynek betöltője az 1935/36-os tanévtől az egyébként állástalan Farkas Kálmán okl. tanító volt. Az ő tényleges katonai szolgálata alatt - az 1936/37-es tanévaben, majd Szentlérántra történt megválasztása után - az 1938/39-es tanévtől - Rada Mária okleveles tanítónő kapott megbízatást az egyházközségtől a kisegítő tanítói teendők ellátására, egy osztály önálló vezetésére, az 1936/37-es tanévben a II. osztályként ő tanította.

Összehoztuk iskolánk épület és személyi leltárát, ha itt- ott hézagosan is.

Jegyzetek: Horváth Lajos tanító (tanár) feljegyzései, ALAPJÁN.
Kinevezési okmány Püspöki levéltár, Jegyzőkönyv
1924/2455/1924. sz. 1924/216/2453-5 IX. hó 12.
217/1924. 216/1924.

Ha az előző oldalon említettem a hézagokat, pár sorban pótolni akarom azokat.
Ismétlésbe nem bocsájtkozom, kizárólag a Celldömölki Római Katolikus Népelemi Iskolával akarok foglalkozni, mely iskola ma a József Attila utca 1. szám alatt áll. Az épület 1926-tól 1927-ig épült.
Tehát egy év leforgása alatt felépült. Kutattam az új iskola építésének okát, miért vált szükségszerűvé új iskola építése.
Kutattam a Püspöki levéltárban. Rátaláltam jegyzőkönyvekre, amely az iskola építését ismerteti.
Az iskola építésének az előzményeivel foglalkozik, (a jegyzőkönyv hiteles másolatát csatolom). A következők állapíthatók meg. Taglalja a jegyzőkönyv, hogy a régi iskola amely épület ma is áll a Köztársaság tér 2. szám alatt átépítve, a Bencés rendházzal szemben.
Jegyzőkönyv foglalkozik, a termek elhelyezéseivel a bővítési lehetőségekkel, foglakozik az egészségtelen voltával. Elhangzanak érvek az iskola építéssel kapcsolatban, vagy a régi iskola felújításával kapcsolatos hozzászólások. Végül az Apát úr inkább az új iskola építését javasolja, amit végül is a Római Katolikus egyház község vezetősége megszavazott, 1926. március 15-én.

Meg vagyok győződve arról, hogy az Egyházközség vezetősége figyelembe vette az akkori iskola építési reformot, amelyet még az Ötvös József 1868-as népiskola irányzatott, gróf Klébelsberg Kunó Kultusz miniszter iskola reformját, ami állami segítséget, hitelt biztosított az iskolák építéséhez. A kölcsön kiutalásával kapcsolatban a Pannonhalmi Levéltár nyilvántartása szerint, a kölcsönt az iskola építéséhez kiutalták. Értesítették az egyházközséget, hogy a minisztérium az építkezéshez hozzá járult 1926. július 15-én. A fent leírtak szerint az építkezlést meg is kezdték.

Celldömölk részéről meg kell említeni azokat a személyeket, akik az iskola építésén fáradoztak, és az előkészületeket megtették az építés mielőbb elindítására. Jándi Bernardin apát úr, dr. Horváth Károly esperes úr, Uhlár Gyula igazgató úr és az egyházközség széles látókörű tagjai. Ők azok az egyének akik szívükön viselték a celldömölki ifjúság fejlődését. Látták, hogy a régi iskola akármilyen átalakítás után is egészségtelen és kicsi marad. Jól látták Celldömölk népesedésének növekedését. A vasút fejlesztése, az Alsósági bánya megnyitása magával hozta a lakosság növekedését.

Az építkezéssel kapcsolatban utoljára emlékezni, de nem utolsó sorban gróf. Mikes János Megyés püspök úrra, aki nagyban segítségére volt a celldömölki Rk. Egyházközség vezetőinek az iskola építéssel kapcsolatos kölcsön és állami támogatás kiutalásában.

Az előbbiekben említett engedélyezéstől számított egy éven belül az iskola fel is épült. Az engedély és az építkezés kezdete 1926-ban történt. 1927. szeptember 18-án történt a zárda kibővítésének befejezésével egybe kötött felszentelési ünnepséget gróf Mikes János Megyés Püspök Úr végezte. (Sz ünnepség lefolyását ismertető csatolt meghívó tükrözi.)

A Római Katolikus Elemi Népiskola 1948-ig a celldömölki Római katolikus Egyházközség birtokában volt. (Az államositásig.)

Említeni kell az iskola működését. A háború előtt nagyszerű képzés folyt az iskolán belül. Kiváló nevelők és hitoktatók munkássága mellett zajlott a népnevelés és oktatás. Viszont a háboru közbe jötte miatt már nem volt zavartalan a tanítás menete az iskolában. Ehhez hozzájárult a bombázások ártlmai. Sajnos az iskola nyugati oldalának lebombázása is rontotta a tanítás menetét.

Későbbiek folyamán a katonaság foglalta le az iskola termeit. (Ha jól emlékezem tábori posta költözött az osztályokba.)
A háború végeztével pedig a Szovjet katonaság vette birtokába, egészen 1946. augusztusáig.
A lebombázott rész csak a későbbi idők folyamán lett helyreállítva. 1946. szeptemberében kezdődött el a tanítás az iskolában. A mellékelt fénykép másolat mutatja a romos iskola nyugati részét. A képen Uhlár Gyula igazgató úr látható a diákjai között.
Az államositás után az iskolában kapott helyet a gimnázium, ipaari tanuló képzés és az általános iskola.

Az iskola államositása, illetve állami tulajdonban tartása 1994-ig tartott.
1994-ben vissza igénylés után a celldömölki egyházközség birtokában újra megnyitotta kapuit a katolikus ifjúság számára. Ma hat osztállyal százhat gyermekkel működik.

Jegyzetek, jegyzőkönyvek: Püspöki Levéltár
73/1926. 404/1926/a, 34.267/1926.sz.
VlII-a.ü.o. 1559/1926. V,hó 17.
156/1926 1762/1926.
344/1926. 1927. szeptember 12/2241.
Nyitással Kap. Új Kemenesalja
1994. Július 20. saját jegyzet
Jelvény és pecsét másolat.

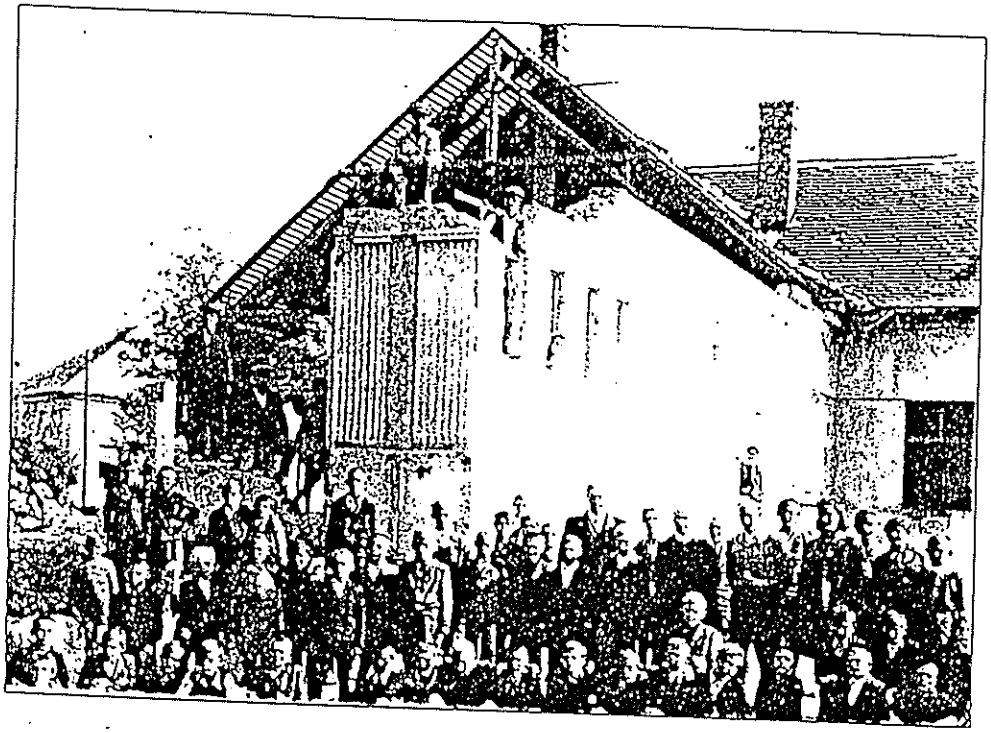

A lebombázott iskola, benne a tanítás újra kezdése Uhlár igazgató Úr vezetésével.

Jegyzetek: Kép Horváth Lajos tanító özvegye birtokában.

Jegyzőkönyv

Felvétetett a celldömölki róm. kath. hitközségi képv. test.-nek 1926. márc. 15-én tartott rendes ülésén.

Elnök: Dr Horváth Károly, plebános.

Jegyző: Kohlár Gyula.

Helyen vannak: Dr Havasy Béla vil. elnök, Csáki Bernardin apátúr, Planitz Fulgent, Rosenheim Sándor, ifj. Vörös Vencel, Simon Sándor, ifj. Reich Imre, Kiszáner János, Kuthy József, Schütz Gyula, Berkes János, Horler János, Nagy József, Molnár János, Rosta János, Szalay József, Helpert Mihály, Szerei Kálmán.

1. Elnök üdvözli a megjelenteket, az ülést megnyitja.—

2. A mult ülés jegyzőt felolvasás utáni hitelesnek jelenti ki.—

3. Elnök bejelenti, hogy az elhározott Simon József tagja volt a számvizsgáló bizottságnak. Helyébe a képv. test. egyhangulag Rosenheim Sándort választja meg.

A választás után elnök felhívja a számvizsgáló bizottságot, hogy a pénztárosnál vizsgálják át a mult évről szóló számadást és ügyünk felőle jelentését.-

Simon Sándor tanuló-gyűrűnk bejelenti, hogy számadását elvégezte, kéri annak is az átvizsgálását.—

4. Elnök alapossan és részletesen ismerteti a képviselő test.-tel azon szükséges-kű szakbizottságnak tárgyalását, amelyet a Iskola építése céljából egybehívott. Felolvasja elnök azt az 5-féle tervet, amely a tárgyalások folyamán szóba kerüt. Röviden:

a.) az iskolahelyiségek kiürítésével a földszinten lesz egy uj terem; az emeleti teremből egy darabot elvére, melyhez a Barabánné által lakott kis szobát hozzáadva lesz egy másik terem.

Ez nem megfelelő, mert az emeleti nagy terem szűkítése után nyert helyiség még mindig nem akkora, hogy osztálynak megfelelő legyen. Ezért kár volna a meglevő nagy termet kicsivé tenni, mert egy nagy teremre sokszor szükség van;

b.) Földszintes 2 tantermes épület a déli fronton. Nem megfelelő, mert száltól az udvar állandóan hideg, naptól elzárt északi fekvésű lesz.—

c.) emeletes épület 4 teremmel a déli fronton.—Éj úgy, mint a b.) alatti.—

d.) emeletes épület az északi fronton 4 teremmel.— Óriási kiadás, melyet a hitk. nem bír meg.

e.) Földszintes épület az északi fronton 2 teremmel.—

A szakbizottság alapos és részletes tárgyalás után azt a tervet ajánlja a képv. test.-nek.

Elnök bemutatja a tervrajzot és a költségvetést, mely az északi oldalon építendő 2 teremről szól, melynek ablakai az udvarra—déli oldalra néznek.—

Elnök felhívja a képv. test.-nek tagjait, szóljanak hozzá és most más véleményen és döntésen fogadjanak el és szavazzunk határozattá egy tervet, mert az

a pokfalu ülésének törvengetés ellapozítja az egész építkezési ügyet. A határozat után az egyh. főhatóság megadójét fogja kikérni oly kölcsön tárgyában, mely ehhez az építkezéshez szükséges. Klinik kiküldésbe helyezi az építési államsegély valószínűségét is. —

Simon Sándor, mint a szakbizottság egyik tagja, szintén ráutalt azi a megbeszélés tárgyát képező tervekre. Szerinte a külön falu terek hátránya itt je a legjobb megoldásnak minősíti az Klinik által bemutatott terek szerinti építkezést.

Gáudi Bernardin apátúr három szempontból bírálja az iskolaépítési gondolatot:

a.) pénzügyi tekintetből igen gyorsan átesünk a tervezetésen a jelző alapján: addig megnyugszodjunk, ameddig a takarónk ér.

b.) A lelki-pásztori gondok egy olyan épületet megvalósítását óhajtja, amely épületben elhelyezést találhatna az a sok kath. egyesület és intézmény, amelyek most – helyiség hiányában – összejöveteleiket a templom tárhásában le tetőnek tartani. Díszes helyzet volna ezeknek az egyesületeknek egy ilyen otthont szerezni, amelynek építési költségeihez az utólag fizetendő használati díjak tetemes hozzájárulást jelentenének. Tanácsos azonban a kath. anyagi helyzetét, csatlakozik Simon Sándor ajánlatához és az Klinik által bemutatott terekhez kéri a kérv. test. hozzájárulását.

c.) A harmadik szempont, a lakügyi szempont. Felvilágosítást kér az elnöktől arra nézve, hogy a törvény rendelkezéseit figyelembe vették-e a tervek megalkotásánál a tantermek befogadó képességét illetőleg?

Nagyságú ismételten az Klinik által bemutatott terv szerinti építkezést ajánlja.

Klinik a kérv. test. nevében nagy örömmel veszi apátúr tartalmas felvilágosítását. A lelki-pásztori szempont megkapó gondolata, más régen él lelkében, de egy ilyen kultúrhiány iránti vágyát csak alattomban kényelem – jobb időkre halasztotta, amnak megvalósítása az anyagi helyzetre vali tekintettel. – A lakügyi szempontbeli aggályokat illetőe, ismerve az 1868. 38. t.c. 27 §-át, amelynek alapján az uj termek megfelelő befogadó képességűek lesznek. —

Berkes Sándor igen hosszú idéig ragaszkodott az a.) tervhez. – elintéve a többség építeni akar, kényelem a többség akarata előtt meghajolni. – Most más adatokat kíván kívánságát, hogy számolva a jövővel, díszesebben emeletes 4 termes épületet építtessen a kitkösség. —

Kutly József szerint, ha más a kérv. test. tervei ellene van az emeletes épületünk, a földszinte épületet úgy akarja megkonstruálni, hogy arra idővel, emeletet lehessen húzni. —

Simon Sándor azt bizonyítgatja, hogy ilyen célú alapépítmény éppen a bőtszerűek kerül a terszerinti földszintre tervezett épületünk. —

Kossuth Ferenc Könyvtár
116 118
Celldömölk

Bukes Tamás kát. és le nagya a kétfajta építkezés között levő ilyen nagy arányú árkülönbséget 6-is úgy kívánja a földszintes épület megalkotását, hogy arra idővel emeletet lehessen építeni. — Az árkülönbözőre vonatkozólag pedig szakértők meghallgatását sürgeti —

Elnök az előbbi hozzászólásokat mindenoldalról megvilágítva a bemutatott terv szerinti földszintes 2 tanteres épület megalkotását ajánlja. — Vita nélkül a kérdést. A képv. test. nagy többsége a bemutatott rajz szerinti építkezést szavazza meg. —

Elnök ezután bejelenti, hogy az egyh. felhatósághoz beterjeszti a tervet, abból is kéri annak jóváhagyását. — Megnyugszik kéri az egyh. felhatóság előzetes engedélyét arra, hogy hosszú lejáratú építési kölcsönt vehessen fel a hitközség. —

Elnök ezután bejelenti, hogy az egyh. felhatóság megbízva, utána egy szűkebb bizottsággal fogja megtárgyalatni a tovább-ki vételeket, amelyekre vonatkozólag a képv. test.-nek jelentést fog tenni. —

5. Elnök ismerteti az apáca-kárda kiküldő statutumának módosításáról, valamint a clausulák építésről szóló tervet, melyet a képv. test. egyhangúlag elfogadott.

6. Elnök jelenti a képv. test.-nek, hogy a hitk. adó első negyedévi befizetése alkalmával 1100 addóró közül csak 325-en tettek eleget kötelezettségüknek.

Hosszas tárgyalás és időpontot kér megállapítani, mert a pok. iparosnak a téli hónapokban kevesebb a keresete, azért maradtak hátralékban. —

Elnök husvét utánra újabb fizetési napot fog kitűzni. Ha a hátralékosok az alkalommal sem fizetnek, indítványozza, hogy a törvény által megállapított késedelmi kamatot is fizessék meg a késedelmeskedők. Nagyon annyira meg van könnyítve a négy részletben fizetési lehetőséggel az adóra, hogy a késedelmeskedést csak jószándékú akarással lehet magyarázni. A hitk. pedig nem maradhat pénz nélkül. —

Indítványát egyhangúlag elfogadták. —

7. Elnök ismerteti a hitk. adó mivoltára tárgyában leadott kérvényeket.

Miután a szükségletünk megfelelően az állami adó alapján, igazságosan és mindenkire 60%-ban lett kivetve a hitk. adó, a kérvényezőket el kellett utasítani.

8. Elnök Simon Sándornak a képv. test. nevében szóló részvétét Zolnai Gyula fiának halála felett. —

Más tárgy nincs. Elnök az ülést bezárja.

Uhlár Gyula jegyző

R. K. HITKÖZSÉG PECSÉTJE

Szabó Ferenc elnök.

Hi. Tekintetes Elnök:

Szabó Ferenc

Kovács Lajos

Nagy Sándor

Csokaörökösi, IV. ker.
Kossuth Lajos utca 17. szám alatt levő
lakóházak és kőtárgyiak – a m. kir. országos
régészeti hivatal szakértőjének
véleménye szerint jórészben
a [illegible] [illegible] adott
[illegible] csak azzal
azzal, hogy a vh. illetőségi
az épületi kőtárgyak fenntartására
szükséges költségek
megtérítése,
A kőtárgyak szétszedésére
szükséges [illegible] szükséges
ennek idején hogy
[illegible] jórészben
fenntartásáról [illegible]

Bp. 1926 IV/23

1073 IV/23
1926. : Kr

A hiteles másolat, kézirásának gépelt oldalai.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Felvétetett a celldömölki róm. katk. hitközségi képv. test-nek 1926. március 15-én tartott rendes ülésén.

Elnök: Dr. Horváth Károly, plébános

Jegyző: Uhlár Gyula

Jelen vannak: Dr. Havasy Béla vil. elnök, Jándi Bernardin apátúr, Slavits Fulyend, Rosenheim Jenő, vitéz Virág Vencel, Simon Sándor, ifj. Reich Imre, Mészáros János, Kuthy József, Schütz Gyula, Berkes János, Horkr János, Nagy József, Molnár János, Rosta János, Szalay József, Holpert Mihály, Gecsei Kálmán.

1. Elnök üdvözli a megjelenteket, az ülést megnyitja. -
2. A mult ülés jkvét felolvasás után hitelesnek jelenti ki. -
3. Elnök bejelenti, hogy az eltávozott Simon József tagja volt a számvizsgáló bizottságnak.

Helyébe a képv. test. egyhangulag Rosenheim Jenőt választja meg.

A választás után elnök felhívja a számvizsgáló bizottságot, hogy a pénztárosnál vizsgálják át a mult évről szóló számadást és tegyenek róla jelentést.

Simon Sándor temető - gondnok bejelenti, hogy számadását elvégezte, kéri annak is az átvizsgálását. -

4. Elnök alaposan és részletesen ismerteti a képviselő tes. tel azon szükebbkörü szakbizottságnak tárgyalásait, amelyet a fiuiskola építése céljából egybehívott. Előadja elnök azt az 5- féle tervet, amely a tárgyalások folyamán szóba kerül.

Röviden:

a.) az üzlet helyiségek kiürítésével a földszinten lenne egy új terem, az emeleti teremből egy darabot elvéve, melyhez a Barabásné által lakott kis szobát hozzáadva lenne egy másik terem.

Ez nem megfelelő, mert az emelti nagy terem csonkítása után nyert helyiség még mindig nem akkora,hogy osztálynak megfelelő legyen. Ezért kár volna a meglévő nagy termet kicsivé tenni, mert egy nagy teremre sokszor szükség van;

b.) Földszintes 2 tantermes épület a déli fronton. Nem megfelelő, mert ezáltal az udvar állandóan hideg, naptól elzárt északi fekvésű lenne. -

c.) emeletes épület 4 teremmel a déli fronton - Ép úgy, mint a b.) alatti. -

d.) emeletes épület az északi fronton 4 teremmel. Óriási kiadás, melyet hitk. nem bir meg.

e.)földszintes épület az északi fronton 2 teremmel. -

A szakbizottság alapos és részletes tárgyalás után ezt a tervet ajánlja a képv. test.-nek.

Elnök bemutatja a tervrajzot és a költségvetést, mely az északi oldalon építendő 2 teremről szól, melynek ablakai az udvarra - déli oldalra néznek. -

Elnök fölhivja a képv. test.-nek tagjait, szóljanak hozzá és most már véglegesen és döntően fogadjanak el és emeljenek határozottá egy tervet, mert ez a sokféle utólagos tervezgetés ellaposítja az egész építkezési ügyet. A határozat után az egyh. főhatóság engedélyét fogja kikérni oly kölcsön tárgyában, mely ehhez az építkezéshez szükséges. Elnök kilátásba helyezi az építési államsegély valószínűségét is. -

Berkes János igen hosszú ideig ragaszkodott az a.) tervhez.- Miután a többség építeni akar kénytelen a többség akarata előtt meghajolni.- Most már odamódosítja kivánságát, hogy számolva a jövővel, elsősorban emeletes 4 termes épületet építtessen a hitközség. -

Kuthy József szerint ha már a képv. test. elvileg ellene van az emeletes épületnek, a földszintes épületet úgy akarja megkonstruálni, hogy arra idővel emeletet lehessen húzni. -

Simon Sándor azt bizonygatja, hogy ilyen célu alapépítmény éppen a kétszeresébe kerül a tervszerinti földszintre tervezett épületnek. -

Berkes János kétségbe bonja a kétfajta építkezés között levő ilyen nagy arányú árkülönbséget. Ő is úgy kivánja a földszintes épület megalkotását, hogy arra idővel emeletet lehessen építeni. - Az árkülönbségre vonatkozólag pedig szakértők meghallgatását sürgeti.-

Elnök az utóbbi hozzászólásokat minden oldalról megvilágítva a bemutatott terv szerinti földszintes 2 termes épület megalkotását ajánlja. - Felteszi a kérdést. A képv. test. nagy többsége a bemutatott rajz szerinti építkezést szavazza meg. -

Elnök ezután bejelenti, hogy az egyh. főhatósághoz beterjeszti a tervet aholis kéri annak jóváhagyását.- Ugyancsak kéri az egyh. főhatóság előzetes engedélyét arra, hogy hosszú lejáratú építési kölcsönt vehessen fel a hitközség.-

Elnök ezután bejelenti, hogy az egyh. főhatóság engedélye után egy szűkebb bizottsággal fogja megtárgyaltatni a további részleteket, amelyeknek eredményéről a képv. test.-nek jelentést fog tenni. -

Simon Sándor, mint a szakbizottság tagja, szintén részletezi a megbeszélés tárgyát képező terveket. Ismerteti a különféle tervek hátrányait és a legjobb megoldásnak minősíti az Elnök által bemutatott tervek szerinti építkezést.

Jándi Bernardin apátúr három szempontból boncolja az iskolaépítés gondolatát:

a.) pénzügyi tekintetből igen gyorsan átesünk a tervezgetéseken a jelszó alapján: addig nyújtózkodjunk, ameddig a takarónk ér.

b.) a lelkipásztori gondok egy olyan épület megvalósítását óhajtják, amely épületben elhelyezést találhatna az a sok katk. egyesület és intézmény, amelyek most - helyiség hiányában - összejöveteleiket a templom tárházában kénytelenek tartani. Ideális helyzet volna ezeknek az egyesületeknek egy ilyen otthont szerezni, amelynek építési költségeihez az utólag fizetendő használati díjak tetemes hozzájárulást jelentenének. Ismerve azonban ahitk. anyagi helyzetét csatlakozik Simon Sándor ajánlatához és az elnök által bemutatott tervhez kéri a képv. test. hozzájárulását.

c.) A harmadik szempont a tanügyi szempont. Felvilágosítást kér az elnöktől arra nézve, hogy a törvény rendelkezéseit figyelembe vették-e a terv megalkotásánál a tantermek befogadó képességét illetőleg?

Apátúr ismételten az elnök által bemutatott terv szerinti építkezést ajánlja.

Elnök a képv. test. nevében nagy örömmel veszi apátúr tartalmas felszólalását. A lelkipásztosi szempont megkapó megkapó gondolata már régen él lelkében, de egy ilyen kultúria iránti vágyát csak altatgatni kénytelen - jobb időkre halasztgatja annak megvalósítását az anyagi helyzetre való tekintettel. - A tanügyi szempontbeli aggályokat illetve, ismerteti az 1868. 38. t.v. 27 §-át, amelynek alapján az új termek megfelelő befogadó képességüek lesznek.

5.) Elnök ismerteti az apáca-zárda külső tatarozásáról, valamint a clozettek építéséről szóló tervet, melyet a képv. test. egyhangúlag elfogadott.

6.) Elnök jelenti a képv. test.-nek, hogy a hitk. adó első negyedévi befizetése alkalmával 1100 adózó közül csak 325-en tettek eleget kötelezettségüknek.

Holpert Mihály új időpontot kér megállapítani, mert a sok iparosnak a téli hónapokban kevesebb a keresete, azért maradtak hátralékban. -

Elnök husvét utánra újabb fizetési napot fog kitűzni. Ha a hátralékosok ez alkalommal sem fizetnek, indítványozza, hogy a törvény által megállapított késedelmi kamatot is fizessék meg a késedelmeskedők. Ugyanis annyira meg van könnyítve a négy részletbeni fizetési lehetőséggel az adózás, hogy a késedelmeskedést csak fizetni nem akarással lehet megmagyarázni. A hitk. pedig nem maradhat pénz nélkül.-

Indítványát egyhangulag elfogadták.-

7.) Elnök ismerteti a hitk. adó mérséklése tárgyában beadott kérvényeket.
Miután a szükségletnek megfelelően az állami adó alapján, igazságosan és mindenkire, 60 ä-ban lett kivetve a hitk. adó, a kérvényeket el kellett utasítani.

8.)Elnök Simon Sándornak a képv. test. nevében őszinte részvétét tolmácsolja fiának halála fölött.-

Más tárgy nincs. Elnök az ülést bezárja.

R.K.HITKÖZSÉG
PECSÉTJE

Uhlár Gyula
jegyző

Dr. Horváth Károly
elnök

Hitelesítjük:

PLÉBÁNIAHIVATAL CELLDÖMÖLK

73. szám
1926.

Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Ur!

A celldömölki róm.kath.hitközségi képviselőtestületnek folyó.évi március hó 15-én tartott rendes üléséről szóló jegyzőkönyvet azzal az alázatos kérelemmel bátorkodom mély hódolattal Méltóságodnak felterjeszteni, hogy az abban foglalt határozatokat jóváhagyni kegyeskedjék.A határozatok ellen a törvényes idő alatt felebbezést senki sem jelentett be.

Különösen kérem az iskolafejlesztésére vonatkozó terveknek kegyes jóváhagyását s engedélyt ahhoz,hogy hosszabb lejáratu kölcsönt vehessünk fel a kiadások fedezésére.A kölcsönt évi részletekben szándékozunk törleszteni a hitközségi adóból,alapjául és biztositékul szolgálhatnának a hitközség ingatlanai.

Amennyiben Méltóságodnak a terv ellen nincs kifogása,az épitkezést azonnal megkezdjük;ha pedig Méltóságod módositást fog ajánlani,annak figyelembe vételével fogjuk az épitkezést megejteni.

Kérésemet megismételve s az összes mellékletek visszacsatolását kérve maradok

Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Urnak

Celldömölk,1926.április 9. mély hódolattal és kézcsókkal

plébános

Méltóságos és Főtisztelendő
Gróf H I K E C J Á N O S Megyéspüspök Urnak

S Z O M B A T H E L Y

404

———szám.

1926 á.

MÉLTÓSÁGOS ÉS FŐTISZTELENDŐ

GRÓF MIKES JÁNOS rom.kath.püspök Úrnak,

SZOMBATHELY

Folyó évi 939 sz. átiratával áttett iratokat azon megjegyzéssel küldöm vissza, hogy a terv kivitelre alkalmas,- a költségvetési egységárak megfelelőek.

M.kir.államépitészeti hivatal:
Szombathely,1926 évi április hó 21.

A hivatal főnöke:

M. KIR. ÁLLAMÉPÍTÉSZETI HIVATAL SZOMBATHELY

5 darab

kir.műszaki főtanácsos.

IV/13

A

M.

Csokonai Vitéz János-
Múzeum bővítésére és
átalakítására vonat-
kozó tervek és költ-
ségek f. a. módosí-
tása az illetékes
körökkel vom fennma-
a m. Államépítészeti
Hivatalnak átkerni
csak azokat fenn-
maradni és m. ke-
rámányok nalam kapcso-
mi fennmaradtak.

Szegedin — —

Szeg. 1926 IV/13

939
1926

34.267/926 szám.
VIII-a.ü.o.

Méltóságos és Főtisztelendő

gróf BIKES JÁNOS

szombathelyi püspök urnak,

Szombathely.

Nagybecsü tudomás végett van szerencsém tisztelettel megküldeni.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánitását.

Budapest, 1926 évi junius hó 5-én.

A miniszter helyett:

államtitkár.

a

Csoldómácsi rk. jui. és kanizsamisi Rozál Bánisére 650 millió ügyvédi díjmegtér.

Vissz. iratta zár. mint visszafizetve

Dátum 1926 VI/12

1559 VI/12
1926. /T

m.kir.vallás és közokt.miniszternek 34267/926.VIII-a.ü.o.sz.a. Vas vármegye kir.tanfelügyelőjéhez intézett rendeletének másolata:

A folyó évi május hó 5-én 1301., illetőleg május hó 10-én 1360 sz.a.kelt jelentéseire és központi kiküldöttemnek a oellődölki róm.kath.elemi fiu és leányiskolák elhelyezését ismertető jelentése alapján értesítem a kir.tanfelügyelő urat, hogy mivel az elemi fiuiskolának két tantermet magában foglaló épülete közbiztonsági és közegészségi szempontokból erős kifogás alá esik és kicsiny telke a még szükséges két tanterem felépítésére nem alkalmas, az azen elhelyezésre irányuló és csak átmenetinek tekinthető terv mellőzésével kívánatosabb, hogy a fiuiskola az állami polgári fiuiskolával szomszédos, attól a tervezett utcával elválasztott telken, a jelenleg fennálló szükségletnek megfelelően: négy tanteremmel, egy tanitói lakással, szertári helyiséggel és a szükséges mellékhelyiségekkel teljesen ujból épittessék fel.

A zárdai elemi leányiskolának egy szintén kifogás alá eső saját tantermén felül két megfelelő tanterme van; de mivel a róm.kath.polgári leányiskola felénitésével a számban megnövekedett szerzetesnők elhelyezkedésében lehetetlen helyzet állott elő s a legminimálisabb igényeik kielégitésére elégséges helyiségek sem állanak rendelkezésükre, elkerülhetetlen, hogy a zárdai részbe beékelődő tantermek a zárda céljaira engedtessenek át s az elemi népiskola számára, a felmondott bérlet beszámitásával, négy uj tanterem épittessék. Ez az épitkezés a polgári iskolával szemben fekvő épületszárny kibővitésével hajtható végre legalkalmasabban.

./.

Ezen építkezések költségeinek részben való fedezésére, tekintettel a rom. kath.egyház sulyos megterheltetésére, hatszázötvenmillió /650,000.000/ korona segélyt és az Országos Népiskolai Építési Alapból, az ezen alap javára nyolc év alatt félévi egyenlő részletekben 6 -os kamattal visszafizetendő kölcsönként Háromszázmillió /300,000.000/ K-t azzal engedélyezek, hogy az ezen összegeket meghaladó építési szükséglet fedezéséről a rom.kath.egyház gondoskodik, amely szükséglet csökkentése céljából a építkezésekhez szükséges és az 1926 évi VII t.c.4 §-a értelmében kiszolgáltatandó kézi- és igásnapszámosokat megajánlani tartozik.

Az építési munkák kizárólag szilárd anyagokból foganatosithatók és a kir.államépitészeti hivatal irányitása mellett nyilvános versenytárgyalás utján biztositandók.

A fiuiskola elhelyezésére köteles az egyház az említett területből legalább 900 négyszögöl megvásárolni. Ezen iskola terve akként szerkesztendő, hogy a későbbi bővités az épület megbontása nélkül végrehajtható legyen.

Az építési segélyt a vállalati szerződés egy másolati példányának bemutatása; a kölcsönt pedig a segély felhasználását követően fogom az egyháznak utalványozni. Itt megjegyzem, hogy a kölcsön törlesztése az 1 27 évi január hó 1-én veszi kezdetét; továbbá, hogy a kölcsönnel felmerülő mindennemü illetéket, esetleges adót stb.az egyház saját költségvetése keretében fedezni és a kölcsön engedélyezésének és törlesztésének feltételeit magában foglaló és később megküldendő szerződés tervezetét megfelelően kitölteni és aláirni tartozik.

Ezek alapján felhivom a kir.tanfelügyelő urat, hogy ezt a rendeletemet az egyházzal teljes szövegében ismertesse meg s a hozandó egyházközségi határozatot felsőbbhatósági jóváhagyás bevárása nélkül terjessze fel. Egyidejüleg keresse meg az

./.

egyházat, hogy az ismertetett építkezésekre vonatkozó terveket és költségvetéseket valamely szakértővel készittesse el, azokat a kir.államépitészeti hivatallal a legsürgősebben vizsgáltassa felül s ezt követően ide mutassa be. Az egyház által természetben kiszolgáltatandó kézi-és igás napszámok mennyiségét és pénzbeli egyenértékét az említett hivatallal állapittassa meg s az erről szóló jegyzéket a kir.tanfelügyelő ur a miszaki iratokhoz csatolja.

Budapest, 1926 évi junius hó 5-én. A miniszter helyett: dr.Petri Pál s.k.államtitkár.

A hivatalos másolat hiteléül:

Hetzmann Károly
miniszteri s.hiv.igazgató.

156. szám
1926.

Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Úr!

A celldömölki róm.kath.hitközség képviselőtestületének folyó évi junius hó 20-án tartott gyüléséről felvett jegyzőkönyvet bátorkodom mély tisztelettel csatoltan felterjeszteni azon kéréssel, hogy a gyülés lefolyását tudomásul venni és a határozatokat jóváhagyni méltóztassék.

A határozatok junius hó 20-tól julius hó 5-ig közszemlére voltak kitéve, ellenük felszólalás, illetőleg fellebbezés nem történt.

Az épitési terveket és költségvetéseket együttesen fogom Méltóságodnak felterjeszteni, mihelyt a leányiskola terve elkészült. Remélhetőleg még e hónap folyamán belekezdhetünk az épitésbe.

Kérésemet megismételve maradok

Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Urnak

Celldömölk, 1926. julius 5.

fiui hódolattal és kézcsókkal

A CELLDÖMÖLKI R. K. HITKÖZSÉG PECSÉTJE

Horváth Péter OSB.

plébános, hitközségi elnök

Méltóságos és Főtisztelendő

Gróf MIKES JÁNOS Megyéspüspök Urnak

SZOMBATHELY

a

Csongrádmegyei m. kir. jár.- és városi orvos kirendelése napidíjban folyó évi januárhó 20-án tartott ülésének egyszerűsítése 156/926 P.a. Belügyminiszter. jóváhagyása 3., 4., 6. és 9. pont csak fogyatékos hiányosságok jóvá-hagyásával tudomásul vétetett.

Vkh.-1926 VII/6

1762
1926.

144. szám
1927.

Méltóságos és Főtisztelendő Megyéspüspök Úr!

A celldömölki róm.kath.hitközség képviselőtestületének folyó évi augusztus hó 17-én tartott gyüléséről felvett jegyzőkönyvet azon tisztelettelteljes kérelemmel bátorkodom Méltóságodnak felterjeszteni,hogy a hozott határozatokat jóváhagyólag tudomásul venni kegyeskedjék.Ugyanesak bátorkodom ezen alkalommal a fiu- és leányiskola építésére,illetőleg régi átalakitására vonatkozó terveket is felülvizsgálás,az épitkezési költségvetéseket és szerződéseket pedig jóváhagyásra felterjeszteni.

Mély tisztelettel bátorkodom megjegyezni,hogy ezen tervek a vallás- és közoktatásügyi minisztériumtól kapott minta szerint s utasitására készültek,a terveket és költségvetéseket a minisztérium s a vasvármegyei államépitészeti hivatal felülvizsgálták és jóváhagyták, az épitkezést pedig ugy a minisztérium mint az államépitészeti hivatal részéről az illetékes miniszteri tanácsos és az államépitészeti hivatal főnöke személyesen felülvizsgálták.

Hogy Méltóságodnak még csak most tudom a terveket és költségvetéseket felterjeszteni,annak saját sokoldalu hivatalos elfoglaltságomon kivül főleg az az oka,hogy a minisztérium az eredeti terveket és költségvetéseket magához kérette fel s annak sürgős felterjesztésétől tette függővé az államsegélyt is,a másolati példányokat pedig ismételt sürgetésem daczára is még csak most tudtam az ellenőrző mérnöki hivataltól megkapni.

Azon reményben,hogy Méltóságod a beterjesztett tervekkel szintén méltóztatik megelégedve lenni,bátorkodom ujólag a kegyes jóváhagyást kérni s maradok Méltóságos és Főtisztelendő Püspök Urnak

Celldömölk,1926.október 26.

fiui hódolattal és köszönettel

Horváth Rezső

plébános,hitközségi elnök

PLÉBÁNIA HIVATAL PECSÉT

Méltóságos és Főtisztelendő Főtanfelügyelő Ur !

A celldömölki r.kath.egyházközségi képviselőtestület nevében mély tisztelettel értesitem Méltóságodat,hogy az ujonnan épült zárdaépületet és a r.kath.elemi fiuiskolát f.évi szeptember 18-án fogja ünnepélyesen felszentelni gróf M i k e s János szombathelyi megyéspüspök ur.

Ezen szentelési ünnepélyre - a sorrend csatolásával - vagyok bátor Méltóságodat tisztelettel meghivni.

Mély tiszteletem ismételt nyilvánitásával vagyok

Celldömölk,1927.szeptember 12

A CELLDÖMÖLKI R. K. PLÉBÁNIA HIVATALI PECSÉTJE

Horváth Károly

plébános

egyházközségi elnök.

Iskola- és zárdaszentelés Celldömölkön
1927. szeptember 18.-án.

Sorrend:

Délelőtt 10 órakor a megyéspüspök úr őméltóságának ünnepélyes fogadtatása a templom bejáratánál.

Veni Sancte.

Szent mise és szentbeszéd, tartja:
gróf Mikes János megyéspüspök úr.

Körmenetben átvonulás a zárdához, mujd pedig a fiúiskolához és ezeknek megszentelése.

Délután 3 órakor litánia.

Műsoros ünnepély a fiúiskolában a megyéspüspök úr őméltósága tiszteletére.

Tt. Uram! VI/14

a

Csendőrségi vk.

miniszter úr szóban felszólította arra, hogy szigorítsa az ellenőrzést a kávéházban.

Tájékoztatom, hogy, amennyiben a kávéházi vk. szigorítást foganatosítani, a régi vendégeket jelen nem tűrhetik.

Kiv. ezredes

VM-0977 IX/14

J e g y z ő k ö n y v .

Készült Celldömölkon,1948 junius hó 14.-én a celldömölki r.kath.általá nos iskola József attila utca 1 szám alatt lévő iskola helyiségeinek a 6.500/1948.Jorm.rendelet illetve Vas vármegye Alispánjá nak 3/1948.,eln.számrendelete alapján a nem állami kisdedovódák,iskolák és a velük összefüggő tanuló otthonok épületének és felszerelésének záralá vétele.

Jelen vannak:

Községi elöljáróság részéről Buza János községbiróMegyeri János jegyző,Jankovits Rozália községi kisegitő munkaerő,mint jegyzőkonyvvezető.

Az r.kath.egyhá z részéről megidéztetett Uhlár Gyula igazgató tanitó aki idézésre nem jelent meg,hanem kézbesitő utján elküldte az épület helyiségeinek leltárat azzal,hogy abban meg van jegyezve az, ha valamelyik tárgy nem az egyházközség tulajdona.

Leltár.

1. Irodahelyiségben.

1 db. iskolai tábla állvánnyal
1 drb. nemzeti zászló
1 drb. vaskályha csővel
1drb. villanylámpa ernyő nelkül
1 drb. fali fogas.

2. Folyosón.

1 drb. rossz állapotban lévő kék zománcozott kályha
1 drb vizesvader
1 drb. vaslapát nyel nélkül
1 drb. kutvader
1 drb. iskolai tábla állványa
1 drb. partvis
1drb . cirokseprü
1 drb. mennyezethez való nádtekercs.
1 drb. keretnélküli Mária kép
1 drb. rossz állapotban lévő képkeret
1 drb. állatvilág falikép keret nélkül
1 drb. hajlott méterrud
1 drb. kályhacső
1 drb. "Ortutay" arckép keretted üveg nélkül.
2 drb. zománcozott villanylámpa ernyűvel
1 drb. villanyóra.

3. V.osztályu tanteremben:

1 drb. zöld lapu asztal
17 drb. kétüléses pad
1 drb egyajtós barna szekrény,benne a háborus események során megsemmisült irattárból megmaradt 43 drb.iskolai anyakönyvvel.
3 drb. falifogas
1 drb. iskolai tábla állvánnyal.
2 drb. Magyarország hegy és vizrajzi fali térképe
1 drb. Magyarország politikai fali térképe
1 drb. "Salgótarjáni" vaskályha csővel
1 drb. magyar cimer keretted
1 drb. Jézus Szive szobor
11 drb. virágállvány
1 drb. feszület
4 drb. lelógó villanylámpa ernyóvel és két égővel

4. VI.osztályu teremben:

1 drb. asztal züld lappal
20 drb, kétüléses pad
1 drb. Földkép falitérkép
1 drb. Európa hegy és vizrajza falitérkép
1 drb, iskolatábla állvánnyal
2 drb. fa falifogas
1 drb "Rába" gyártmányu vaskályha csővel
1 drb. fa feszület
2 drb. lelógó villanylámpa egy égővel

5. VII.oszt.teremben:

1 drb. züldlapu kis asztal.
1 drb. iskolai tábla a falon.
1 drb. lelógó lámpaernyő égő nélkül
2 drb. fa falifogas.
1 drb. feszület
1 drb. kisvaskályha csővel

A községi elöljáróság megállapitja,hogy a bemutatott leltárban felsorolt és az irodahelyiségben volt 1 drb.hátas fapad, 2 srb. asztal,1 drb. sugólyuk,a folyosón 1 drb. lábnélküli pad, 1 drb szék, az V.osztályból és 1 drb. lóca a VI osztályból a leltározás idején a megjelölt helyiségekben már nem találtatott,melyek a kath.Ház illetve Kath.Kör tulajdonaként voltak megjelölve,ezért az elöljáróság rövid uton megidézte Szukits Pál körkezelőt,aki előadja,hogy az emlitett tárgyakat az elmult hét folyamán személyesen maga szállitotta el,illetve vitte vissza a kath.Körbe,mert azok az iskolának felszerelés hiányában kölcsön voltak adva és az iskolával történt megállapodás szerint is a tanév befejeztével visszaadandók voltak.

Ezután községi elöljáróság megvizsgálja az épülethez tartozó pincehelyiséget,melyben a következő tüzelőmennyiséget találja:

Várpalotai- ligit- szén kb. 60 q., apritott tüzifa kb. 6 q.,melyben hasáb és röng fában 150 kg. Ezenkivül 2 drb. szenesvödör, 3 drb nagy ablaktök,/rossz állapotban / 2 drb. ócska vaskályha és egyéb vashulladékok, valamint 26 drb. ablakráma részben jó, és tört illetve üres üvegablakokkal, 1 drb. kézifürész és 1 drb. csákány.

Fentiek utá n községi elöljáróság irásban értesitette és közölte Uhlár Gyula igazgató tanitóval,hogy a felsorolt leltári tárgyak további rendelkezéig zár alá vannak véve és azokat a Vallá s és Közoktatásügyi Miniszter vagy az általa kijelölt szerv engedélye nélkül elidegeniteni nem szabad és ezen rendeltetés megszegése a Btk. 359 §-a értelmében büntetés alá esik.

Jegyzőkönyv felolvasás és megértés után alá irátott.

Kmft.

Buza János sk.
biró

Szukits Pál sk.

Megyeri János sk.
jegyző

Jankowits Rozália sk.
jegyzőkönyv vezető.

Tanfelügyelői Iratok 1948. Államositás Jegyzőkönyv Püsüöki levéltár:
9/2 szám alatt.

K i m u t a t á s

a celldömölki államositott r. k. általános fiu-iskoláról.

1./ Az intézet neve: Celldömölki r.k. általános fiu-iskola.

2./ Az intézet története:

a./ ki épittette? Celldömölki rk.Egyházközség.

b./ mily összegbe került? 80.000 pengő
A llamsegély volt 20.000 pengő. a többit az Egyházközség viselte. Részben bankkölcsön,részben államkölcsön igénybevételével,de főként egyházközségi adókból.

c./ mikor épült? 1928-ban.

d./ nagyobb restaurálás, átalakitás mikor történt? 1945.II.13.-án bombatalálat következtében elpusztult az iskolának 2 északi fekvésü tanterme.A megmaradt 2 tantermet az orosz katonaság foglalta le.Tehát 1946-ban,mikor visszakaptuk az orosz katonaságtól,amely azt eloszor kórháznak,majd laktanyának használta,nagymértékü restaurálás vált szükségessé. Megjavitották a tetőzetet,pótolták az ablakokat,az elpusztult tantermek helyett 1 tantermet épitettek,az elpusztult WC helyiség helyiség helyett pedig az udvarban épitettek uj WC-t. Ujjáépittette az Egyházközség az iskola kökeritését.

e./ mibe került? Az Egyházközség 30.000 Ft-ot áldozott, mig rendbehozta annyira az épületet, hogy abban ismét megkezdődhetett az iskolai munka.

f./ kik járultak a költségekhez, mily összeggel? Egyházközségi adón kivül fölajánlott ingyenmunkával,részben az iskolás gyermekek tanitóik vezetésével,részben a felnőttek a plébános kezdeményezésére.

g./ alapitványok: Nincseneke és nem is voltak.

3./ Az intézet leirása:

a./ az intézet képe: Mellékelve.

b./ az intézet leirása: Földszintes,saroképület. A telek nagysága 809 négyszögöl. Az iskolának négy tanterme volt és egy irodahelyisége. Vele egy tető alatt egy háromszobás tanitói lakás előszobával és zárt verandával.
1945. febr. 13.-án ért bombatámadás az épület északi szárnyán levő két tantermet teljesen elpusztitotta.Nagyon megrongálódott az épület többi része is. 1947. nyarán az Egyházközség az elpusztult két tanterem anyagából egy kis szükségtermet éppittetett nagy költséggel. Ez volt az elmult tanévben a kis

létszámu /21 tanuló/ VII.oszt. tanterme.
Az iroda szintén tanterma használásra vol igénybevéve /bifurkáció/

4./ Az intézet felszerelése:
a./ az átadásnál felvett jegyzőkönyv és leltár másolata. Mellékelve.

b./ leltári tárgyak közül jelentősebb értékek: Nincsenek.

./ Egyéb megjegyzések:
a./ az intézet életének jelentősebb eseményei:

b./ az intézet jelesebb növendékei:

c./ megjelent-e nyomtatásban, kéziratban az intézet története? Nem.

5./ Gazdasági gyak.terület. Nincs.

6./ Természetbeni lakások.
a./ Hány természetbeni lakás volt az intézet épületében? Lásd 3.b../ pontot.

7./ Javadalmi földek.
a./ Melyik sorszámu tanitói állás-hoz tartozott javadalmi föld? Az első számuhoz.
b./ javadalmi földek nagysága egyenként és összesitve. 9 kat. hold tanitói és 1 hold kántori föld Összesen 10 kat. hold.
c./ A földek telekkönyvi tulajdonosa: Rk.Egyházközség.Celldömölk.

Celldömölk, 1948. október 15.

Németkúti

plébános
egyházközségi elnök.

Celldömölk nagyközségtől,-

U h l á r G y u l a

r.kat. isk.ig.tanitó urnak,

H e l y b e n.

A 6.500/1948. Korm.számu rendelet értelmében értesitem,hogy a celldömölki r.kat. általános iskola József Attila utca 1. szám alatti iskola helyiségeiben leltározás megtörtént és a közölt leltáron kivül az előljáróság felvette a pincehelyiségben talált tüzelőanyagmennyiséget és egyéb tárgyakat is. A felleltározott tárgyak további rendelkezésig zár alá vannak véve és azokat a Vallás és Közoktatásügyi Miniszter,vagy az á ltala kijelölt szerv engedélye nélkül elidegeniteni nem szabad,mert ezen rendelkezés megszegése a Btk. 359. §-a értelmében büntetés alá esik.

Celldömö lk,1948.junius hó 14.-én

Vasvármegye Celldömölk Nagyközség
pecsétje.

Megyeri János sk.
vezetőjegyző h.

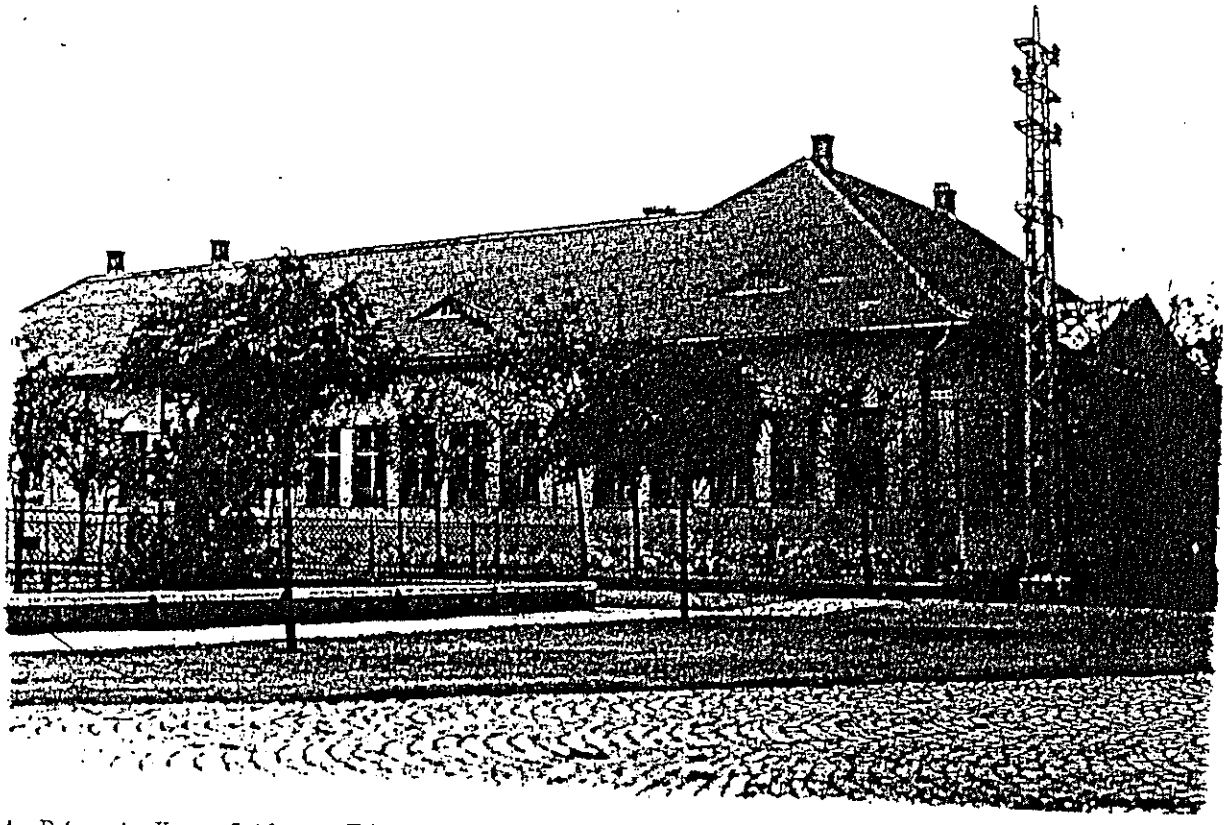

A Római Katolikus Elemi Népiskola eredeti formájában 1927-ben.

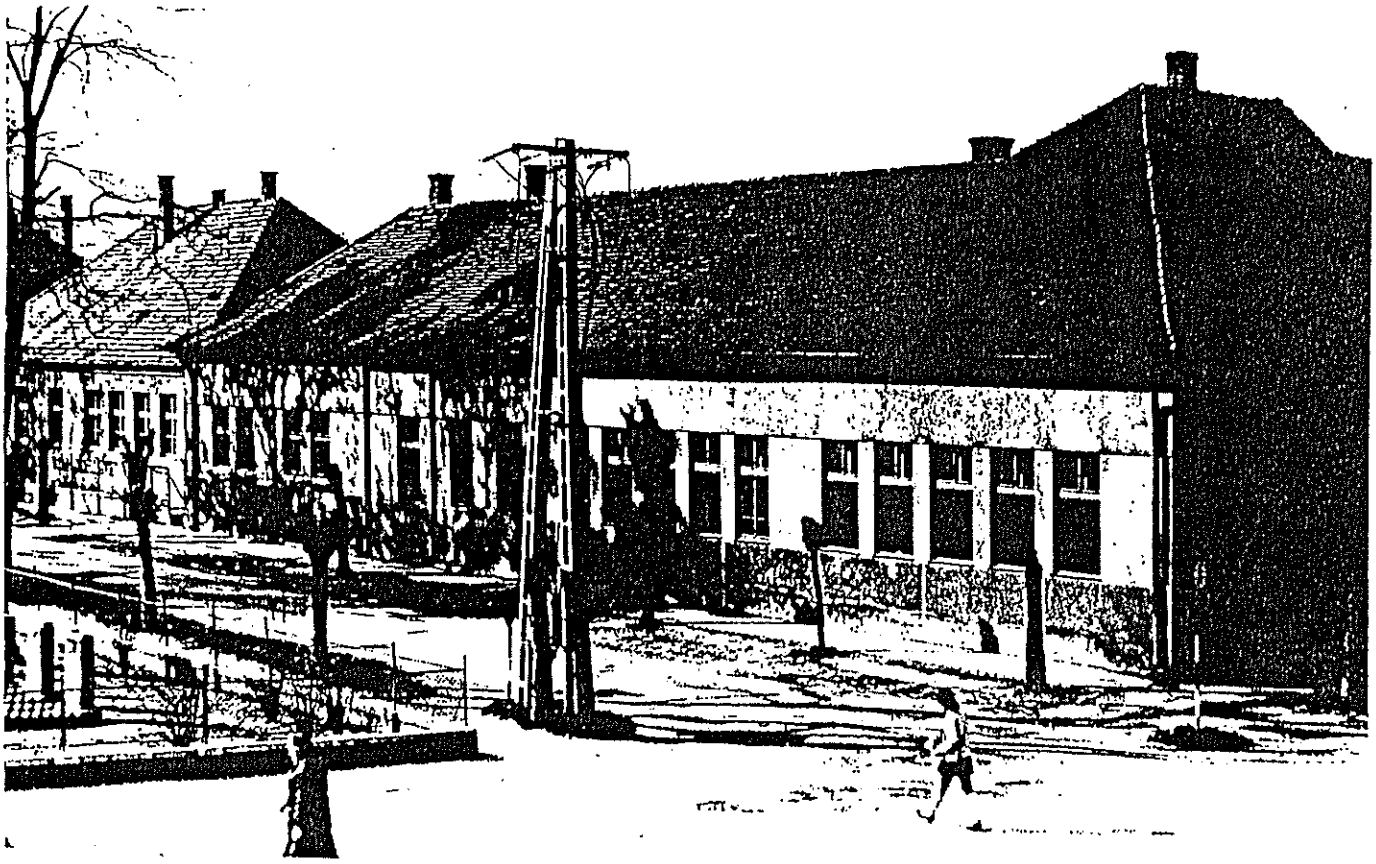

Az iskola felújítva a bombázás után eltérve az eredeti állapotától.

A bevezetésaben említettem, hogy szeretett tanítóimra kifogok személy szerint térni.

Mély tisztelettel kell visszagondolni az első osztályos tanítómra Uhlár Gyula igazgató úrra, aki az első osztályban tanított a baetűvetés tudományára. Ő adta először a kezünkbe a tudás alapját, írást és olvasást.
A nagy szigora mellett kiváló embert ismertem meg benne mint tanítót, nevelőt.
Idősebb koromban sem tudok hála nélkül gondolni reá.

Második osztályos koromban szintén kiváló tanító nénink volt Rada Mária (dr. Hattyár Istvánné).
Nála a szépség varázsa volt a legnagyobb hatása ránk.
Igyekeztünk tanulással kiérdemelni a szeretetét.
Mint nevelő Ő is a tudása legjavával nevelt, illetve tanított bennünket.

Harmadik osztályban Fessler Erzsébet tanító kisasszony volt a nevelőnk.
Ő vezette a szívgárda csapatot. A misszióval is foglalkozott.
Volt egy szerecsen gyermek perselye, ebbe gyűjtötte a pénzt a missióra.
Ha bedobtunk pénzt a perselybe meghajtotta a fejét köszönés céljából.

Jegyzetek: A tanárok leírása, saját tapasztalat után.

Negyedik osztályosokat Horváth Lajos tanító (tanár) úr tanította.
Az Ő személyével többet kell foglalkozni, mert negyedik osztály után az Ő osztálya tett vizsgát más intézetekben. A negyedik osztály volt a középiskolák és az elemi iskola választó vonala.
Horváth tanító úr szeretete szigorúsága az odaadás mintaképe volt. Ahogyan Ő tudott tanítani, de főleg nevelni azt egyszer sem tapasztaltam az életaben.
A nevelési módszerével egyik legkiemelkedőbb osztályt adta át más intézeteknek, 1937-38-as tanévben.
A későbbiek folyamán olvasható lesz saját vallomása a neveléssel kapcsolataban.
Nagy megtiszteltetés számomra, hogy a kezembe adta a Katolikus iskola kialakulásáról összegyűjtött adatait. Most fel is használom őket az Ő engedélyével.
Megígértem szeretett tanítómnak, hogy ha az életben egyszer visszagondolok szeretett iskolámra az általa leírtakat veszem a kezembe a hitelességük miatt, mert még ebben is a precízség az iránymutató.
Örülök, hogy az Ő keze alatt tanulhattam tisztességet. A mellékletekben úgy is látható lesz a hozzá való tanulói ragaszkodás.

Az ötödik osztálytól kezdve a nyolcadik osztályig egy tanító tanított (Supola) Ujvári Vilmos.
El lehet képzelni, hogy azért Őneki is kellett készülni, egyszerre négy osztályt tanítani.
Tudniillik 1942-ben vált valósággá a régi Kultusz minisztériumi rendelet, Celldömölkön is bevezették a nyolcosaztályos elemi oktatást. Még ebben az iskolában tanított Virágh József tanító úr, engem már nem tanított nyugdíjazása miatt. Még tanítónk volt egy fél évig Farkas Kálmán tanító úr is.

Tartozom a hitoktatóim felsorolásával.
Első osztálytól harmadik osztályig Szomor Felicium Főtisztelendő úr volt a hittan tanár.
Nagyon szerettük, mert mindig velünk tartott, és játszott velünk.
A zenei tudását nagyra becsültük.
Harmadik osztályba dr. Horváth Károly esperes úr.
Ő nagyon szigorú nevelő volt.
Negyedik osztályban dr. Magasi Artúr, kiváló tanár és író volt.

Ötödiktől nyolcadik osztályig dr. Nemes Vazul plébános úr oktatott.
Minden hitoktatómra és tanítómra szívesen gondolok vissza, ezért külön is foglalkozom az élet útjukkal.

Az új Római Katolikus Népelemi Iskola tanítói 1927-től 1948-ig kezdettől az államosításig.

Uhlár Gyula
Igazgató
1891 - 1955.

Ujvári (Supola) Vilmos
tanító
1898 - 1976.

Fessler Erzsébet
Tanítónő
1898 - 1980.

Horváth Lajos
Tanító (tanár)
1912 - 1997.

Farkas Kálmán
Tanító (tanár)
1914.

Rada Mária
Dr. Hattyár Istvánné
Tanítónő
1916 - 1998.

Virágh József
Tanító
1878 - 1953.

Uhlár Gyula
Igazgató tanító karnagy.

Született 1891-ben Esztergomban. Meghalt 1955-ben Celldömölkön. Tanulmányait Esztergomban végezte, itt szerzett tanítói oklevelet 1909-ben. Zeneszerzést tanult. Tanulmányainak befejezése után Budapestre került mint segéd tanító, majd rendes tanítónak nevezték ki 1912-ben, illetve választották meg. Budapesti működése után Bodajkra (Fehér megye) ment kántor tanítónak. Prohászka Püsüök úr hamar felismerte zenei tudását, igazgatóvá nevezte ki.
Uhlár Gyula igazgató úrnak azonban más tervei voltak. Előbb gimnáziumi tanulmányokból különbözeti vizsgát tett, majd beiratkozott a Pázmány Péter Tudomány Egyetem jogi karára, itt négy év anyagából vizsgázott.

Tanulmányait az 1918-as Kommün közbe jötte miatt abba kellett hagyni. Keresztény - szocialistának vallotta magát.
Celldömölkre 1924-ben jött kántor tanítónak. 1928-ban gróf Mikes János megyéspüspök a Római Katolikus Népiskola igazgatójává nevezte ki.

Megbízták a Kemenesaljai I. sz. Esperesség területén a római katolikus népiskolák tanulmányi felügyelő tevékenységgel, ellenőrzésével.
Az Igazgató Úr kiváló, hivatásának élő, munkáját szerető pedagógus volt. Jó zeneértő, aki szakértelemmel vezette a templomi vegyeskart, a vasutas dalárdát, zeneszerzéssel is foglalkozott.
Az Ő felügyelete mellett működött a celldömölki Katolikus Népelemi, egészen az államosításig.
A romos iskolában (aminek a fényképét mellékelem) háború után 1946-ban megkezdte a tanítást. Az államosítás után 1948-ban választania kellett a kántorizálás vagy a tanítás között. Vallás szerető ember létére a kántorizálást választotta, és megvált attól az iskolától, melynek kezdettől fogva alapítója és igazgatója volt. Haláláig a Bencés templom kántora maradt.
Munkássága: A Kiscelli Imakönyv szerkesztése társ szerzővel, Dr. Horváth Károly esperes plébánossal.
Az első kiadás 1934-ben, a második 1940-ben.
Zeneszerzői munkássága: Egyházi énekek megzenésítése.
- Ő Kiscelli Szent Szűz 1934-ben
- Szent Erzsébet Herceg Asszony
- Miatyánk
- Kármel Ősi Szent Hegyén
- Márton, Krisztus Ősi Apostola (Szent Márton püspökre emlékezve)

A kis celli templom zenei hagyományainak méltó folytatója. Kórusvezetői tevékenységét a szakirodalom jegyzi. Dr. Szigeti Kilián bencés szerzetes a szombathelyi egyházmegyei egyházi zenéje című dolgozatában elismeréssel méltatta munkásságát.

A templomi énekszámok tökéletes fejlesztése érdekében az istentiszteletek áhítatának emelése céljából vegyeskart szervezett. Kiemelkedő egyházi ünnepek alkalmából lebilincselő élményt nyújtottak a vegyeskar ének számai.
A vasutas dalárdával országos sikereket értek el. Országos elsőként kettő darab serleg bizonyítja sikereiket.

1998-ban megemlékezést tartottak a sírjánál, (jelenvoltam). Először Nagy Péter plébános úr megemlékezését hallgattuk, majd a kiváló zene értő munkásságát méltatták.
Az ünnepség szép jelenete volt, amikor a Kőszegi templom énekkara elénekelte az Ó Kis Celli Szent Szűz című egyházi éneket, melyet a kiváló kántor pedagógus zenésített meg.
Így emlékeztek meg a kiváló és nagy tiszteletben álló kántor tanítóról.

A műsor után, fia dr. Uhlár Tivadar orvos, megköszönte a megemlékezést, és emlékeztette a jelenlévőket édesapja kellemes hangjára, és oda adó munkásságára.
Méltatta a családszerető édesapát, aki az országnak hat diplomás utódot hagyott, tudhatott magáénak.
Szólt arról, hogy 32. éven keresztűl ült az orgonánál, és énekelt, majd vezette akórust.
Elmondta, hogy gyermekei apjuktól tanult becsülettel, helytállással végezték orvosi, vagy nevelő munkájukat.

Jegyzetek: Vasi Fejek 1936.

Család ismertetés, és saját ismeretem.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Celldömölk községben az 1924 évi augusztus hó 7-ik napja a celldömölki i. róm. kath. iskolaszék által Dr. Horváth Károly elnöklete alatt a — kántor-tanítói választás ügyében tartott közgyülés alkalmából.

Jelen voltak a következők:

Fándi Bernardin apát, Stauits Fulgent, Virágh József, Szalay József, Simon Sándor, ifj. Reich Imre, Szakra József, Rosta János, Asbóth Gyula, Schneider Ferenc, Nagy István, Virágh Antal, Pölffy József, Ferneczky Sándor, Molnár János, Havasy Béla dr., Kemenesi József, dr. Plebuts Ferenc, Mayer István, Horler János, Klapfl Gyula, Berger János, Kuthy József, Mesterházi Ferenc, Michl Vilmos, Schütz Gyula, Lőrinth Katinka, Csiráky János, Simon József, Pócik Ferenc.—

Elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Stauits Fulgent és Simon József tagokat kéri fel.

Tárgy:

A halálozás folytán megüresedett T. sz. kántor-tanítói állásnak betöltése.

1. Elnök az Ur Jézus nevében üdvözli az egybegyült iskolaszéket, s előadja, hogy Barabás Ernő halálával megüresedett a celldömölki T. sz. kántor-tanítói állás, melynek javadalmazása ez idő szerint az iskolafenntartók által kiszolgáltatandó lakás, föld és a díjlevélben felsorolt különféle illetményekből 1.854 kor. — fill., továbbá a 25 egységre értékelt helyi javadalmat kiegészítő kor. fill. államsegélyből áll.

A pályázati hirdetés a „Rendszabályok" 76. §-a értelmében ex 1924 aug. 1-én megjelent „Népiskolák Lapja" lapban szabályszerüleg közhirré tételeit.

A pályázati hirdetésnek eredményeként jelenli, hogy az állásra 11 pályázó jelentkezett és pedig névszerint:

Hauszer Károly	Vass Gyula
Heiner József	Veller Károly
Horváth Károly	Kokas Kálmán
Fámbor István	
Nyári József	
Rochi Fáur	
Szabó Lajos	
Uhlár Gyula	

A kérvényeket tisztéből kifolyólag elbirálván, részletesen ismerteli a pályázók okmányait.

Ezek után utalva az 1868: XXXVIII. t.-c. 11. §-ában gyökerező jogra, felhivja az iskolaszéket, hogy a betöltendő állásra saját meggyőződése és lelkiismerete szerint azt a tanerőt válassza meg, aki iránt az állásnak pontos és hű betöltésére nézve bizalmai táplál. A választás törvényszerü megejlésc céljából pedig kéri az iskolaszéket annak határozati kimondására, vajjon a szavazás élőszóval, vagy irásban lörlénjék-e?

2. Az iskolaszék kimondja, hogy a választás élőszóval történjék. ~~E régből kél bizalmi férfiut küld ki névszerint~~ ~~iskolaszéki tagokat~~

3. A szavazás megtörténvén, elnök jelenli, hogy az iskolaszék ~~ideiglenes~~ végleges minőségben Uhlár Gyula igazgató, kántor tanitót választotta meg n celldömölki T. sz. kántor tanitói állásra. Felhivja továbbá az iskolaszéket, hogy a megválasztásról nevezettel érlesitse és tudassa vele, hogy kötelességei, melyekel szorosan teljesiteni tartozik, a következők:

1. Egy tanteremben a mindennapi-és ismétlőköteleseket oktatni, a hitoktatásban segédkezni, a kántori teendőket a díjlevélben felsorolt részletezés szerint teljesiteni.

A stoláris jövedelem a k. h. hitközség megállapítása s az egyházm. hatóság jóváhagyása, illetőleg mindenkori megállapítása szerint.- Az összilletményből tartozik egy képesített segédkántornak a Kántori teendők végzéséért évi 300 (Háromszáz) Koronát fizetni.-

Kötelessége: egy tanteremben a mindennapi- és ismétlőiskolát az országos törvények és a püspöki Kar által előírt tanterv szerint katholikus és hazafias szellemben oktatni, tanítványait erkölcsös és vallásos életre nevelni, a hitoktatásban a hitelemzőnek segédkezni és akadályoztatása esetén helyettesíteni, a gyermekeket a templomba vezetni s oda kájuk felügyelni,- egyházi énekben kiképezni és énekeltetni.-

A Kántori teendőket tartozik a mindenkori apátúr és plebános rendelkezése szerint pontosan és lelkiismeretesen teljesíteni, a segédkántorral a Kántori teendőket felváltva végezni, a plebániai misén külön díjazás nélkül is orgonálni s énekelni, vagy éneket vezetni, a népet az egyházi énekre oktatni, az apátúr által meghatározandó ünnepeken saját vezetése alatt betanított énekkarral fellépni.-

Kórus és orgona felett az apátúr s plebános belegyezése nélkül

Kántor-tanítói díjlevél.

A celldömölki róm. kath. hitközség képviselőtestülete a kántor-tanítói állás évi jövedelmét Uhlár Gyula kántor-tanító részére az alábbiakban állapította meg:

Lakás: 3 szoba, konyha, mosókonyha, padlás, pince, istálló, szekérszín, szénapadlás és sertésólak.–

A, Pisztán tanítói fizetés:

I. Pénzbeli:

1, 16 arany Pizenhat hold szántóföld 1.000 □ ölével számítva: . . . . . 320 K.

2, Szabad legeltetés a város legelőjén: . 60 "

II. Természetben:

3, Tandíj fejében Nemesdömölkről minden család után 1/4 p. mérő rozs: . . 100 "

III. Készpénzben:

4, Kiscell városi pénztárából tandíj fejében: . . . . . 504 "

5, Kiscelli róm. kath. fiúiskola pénztárából tandíj fejében: . . . . . 160 "

6, 1.000 Kor. tőke 5%-os kamata: . . . 50 "

B, Pisztán kántori jövedelem:

I. Természetben:

1, A dömölki apátságtól 8 p. mérő buza, 12 p. mérő rozs és 6 p. mérő árpa: . . . . . 160 K

II. Készpénzben:

2, A dömölki apátságtól kántori fizetés: . . . . . 240 "

3, Stolaris jövedelem körülbelül: . . . 260 "

Összesen: . . . 1,854 K

nem rendelkezhetik, viszont tartozik e tekintetben is az apátúr kívánságait méltányolni és teljesíteni. –

Celldömölk, 1924. aug. 7.

Virágh József
Képv. test. jegyző

A CELLDÖMÖLKI R. K. HITKÖZSÉG PECSÉTJE

Klaniczky
polgármester, a Képv. test. elnöke

Stanits Imre

Ezen díjlevelet elfogadom és megtartására magamat kötelezem. –

Celldömölk, 1924. aug. 7.

Klaniczky

SZOMBATHELYI PÜSPÖKTŰR
2455/1924
JÓVÁHAGYOM
Szombathely, 1924. szeptember 12-én.

egyházmegyei főtanfelügyelő

PLÉBÁNIAHIVATAL CELLDÖMOLK

216 szám
192 4.

Főtiszteletű Egyházi Főtanácsnak

Szombathely

Mély tisztelettel kötelességemnek ismerem bejelenteni, hogy a celldömölki r. k. hittanár augusztus hó 7-én szóltak be a Barabás Ernő halálával megüresedett celldömölki káplánsági állást.

Minthogy a választás ellen fellebbezés nem adatott be, azon körülménnyel terjesztem be a megválasztott Ukár Gyula iratait, hogy a választást jóváhagyni s a megválasztottat kinevezni szíveskedjék.

Ugyanezeket a következőkben van szerencsém mély tisztelettel beterjeszteni:

1.) a választási jegyzőkönyv 3 eredeti példányát.
2.) a díjlevelet 4 eredeti példányban.
3.) a díjlevél alapjául szolgáló javadalmi jegyzőkönyvet
4.) a megválasztott összes okmányait s működési bizony
5.) a megválasztott pályázati kérvényét csatolmányostul.
6.) az összes pályázókról szóló minősítési táblázatot.
7.) a pályázati hirdetménynek Szatlmár, Vasvármegye-t azzal a megjegyzéssel, hogy a hirdetmény ugyanezzel a szöveggel ment a Népszavának Lapjában és a Remény aljában is megjelent.

Kérésem alázatos megismétlésével maradok a Főtiszteletű Főhatóságnak

Celldömölk, 1924. szept. 11.

mély tisztelettel

A CELLDÖMÖLKI R. K. HITTANÍTÓ PECSÉTJE

Horváth Lajos
plébános, hitt. elnök

[illegible]/12

Croll dómöllari kröfó
[illegible] Gjuta völ. [illegible]

II. Hinrik. [illegible]

III. dóm. [illegible]

7/12 1924 [illegible]/12

[illegible]

2453-5

1924. 18/12

12

M.kir.vallás- és közokt. minisztertől 107880/924-VIII/c. ü.o. sz.a.kelt s a szombathelyi m.kir. pénzügyigazgatósághoz intézett rendeletének másolata

Barabás Ernő, celldömölki rom.kath. elemi iskolai tanító 1923 évi december hó 4.-én elhalálozván, utóda ezen az álláson Uhlár Gyula, okleveles tanító, aki 1911 évi junius hó 1-től kezdődő beszámítható szolgálati ideje alapján az 1922 évi 700/eln. számú rendelet értelmében a IX.fizetési osztály 3.fokozatával egybekötött illetményekre jogosult.

Ezen állás helyi javadalmát huszonöt /25/ évtizedgyűjtőt képviselő természetbeni juttatásában állapítottam meg.

Felhívom tehát a Pénzügyigazgatóságot, hogy nevezett tanító részére 1924 évi szeptember hó 1-től további intézkedésig a 780 1924 számú rendelet szerint járó fizetésére évenő államsegélyt utalványozza ki. A tanító illetménykimutatásának és tartozási bizonylatának megküldése iránt, a tanító első állomáshelyére illetékes szolgálattevővel m. kir. pénzügyigazgatóságot egyidejűleg felhívtam.

Egyben felhívom még a Pénzügyigazgatóságot, hogy amennyiben nevezett tanító részére a tanfelügyelő jelentése alapján államsegély utalványoztatott, azt az utalványozás napjával szüntesse meg.

Budapest, 1924. évi december hó 27.-én A miniszter rendeletéből: Weszely János sk. miniszteri osztálytanácsos.

A hivatalos másolat hiteléül:

Fehérváry Károly
miniszteri shiv. igazgató

107300/924 szám

VIII/c. i. o.

49

I.

25 é.e

Méltóságos és főtisztelendő

gróf Mikes János

szombathelyi püspök úrnak.

Szombathely.

Van szerencsém szives tudomás végett másolatban megküldeni azzal, hogy Dalár Gyula oklevelez tanítónak a celldömölki róm. kath. elemi iskolához történt megválasztását az 1907. évi XXVII. t-c. 21. §-a alapján jóváhagyólag tudomásúl vettem.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánitását.

Budapest, 1924. évi december hó 27-én

A miniszter rendeletéből:

miniszteri osztálytanácsos.

1924 XII/31

A Celldömölki Római Katolikus Népiskola első osztálya. Ők voltak az első tanítványok az újonnan épült iskolában Uhlár Gyula Igazgató Úr vezetésével.

Jegyzetek: Kép a birtokomban.

1937-ben végzett negyedikesek felvétele. A képen szívgárdisták Dr. Horváth Károly esperes Úr, Fessler Erzsébet tanító kisasszony és Rada Mária (dr. Hattyár Istvánné) tanítóink.

1942-ben a szívgárdisták között Fessler Erzsébet tanító kisasszony és Dr. Nemes Vazul plebános Úr.

Jegyzetek: A fényképek a birtokomban.

Uhlár Gyula tanító igazgatói megbízatása 1928.

11. *A kemenesaljai kerületben*

a) igazgatókká *Bruszik Lajos*, alsósági kántortanítót az ottani fiúiskolához. *Werner Lajos* nagysitkei, *Uhlár Gyula*, celldömölki, *Virágh Károly*, pápóci kántortanítókat, a celldömölki rk. el. leányiskolához, *Meichenits Aquinata* szerzetes tanítónőt, végül *Rácz Béla*, kemenesmagasi kántortanítót címzetes igazgatóvá;

b) iskolalátogatóvá *Bruszik Lajos*, alsósági kántortanítót.

KIVONAT az 1928. IV. 591. sz. püspöki körlevélből

P. L. tulajdona

Ének a kis-celli Szűzanyához

Írta: Dr. Székely László.
Dallamát szerezte: Uhlár Gyula.

Ó kis-celli szent Szűz, ó szép Boldogasszony!
Engedd, hogy jóságod bennünk dalt fakasszon.
Tégéd dicsőítünk, téged áldva áldunk,
Téged királynénkká újból kikiáltunk.
Ó kis-celli szűz Mária, édesanyánk,
[pátróhánk,
Oltárodról kegyes szemmel nézz le ránk.

Kedves kegyhelyedre hoztuk el szívünket,
Jajjal-bajjal, küzdő, harcos életünket,
Tekintsd meg sorsunkat, lásd meg baját-búját,
Változtasd békére benső háborúját.
Ó kis-celli szűz Mária . . .

Irgalmad hatalmát sokszor megmutattad,
Az élmerülőknek szent kezed nyujtottad.
Minket mélység szédít, minket örvény rángat,
Emeld ki a vészből, süllyedő hazánkat!
Ó kis-celli szűz Mária . . .

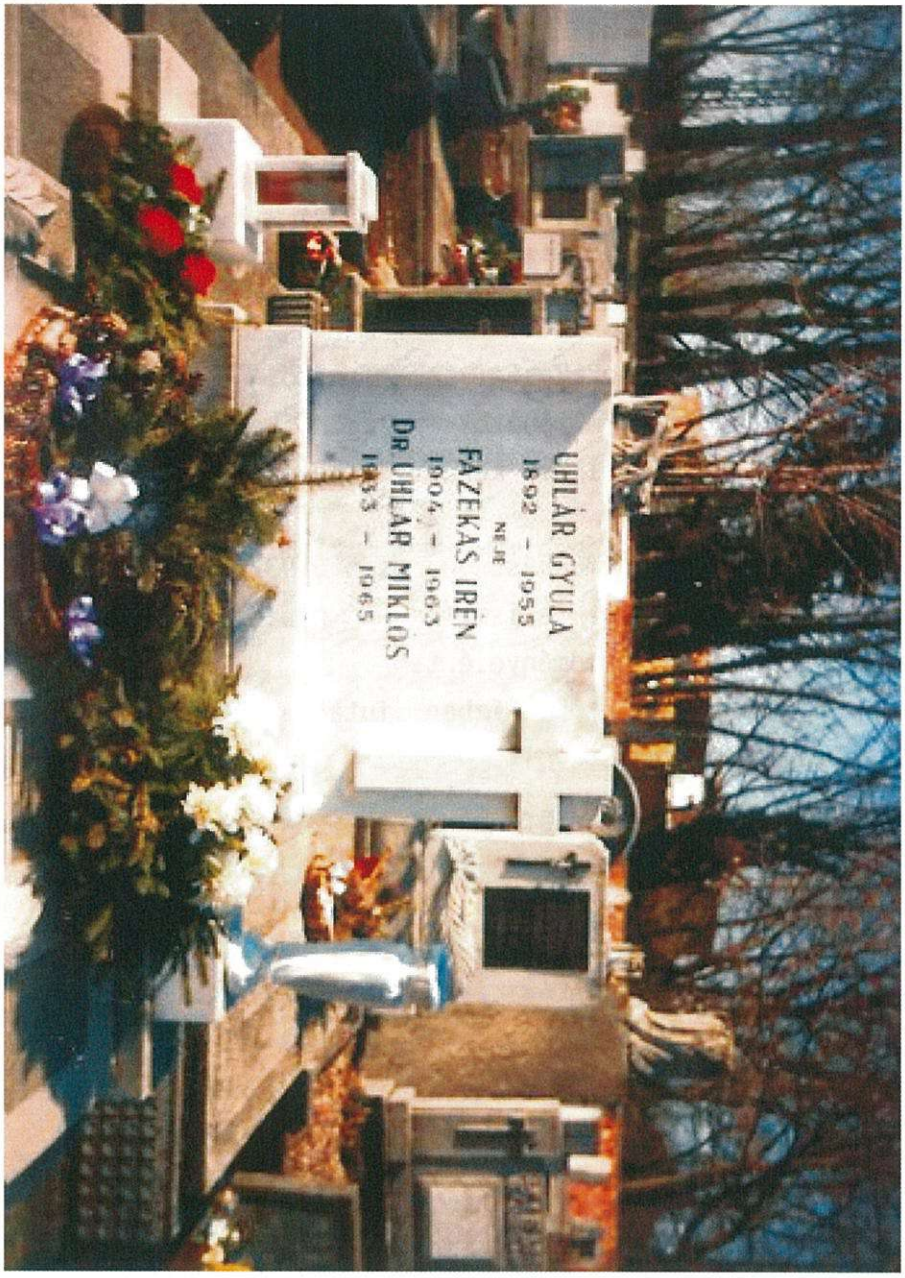

UHLÁR GYULA IGAZGATÓ ÚR CSALÁDI SÍREMLÉKE A CELLDÖMÖLKI TEMETŐBEN.

Virágh József

VIRÁGH JÓZSEF elemi iskolai tanító.

Született 1878-ban, Delnekakasfalván. Tanítói oklevelét Kassán szerezte. Pedagógiai működését Farádon kezdte meg, onnan Hegyköre majd Celldömölkre került, kinevezett rendes tanítónak.
Közel négy évtizedes nemes munkássága után 1937-ben nyugdíjba vonult, mely alkalommal elismerésben részesült a tanítás terén elért kiváló eredményeiért.
Lelkiismeretes munkásságáért több ízben jutalmazták. Több társadalmi szervezetnek tagja volt.

Az első világháboruban a 9. népf. egység kötelékében 3 évig teljesített katonai szolgálatot, szakaszvezető rangban szerelt le.

Viráh tanító úr 1911-től 1937-ig tanított Celldömölkön.

Jegyzetek: M. Közalkalmazottak Almanakja 1937. 845. oldal.

A czelldömölki r. kat. plebániahivataltól.

420. sz.
1911.

Nagyságos és Főtiszteleendő
Káptalani Helynök.

A czelldömölki rkat. hitközség iskolájának ordálytanítóját, Angyal Jánost a sopronmegyei Kajár községben kántortanítónak választottak meg f. é. augusztus hó 27 ikén. Angyal János czelldömölki ordálytanítói állásáról f. é. augusztus 30 ikán előzővel lemondott.

A megüresedett állásra a Népnevelőben szeptember 17 ikei lapjával pályázatot hirdetek az iskolaszék; a választás napjául 1911. szeptember 17 ikét tűztek ki.

Kérjük alázatosan Nagyságos és Főtiszteleendő Káptalani Helynök urat, kegyeskedjék a szeptember 17 ikén dél után négy órakor tartandó tanítóválasztó iskolaszéki gyűlésre képviselőjét elnökül kiküldeni.

Czelldömölk, 1911. szeptember 1. én.

A CZELLDÖMÖLKI R. K. PLEBÁNIA HIVATAL PECSÉTJE

Bárczáma
plébános helyettes

Másolat.

Jegyzőkönyv.

A zelldömölki r. k. iskolaszék 1911. szeptember 17-én az Angyal János osztálytanitó távozásával megüresedett osztálytanitói állást betöltő gyűléséről.

Jelen voltak: fl. Pálinkás Géza esperes elnöklete alatt Bán János pleb. iskolaszéki elnök, Barabás Ernő jegyző, Klapffl Gyula, Schütz Gyula, Kuti József, Szalay János, Szabó József, Szarka József, Mészáros János, Kővári Mihály, Simon Sándor iskolaszéki tagok.

Elnöklő esperes megnyitja a gyűlést, felhívja az iskolaszék tagjait, hogy lelkiismeretük szerint válaszszanak. Jelenti, hogy kérvényt adtak be Virágh József kőgyűrűi, Farkas János balatonszeckői, Dubravecz Vince baltavári, Fülöp László József szécsényi, Taffemer Gyula zniósárajói képesitő, de jelenleg állás nélkül, Horán György szintén szintén állás nélkül lévő tanitók.

Megjelent 2 pályázó: Virágh József és Fülöp László, kik a templomi próbát kiállották s utána a plébánián a gyűlés alkalmával a két megjelent pályázó között szavazás rendeltetett el.

Beadatott 12 szavazat s mind a 12 szavazat Virágh Józsefre adatott le.

Az elnöklő esperes egyhangulag Virágh József urat zelldömölki segédtanitóvá történt megválasztatását jelenti ki.

Egyéb tárgy hiányában elnök a gyűlést bezárta.

Kmf.

Barabás Ernő s. k. jegyző
Simon Sándor s. k.
Szalay János s. k.
Mészáros János s. k.
Klapffl Gyula s. k.
Schütz Gyula s. k.

Kuti József s. k.
Szarka József s. k.
Szabó József s. k.
Kreinor József s. k.
Kővári Mihály s. k.

Palinkás Géza s. k.
elnök.
Bán János s. k.
plébános, isk. elnök.

Virágh József s. k.
tanitó.

A eredetivel mindenben megegyezik
Bánfalva
plébánia

A czelldömölki r. kat. plebániahivataltól.

465 sz.
1911.

Nagyságos és Főtisztelendő
Káptalani Helynök Úr!

Kegyes megerősítés végett csatolva terjesztem fel az 1911. szeptember 17-én tartott iskolaszéki gyűlésen megválasztott Virágh József okmányait, még pedig:
1.) pályázatát osztálytanítói állásba.
2.) tanítói oklevelét.
3.) tanítóképzőintézeti bizonyítványát.
4.) Keresztlevelét.
5.) tanítói esküjét.
6.) Erkölcsi bizonyítványát.
7.) parádi működési bizonyítványát.
8.) pertőszeplakon kelt működési bizonyítványát
9.) pertőszeplaki plébános privátlevelét.
10.) a választási iskolaszéki jegyzőkönyvet.
11.) három díjlevelet, egyet a püspöki hivatal, egyet a tanfelügyelői hivatal, egyet pedig a megválasztott tanítótól.

Ezen okmányok alapján bátorkodom nyerni kérni Virágh Józsefnek a czelldömölki rk. elemi fiúiskola osztálytanítói állására való megerősítését, minthogy a választás óta kiszabott 15 napon belül semmiféle jelentkezés nem történt.
Czelldömölk, 1911. október 3-án.

Bánpápay
plébános helyettes

A czelldömölki r. kat. plebániahivataltól.

468. sz.
1911.

Nagyságos és Főtisztelendő
Káptalani Helynök Úr!

4671/1911. sz. a. kelt tegnapi meghagyása szerint idezárom a czelldömölki ek. hitközség 1911. szept. 17-én tartott ostbiztosítási választási gyűlésének jegyzőkönyv másolatát, úgyszintén az 1911. október hó 5-ikén 4672. sz. a. kelt válasz másolatát.

Czelldömölk, 1911. október 7-ikén.

Bánfalvy
plébánoshelyettes

A czelidömölki r. kat. plebániahivataltól.

..... sz.

Díjlevél.

Virágh József

et celldomölki róm. kat. elemi fiuiskola osztálytanitójának javadalma.

1. Egy szoba a szükséges bútorzattal.

2. 800, azaz nyolc-száz korona törzsfizetés. Ebből az iskolaszéki gondnok, mint a hitközség képviselője kifizet 500 koronát havi előleges részletekben. 300, azaz három-száz koronát a kántortanító fizet ki részére negyedévi utólagos részletekben.

Van továbbá fűtőanyagra 80, azaz hatvan koronája, melyet az iskolaszéki gondnok polgári év szerint folyósit.

20, azaz húsz korona kertilletmény.

240 korona fizetés-kiegészitő államsegély.

Kötelessége: az egyik tanteremben tanitani. Betegség esetén a kántortanitót mind az iskolában, mind a kántorságban helyettesiteni. Tartozik továbbá a kántorságban felváltva önállólag működni, a gyermekeket az énekben különösen az egyházi énekben oktatni, ünnepenkint istentiszteletre elkisérni és felettük az iskolában őrködni, felügyelni.

Barabás Ernő
iskolaszéki jegyző.

Bánfay
iskolaszéki elnök

Ezen díjlevelet elfogadom és megtartására magamat kötelezem.

Virágh József
osztálytanitó.

A SZOMBATHELYI ... FŐJEGYZŐTŐL.
4673/911.
Jóváhagyom.
Szombathely, 1911. okt. 5.-én,

Vasvármegyei ... Szombathely
káptalani helynök.

Másolat.

6

4872/1911. sz. Krisztusban kedves hívünknek Virágh József okl. tanitó urnak. Üdvöt az Úrban! A celldömölki rk. iskolaszéknek f. é. szept. hó 17-én tartott gyülésén felvett jegyzőkönyv alapján kedveltségedet az ottani iskolánál nyert tanitói állásában megerősítjük és meghagyjuk, hogy hivatásával járó kötelességeit mindig lelkiismeretesen teljesítve, buzgóságával és katholikus népnevelőhöz illő példás életmódjával a hitélet emelésére s az erkölcsiség elmozditására hivatása körében közreműködni törekedjék. Kelt Szombathelyen, október hó 5-én, Urunk születésének egyezerkilencszáztizenegyedik évében. Horváth István s. k. káptalani helynök. Dr. Dada János s. k. püsp. titkár. (P. H.)

A eredetivel mindenben megegyezik

Bünzám
plébánoshelyettes

A CELLDÖMÖLKI ... HIVATAL PECSÉTJE

Czelldömölki plebánia hivataltól

142 szám.
1919

Nagyságos és Főtiszteletű Főispán Úr!

Virág József czelldömölki lakosnak fizetési ranglistában való előléptetési kérvényét bátorkodom Nagyságoddal kegyes elintézetés végett felterjeszteni.

Nagyságos és Főtiszteletű Apátságodnak hűséges

Czelldömölk 1919. October 22-én

alázatos szolgája

Kiss Ármin
pleb.

Gazdasági és
Virágh József elő-
adó. az szegény.
II. jog. hallgat.

Kérés. X/20

2270
1920

Czelldömölki plebánia hivataltól

67 szám.
1920

Nagyságos és Főtisztelendő Főtanfelügyelő Úr!

Mellékelt állami segély kimutatásokat mély tisztelettel visszaküldöm, egyben alázatosan kérem Nagyságodat, kegyeskedjék Virágh József tanító mellékelt kérvényének elküldött, a 300 K kárpótlási illetmény levonása és a nőtőjeg által visszamenőleg is megtérítése ügyében felvilágosítást nyújtani, mire kötelezhető a kitöltőjeg.

Czelldömölk 1920. április 22-én

Nagyságos és Főtisztelendő Főtanfelügyelő Úrnak

mély tisztelettel

Skublics

lelkész.

Csillaörökös Ő V.
vagy József tanúsítvány
mára és szavára —
nyilatkozat:
Tr.
Rem. Kath. Szlovákok
Csillaörökös
f. évi szeptember 22-én 67. sz.a.
alatt jelentettem az szlovákok,
mint Virágh József,
állami tő népére a
jav. jogügy 3. mondatában
megadott tanúsítványt
L a VIII. oszlopban
szereplő szlovákok ismeretlen
helyre szökve vannak F
L a tőle szóló jelentő
szóval — s
F nincsen semmiféle a szl.
szövetk. m. k. minisztr.
nyj. A szlovákok
ismeretlen nem szlovák
egyénre; az helyi jövő-
kezelő szlovák.
Ung. 1920 IV/24

A vallás- és közoktatásügyi minisztertől.

207983/1919.szám
B. V.

49
II.

A szombathelyi róm.kath. fő-
iszt. Püspökségnek van szerencsém
ives tudomás végett másolatban meg
ildeni.
udapest, 1920.évi február hó 17-én
A miniszter rendeletéből:

miniszteri o.tanácsos.

1000/44
1920

A vallás- és közoktatásügyi miniszternek a jelen kelet és ügyszám alatt a czelldömölki adóhivatalhoz intézett rendeletének hivatalos másolata.

V i r á g h J ó z s e f czelldömölki elemi népiskolai tanító eddigi beszámitható szolgálata alapján az 1918 évi VIII. néptörvény értelmében 1918 évi julius hó 1-től 1919 évi november hó 30-ig a IX. fizetési osztály 3. fokozatába és 1919 évi deczember hó 1-től a IX. fizetési osztály 2. fokozatába soroltatván, helyi járulékokból biztositott évi 860 K. fizetésének évi 2600 illetve évi 2900 K-ra való kiegészitéseül 1918. évi junius hó 1-től 1919 évi november hó végéig terjedő időre évi Egyezerhétszáznegyven K. / 1740 K./ és 1919 évi deczember hó 1-től további intézkedésig évi Kettőezernegyven / 2040/ K. államsegélyt engedélyezek és utasitom az adóhivatalt, hogy ezen összegeket nevezettnek kellően bélyegelt nyugtájára a multra egyszerre, a jövőre pedig havi előleges részletekben fizesse ki és a fenti ágazat terhére számolja el.

Továbbá utasitom az adóhivatalt, hogy nevezett részére az 1918 évi VIII. néptörvény 9. §-a alapján az 1918 évi január hó 1-től 1918 évi junius hó végéig terjedő időre évi 500 K-nak megfelelő Kettőszázötven /250 / K. háborus segély többletet és 1918. évi julius hó 1-től 1919 évi november hó végéig terjedő időre évi Kettőezer /2000 / K. 1919 évi deczember hó 1-től pedig további intéz-

8 0

kedésig évi Kettőezerkettőszáz /2200/ K. háborus segélyt a fentirt módozatok mellett fizessenek ki és a fonti alnapló egy külön hasábjában számolja el.

Egyuttal utasitom az adóhivatalt, hogy nevezett részére az 1915. évi 87451. számu rendelettel utalványozott évi 1140 K. fizetéskiegészitő államsegélyt és 1917. évi 205312 számu rendelettel utalványozott évi 1200 K. háborus segélyt 1918 évi junius hó végével szüntesse meg.

Végül utasitom az adóhivatalt, hogy a most utalványozott magasabb fizetésnek és a most, vagy már korábban utalványozott fizetés természetével biró egyéb illetménynek azon együttes összege után, amely után a nevezett tanitó orsz. tanitói nyugdijintézeti járulékot még nem fizetett, az 1875. évi XXXII.t.c.28. §-a értelmében járó egyszersmindenkorrai dijat, valamint az 1891. évi XLIII.t.c. 11. §-a szerint fizetendő 2 %-os évi járulékot számitsa ki, irja elő és a fizetésemelkedéstől számitott 12 havi egyelő részletben, pszavatosság mellett vonja le és az orsz. tanitói nyugdij- és gyámalap naplójában szabályszerüen vételezze be és - számolja el.

Megjegyzem, hogy a nevezett terhére az évi nyugdij járulék 1920. évtől kezdve az élvezett fizetés természetével biró összes illetmény összege után irandó elő és szedendő be.

A hivatalos másolat hiteléül:

Mocsonyi
főigazgató.

M.kir. vallás és közoktatásügyi minisztérium.

111957/1923 szám.

VIII.c.ü.o.

Méltóságos és Főtisztelendő
Gróf Mikó János
püspökhelyettes kanonok
Kolozsvár

Van szerencsém szives tudomás és megfelelő további eljárás végett másolatban megküldeni.

Fogadja Méltóságod őszinte tiszteletem nyilvánitását.

Budapest, 1923. november hó 29.

A miniszter rendeletéből:

miniszteri tanácsos.

C

49

II

50 %

16

Cell

A m.kir. vallás és közokt.miniszter 111957/923. sz.a.kelt s a szombathelyi m.kir.pénzügyigazgatósághoz és a Vas várm.közig.bizottságához intézett rendeletének másolata:

I.

Virágh József tanitó/~~nő~~/, ~~óvónő~~ által betöltött egyházmegyei r.k. el.isk. ~~óvodai~~ tanitó/~~nő/ óvónői~~ állás beszámitható helyi javadalmát az 1922.évi VI. t.c. 4. és az 1923.évi XVII.t.c. 8.§-a alapján kiadott 1922.évi 122000 sz.rendelet értelmében a mindenkori kezdő tanitói illetmények 50%-ában azaz 1923.évi január hó 1-től kezdve 1923.évi október hó 31-ig évi 45000 K-ban állapitom meg.

Mivel pedig a novezott tanitó/~~nő~~/nak, ~~óvónőnek~~ a VIII. fiz. osztály 2. fokozatával járó illetményekre van igénye, felhivom a kir. Pénzügyigazgatóságot, hogy a tanitó/~~nő/, óvónő~~ részére eddig kiutalványozott fiz.kiegészitő államsegélyt, háborus, drágasági és rendkivüli segélyt 1922.évi december hó végével szüntesse meg és e helyett 1923.évi január hó 1-től további intézkedésig

fizetéskiegészités cimén évi Háromezerháromszázkilencven/3390/K

háborus segély " " Kétezerkétszáz/2600/K

drágasági segély " " Kilencezerhatszáz/9600/K

rendkivüli segély cimen 1923.évi január hó 1-től 1923.évi március hó 15-ig évi Kilencezerkilencszázhetvenkilencezernyolcszázhatvan/99860/K

1923.évi március hó 16-tól 1923.évi április hó végéig évi Kétkilencezerkilencszázhetvenkilencezernyolcszázhatvan/199860/K

1923.évi május hó 1-től további intézkedésig évi Háromezerkétszázkilencezerkilencszázhetvenkilencezernyolcszázhatvan/329860/K

és az 1923.évi junius havára rendkivüli segélypótlék cimén Tizenhatezer/16000/K

államsegélyt utalványozzon ki a szokásos módozatok szerint az

e czímen 1923. évi január hó 1-je óta kifizetett összegek botudása mellett.

.....

.....

Budapest, 1923. szeptember hó 29-n. A miniszter rendeletéből:

Dr. Ince s.k. miniszteri tanácsos.

II.

Vas vm. Közig. Bizottságának 2922/922 sz. jelentésére ~~a közlemények vissszárása mellett~~, tudomás és további eljárás végett másolatban kiadom azzal, hogy mivel az által beterjesztett állás helyi javadalmazás a mindenkori lakási kereső illetmények 50%-ban azaz az 1923 évben évi 45000 K-ban az alaptőkén meg.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Budapest, 1923. szeptember hó 29-én. A miniszter rendeletéből: Dr. Ince s.k. miniszteri tanácsos.

A másolat hitelül:

Fehérvary Károly
miniszteri s hivigazgató.

Fessler Erzsébet 1898-ban született
1980-ban halt meg.

1918-ban nevezték ki Celldömölkre tanítónak, mégpedig a következő indoklást véve alapul.
A Kőszegi Tanítóképzőben 1917-ben kitűnően elvégzett oklevele kántori oklevél és a családja vallásossága révén került rá a tanítói kinevezés. A kinevezése 1918. október 16-án történt. A tanító kisasszony munkássága még a régi iskola épületben kezdődött. A kinevezését említésképpen még a régi iskolaszéki elnök úr írta alá, dr. Kühár Flóris bencés tanár, celldömölki egyházközség akkori plébános és az akkori iskola igazgatója Barabás Ernő.
Harmadik elemibe jártam, melyet Fessler tanító kisasszony tanított 1937-38. tanévben. Nagyon szerettük, mert igazságos és egyforma mércével mért. Emlékszem a visszafogott mosolyára, melyet csintalanságunk alkalmával fenyítés közepette ejtett. Szeretettel nevelt bennünk, igaz időközben kijárt a fenyítés körmös formájában. Elég fájdalmas volt. Az iskola kereten belül Ő vezette a szívgárda intézményt.
Az elsőáldozó kisgyermekek további vallásos nevelését segítette elő.
Az iskola keretén belül az Ő reszortja volt a karácsonyi segélyek elosztásának lebonyolítása. Magyarul az iskola keretén belül a szegény gyermekek karácsonyi felruházása, avagy a gyermekek kiválasztása.
Az államosítás után vonult nyugdíjba.
Jegyzet: 1918/4729.sz.Püspöki Levéltár.
Eredeti fényképek a birtokomban.

Kivonat

a czelldömölki r. kath. iskolaszék 1918. október 11-én tartott gyűlésén felvett jegyzőkönyvéből.

Elülről elhagyva. —

2.) Elnök jelenti, hogy az elemi leányiskolába beiratkozott 265, a fiuiskolába 210 tanuló.

Az iskolaszék, mivel két tanítóra a törvény is megengedhetetlennek tartja a 210 tanulót, elhatározza, hogy

a 36.676/914. sz. a. kelt vallás- és közokt. miniszteriumi rendelettel biztosított államsegélyt igénybe véve, a r. kath. fiuiskolánál szervezett harmadik tanítói állást betölti s azza — az egyházmegyei főhatóság 4693./918. sz. alatt kelt engedélye alapján — a czelldömölki illetőségű Fesler Erzsébet okl. tanítónőt pályázat mellőzésével megbízza, ki is a múlt tanév végén szerzett kitűnő tanítónői és kántori oklevelet a kőszegi r. k. tanítónőképző-intézetben s ki a szebbnél-szebb és jobbnál-jobb ajánlatokon kívül — származásánál és személyes tulajdonainál fogva is elég garancia arra, hogy tanne és általa a hitközség és az iskola csak nyer. Állását a főhatóságtól leérkezendő megerősítés utánaszorral tartozik elfoglalni. —

A Kivonat hitelül:

Czelldömölk, 1918. október hó 13-án.

Barabás Elnök
iskolaszéki jegyző.

Kühnel Flórián
iskolaszéki elnök.

4729/1918.
JÓVAHAGYOM
Szombathely, 1918. október 16-án

Díjlevél.

A czelldömölki róm. kath. fiúiskolánál Fesler Erzsébet osztálytanítónő javadalma.

1. Egy szoba a szükséges bútorzattal és a megállapított lakbérpótlék, vagy a törvényes lakbér.
2. A czelldömölki r. kath. hitközség pénztárából évi 200 (kettőszáz) korona negyedévi előleges részletekben.
3. Húsz korona évi kertilletmény a hitközség pénztárából — és
4. A törvényes államsegély.

Kötelessége egyik tanteremben tanítani, a gyermekeknek az énekben, különösen az egyházi énekben leendő oktatásában közreműködni s őket a templomba az istentisztelethez elkísérni és felettük ott, valamint az iskolában őrködni és felügyelni. —

Czelldömölk, 1918. október hó 11-én.

Szarabás Ernő
tanító; iskolaszéki jegyző.

Kühár Flóry
plébános; iskolaszéki elnök.

Ezen díjlevelet elfogadom és megtartására magamat kötelezem.

Fesler Erzsébet
tanítónő.

4731/1918.
JÓVAHAGYOM
Szombathely, 1918. október 16-án

LUKES DE ZABOLA

M.kir. vallás és közoktatásügyi minisztérium.

111956/923 szám.

VIII.c.ü.o.

Méltóságos és Főtisztelendő
Gróf Mikes János
szombathelyi rom. kath.
püspök urnak
Szombathely

Van szerencsém szíves tudomás és megfelelő további eljárás végett másolatban megküldeni.

Fogadja Méltóságod
őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Budapest, 1923. szeptember hó 29-én

A miniszter rendeletéből:

miniszteri tanácsos.

C

20%

1923 XII 22

88

A m.kir. vallás és közokt.minister ...111956/1923... sz.a.kelt s a ...szombathelyi... m.kir.pénzügyigazgatósághoz és a ...Vas... várm.közig.bizottsághoz intézett rendeletének másolata:

I.

...Fesler Erzsébet... tanitó/nő/, ~~óvónő~~ által betöltött ...veldánóhegy r. kath. el.isk.~~ovodai~~ tanitó/nő/ ~~óvónői~~ állás beszámitható helyi javadalmát az 1922.évi VI. t.c. 4. és az 1923.évi XVII.t.c. 8.§-a alapján kiadott 1922.évi 122000 sz.rendelet értelmében a mindenkori kezdő tanitói illetmények ...20...%-ában azaz 1923.évi január hó 1-től kezdve 1923.évi október hó 31-ig évi ...18000... K-ban állapitom meg.

Mivel pedig a nevezett tanitó/nő/nak, ~~óvónőnek~~ a ...XI... fiz. osztály ...2... fokozatával járó illetményekre van igénye, felhivom a kir. Pénzügyigazgatóságot, hogy a tanitó/nő/, ~~óvónő~~ részére eddig kiutalványozott fiz.kiegészitő államsegélyt, háborus, drágasági és rendkivüli segélyt 1922.évi december hó végével szüntesse meg és e helyett 1923.évi január hó 1-től további intézkedésig

fizetéskiegészités cimén évi ...Háromnégyezer... /...14000.../K
háborus segély " " ...Ezerötszáz... /...1500.../K
drágasági segély " " ...Kilencezerhatszáz... /...9600.../K
rendkivüli segély cimen 1923.évi január hó 1-től 1923.évi március hó 15-ig évi ...Százhuszonhatezerkétszáz... /...126200.../K
1923.évi március hó 16-tól 1923.évi április hó végéig évi ...Százhetvennégyezerkétszáz... /...174200.../K
1923.évi május hó 1-től további intézkedésig évi ...kettőszáz-nyolcvankilencezernégyszáz... /...289400.../K
és az 1923.évi junius havára rendkivüli segélypótlék cimén ...Tizenkétezernyolcszáz... /...12800.../K

89

o czímken 1923. évi január hó 1-je óta kifizetett összegek betudása mellett.

.....

.....

Budapest, 1923. szeptember hó 29-n. A miniszter rendeletéből:

Dr. Imre s.k. miniszteri tanácsos.

II.

Vas vám. Közig. Bizottságának 2942/922 sz. jelentésére ~~a kérelmezők vizsgálata mellett~~ tudomás és további eljárás végett másolatban kiadom azzal, hogy nevezett által beállított állás helyi javadalmát a mindenkori lakási bérelő illetmények 20%-kau arax az 1923 csaukaévre évi 18000 K-kau ércapitalkau meg.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Budapest, 1923. szeptember hó 29-én. A miniszter rendeletéből: Dr. Imre s.k. miniszteri tanácsos.

A másolat hiteléül:

Fekmann Károly
miniszteri s.k. hiv. igazgató.

VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M.

Első áldozó és szívgárda kép III. osztály Fessler Erzsébet tanító kisasszony vezetésével.

Jegyzetek: Fényképek a birtokomban.

1937-ben végzett negyedikesek felvétele. A képen szívgárdisták Dr. Horváth Károly esperes Úr, Fessler Erzsébet tanító kisasszony és Rada Mária (dr. Hattyár Istvánné) tanítóink.

1942-ben a szívgárdisták között Fessler Erzsébet tanító kisasszony és Dr. Nemes Vazul plebános Úr.

Jegyzetek: A fényképek a birtokomban.

Vegyes Szívgárda csoport a leányiskolával a papok kertjében.

Középen Nemes Vazul plébános úr, balra Akvináta nővér jobbra Fessler Erzséabet Tanító kisasszony.

Szivgárda Induló.

Lenge- leng a szivgárdának büszke zászlaja,
Messze harsan szivünk ujjongó dala,
Készen állunk, harcra szent sziv jöjjön bár mi vész,
Nézd a gárdánk mindegy szálig érted halni kész.
Mind egy szálig érted harcolunk,
Bátrak vagyunk és azok maradunk,
Hisz a gárdista sziv csak azért dobog,
Jöjjön el a te országod.

II.

Eskü szóra nyilik ajkunk , mind meg esküszünk,
A gárda zászlajához, sirg hü leszönk.
Egy a szivünk egy a szavunk : éljen a király,
Mind örökre éljen Krisztus az örök király ,
Mind egy szálig érted harcolunk,
Bátrak vagyunk és azok maradunk,
Hisz a gárdista sziv csak azért dobog,
Jöjjön el a Te országod.

Fessler Erzsébet tanitó kisasszony tanitotta
A szivgárdistákkal.

Jegyzdtek: Az induló szövege a Kiscelli imakönyv 205-ös oldal.

FESSLER ERZSÉBET TANÍTÓ KISASSZONY SÍREMLÉKE A CELLDÖMÖLKI TEMETŐBEN.

Ujvári (SUPOLA) Vilmos

1898-ban Érsekújvárn született. A felvidék elcsatolásakor elhagyta a felvidéket és Magyarország belterületén maradt.
A magyarsága már akkor megmutatkozott, mit sokszor ki is nyilatkoztatott a tanítási órák alkalmával.
Az Esztergomi Római Katolikus Tanítóképzőben szerzett tanítói diplomát. A tanítóképző után mint állami pénztári díjnok dolgozott. 1924. szeptember 12-én megválasztották Celldömölkön tizenkét jelentkező közül állandó beosztású tanítónak.

Abban a szerencsés helyzetben vagyk, hogy személyes tapasztalatommal hozzá tudok szólni ténykedéseihez, nem mint szakember, hanem mint valahai tanítványa.
Négy éven keresztül tanított, V.-tól a VIII. osztályig. Abban az évben 1941-ben maradtam volna ki az elemi iskola hat osztályából, mikor bevezették a hét - nyolc osztályos nem általános, hanem elemi oktatást. Ezen felül még negyven napot be kellett járni az isklába tovább képzésre.
Kiváló pedagógus és helyenként szigorú nevelő. Hozzá értéssel nevelte azifjúságot, úgy is mint nevelő és úgy is mint levente oktató, tiszteletre és emberségre. Ezért a ténykedéséért még a mai napig is hálával emlegetem.

Egyszerre tanított négy osztályt egyetlen tanteremben félórai váltással. Minden harminc percben más - más osztállyal foglalkozott. Szerintem ez nagy felkészülést vett igénybe.
A tanítási módszere messzemenőleg határozottságot mutatott. Még arra is volt ideje, hogy az előző nap feladott leckét óráról - órára számon kérje. Vagy éppen délután bentfogjon bennünket büntetésből tanulni (azaz korrepetálni). Megebédezett és már is jött vissza a terembe velünk foglalkozni. Itt kell megjegyezni, hogy tehette, mert egyedül ő lakott az iskla épületében lévő szolgálati lakásban. Nagyon szép lakás volt, az utca felől külön bejárattal.

De térjünk vissza a tanításhoz. Míg a leckét meg nem tanultuk nem volt hazamenés.
A reá való visszaemlékezésem alkalmával a mai napig is csak tisztelettel tudok visszagndolni arra, amit tőle tanultam.
A tavaazi és az őszi hónapkban minden reggel hét órai misére kisérte az osztályt. Abban az időben amikor minket tanított, háborús időszakok tartkították a mindennapot.
Ezt az átmenetet legjobban a tanító úr vette észre, mert skat katonáskodott.
Részt vett a Felvidék, Erdély és a Délvidék visszacsatolásában.

1943-ban fejeztem be az elemi iskola nyolc osztályát, így már a tanító úr életútját a család leírása alapján tudom leírni.

1945-ben mint tartalékos főhadnagyot újra behívták katonának. Az orosz fronton harcolt, majd fogságba esett. A fogságból betegen tért haza, sokat betegeskedett, majd visszatért a tanításhoz. Rokkant nyugdíjasként vonult nyugdíjba.

1973-ban kapta meg az arany diplomáját, amelyet szép ünnepség keretében adott át dr. Oszkó Zoltán az Eötvös Iskola igazgatója.
Az ünnepség keretén belü az uttörők kis ünnepséget rögtönöztek az idős pedagógus számára.
Ezután pedig a pedagógus testület köszöntötte a kitüntetett tanítót.

Az ünnepség befejeztével Ujvári Tanító Úr megköszönte a számára rendezett ünnepséget, és minden kollégájának kívánta, hogy érje meg azt a kort (legalább) amikor az aranydiploma kora eljő.

Említettem, hogy rokkant nyugdíjasan hagyta el szeretett pályáját. A fogságból hozott betegsége legyengítette. 1976-ban halt meg Celldömölkön.
A sírja itt található Celdömölkön a nagykereszt mellett.

Jegyzetek: Jegyzetek: Püsp. Levél.T.
2450/1924.
2452/1924.
Az aranydiplma másolat.
Az eredeti a család birtokában.

Jegyzőkönyv.

Feloétetett Celldömölk községben az 1924. évi augusztus hó 7-én a celldömölki i rom. kath. iskolaszék által Dr. Horváth Károly elnöklete alatt a IV. szosz. tanitói oálasztás ügyében tartott közgyülés alkalmából,

Jelen voltak a köoetkezők:

Gáudi Bernardin apát, Stanits Fulgent, Virágh József, Szalay József, Simon Sándor, Gj. Reich Zubro, Szarka József, Rosta János, Asbóth Gyula, Schneidler Ferenc, Nagy István, Virágh Antal, Páffy József, Perucéky Sándor, Molnár János dr. Harsány Béla, Kemeneti József, dr. Pletnits Ferenc, Mayer István, Köller János, Klaffl Gyula, Berkes János, Kuthy József, Mesterházi Jurc, Michl Vilmos, Schütz Gyula, Lőrédulh Katinka, Csiráky János, Simon József, Fockin Ferenc.-

Elnök a jegyzőkönyv hitelesitésére Stanits Fulgent és Simon József tagokat kéri fel.

Tárgy:

A halálozás folytán megüresedett IV. szosz. tanitói állásnak betöltése,

1. Elnök az Ur Jézus nevében üdvözli az egybegyüllt iskolaszékei, s előadja, hogy Kuster Irnő halálával megüresedett a celldömölki IV. számú tanitói állás, melynek javadalmazása ez idő szerint az iskolafenntartók által kiszolgáltatandó ex 9/0-os alapfizetés, lakbér, kertilletmény

A pályázati hirdetés a „Rendszabályok“ 76. §-a értelmében évi 1924. aug. 1-én megjelent „Néptanítók Lapja“ — lap ban szabályszerüleg közhirré tétetett.

A pályázati hirdetésnek eredményeként jelenti, hogy az állásra 12 pályázó jelentkezett és pedig névszerint:

Artner Ferenc,	Rozovics Sándor
Berdál István	Supola Vilmos
Böröcz István	Ujcz András
Hauszer Károly	Zacsek Mihály
Kiss András	
Milkovics János	
Muzslai Pál	
Németh Antal	

A kérvényeket tisztéből kifolyólag elbirálván, részletesen ismerteti a pályázók okmányait.

Ezek után utalva az 1868: XXXVIII. t.-c. 11. §-ában gyökerező jogra, felhivja az iskolaszéket, hogy a betöltendő állásra saját meggyőződése és lelkiismerete szerint azt a tanerőt válassza meg, aki iránt az állásnak pontos és hű betöltésére nézve bizalmat táplál. A választás törvényszerü megejtése céljából pedig kéri az iskolaszéket annak határozati kimondására, vajjon a szavazás élőszóval, vagy irásban történjék-e?

2. Az iskolaszék kimondja, hogy a választás irásban történjék. E végből két bizalmi férfiut küld ki névszerint Stanits Fulgent és Simon József iskolaszéki tagokat.

3. A szavazás megtörténvén, elnök jelenti, hogy az iskolaszék ~~ideiglenes~~ végleges minőségben Supola Vilmos tanitót választotta meg a celldömölki IV. osztályú tanitói állásra. Felhivja továbbá az iskolaszéket, hogy a megválasztásról nevezeitet értesitse és tudassa vele, hogy kötelességei, melyeket szorosan teljesiteni tartozik, a következők:

1. Az egyik tanterem növendékeinek valláserkölcsös és hazafias nevelés-oktatásán kívül ügyel a tanulókra kiírni [illegible]

100

amely esetben a sóladíj is az övé.—

A választás ekként megejtetvén, a jegyzőkönyv háromm egyenlő példányban kiállittatott s aláiratott. Egyuttal felkéretvén az elnök, hogy a további intézkedéseket az előirt rendeletek szerint az illetékes hatóságoknál haladéktalanul megtenni sziveskedjék.

Ezek után a választás befejeztetett és a közgyülés feloszlott.

K. m. f.

Virágh József
jegyző

A CZELLDÖMÖLKI R. K. HITKÖZSÉG * PECSÉTJE *

Szerzőtársak
plébános, hitk. elnök
Gyüjtőjüvel
Stánits Fulgent

SZOMBATHELYI PÜSPÖKTŐL

2450/1924
JÓVÁHAGYOM
Szombathely, 1924 szeptember 12én.

egyházmegyei főtanfelügyelő

PLÉBÁNIAHIVATAL CELLDÖMÖLK

217 szám
1924.

Főtiszteletű egyházi Főtekintélynek

Szombathely

Mély tisztelettel kötelességemnek ismerem bejelenteni, hogy a celldömölki r. k. hitközség ill. iskolaszék f. évi aug. hó folyóan be a Huszár bácsi halálával megüresedett IV. s. tanítói állást.

Minthogy a választó ellen jogtalanság nem adat be, azon kérelemmel terjesztem fel a megválasztott Zupala Tolmos iratait, hogy a választást jóváhagyni s a megválasztott az kinevezni kegyeskedjék.

Az ügyiratokat a következő sorrendben van szerencsém mély tisztelettel beterjeszteni:

1.) a választási jegyzőkönyv 3 eredeti példányát.
2.) a díjlevelet 4 eredeti példányban.
3.) az előző díjlevelet.
4.) a megválasztott összes okmányait és működési kiv.
5.) a megválasztott pályázati körlevelét az adomány oszl.
6.) az összes pályázókról szóló minősítési táblázatot.
7.) a pályázati hirdetmény tartalmát Vasvármegyének a megjegyzéssel, hogy a hirdetmény megemlíti a szóvegyal jelent meg a Népszavának lapjában és a Hencsfy lapjában is.

Kérésem alázatos megismétlésével maradok
a Főtiszteletű Főtekintélynek

Celldömölk, 1924. szept. 11.

mély tisztelettel

A CELLDÖMÖLKI R. K. HITKÖZSÉG PECSETJE

Stanitz István
plébános, kisb. elnök

102

Díjlevél.

A pelsőczölki pápai kath. fiúiskolának a IV. osztályú kerülő állásra megválasztott Szpala Filmer okl. kerülőjavadalma:

1.) A vallás- és erkölcstanárnak járó évi 150 frt esetenkint megállapítandó %-os elapszerelés a kiskőrösi pénztárból.

2.) A mindenkori törvényes lakásbér, és kertilletmény nagyságának szintszerű pénztárból.-

3.) Fizetés-kiegészítő államsegély az államból.-

Mint tudatosan: az egyik kerületen növendékeinek vallás-erkölcsös és hazafias nevelés-oktatásán kívül, ötet a kenyérbe a kisérni oda jőjjön felügyelni, és a szükséghez képest a kerületben segélykezni a-mely esetben a plébániai is az köre.-

Virágh József
isk. jegyző.-

A CZELLDÖMÖLKI R. K. ISKOLASZÉK PECSÉTJE

Oltavitt László
pleb. isk. elnök.

Stanits Fulgent
[illegible]
isk. bagyok.

Ezen díjlevelet elfogadom és megtartására magamat kötelezem.

Szpala Filmer
IV. osztv. kerülő.

A szombathelyi püspökből
2452/1921. szám.
Levelekben.
Szombathely, szeptember hó 12-én.

egyházmegyei főtanfelügyelő.-

DÍSZOKLEVÉL

LUJVÁRI VILMOS

okleveles tanító- nak, ~~nek,~~ aki

az Esztergomi r.k. Tanítóképző -ben

1923 év június hó 28 napján

HETVEN ÉVE

szerzett oklevele alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását, elismerésül ezt az

ARANYOKLEVELET

adja ki a

Szombathelyi Tanítóképző Intézet

Kelt, Szombathely 1974 év szept hó 1-jén.

P. H.

igazgató

A. Tü. 1131/a. r. sz. — Nyomell. V. — 692759 — FNyV. 16.

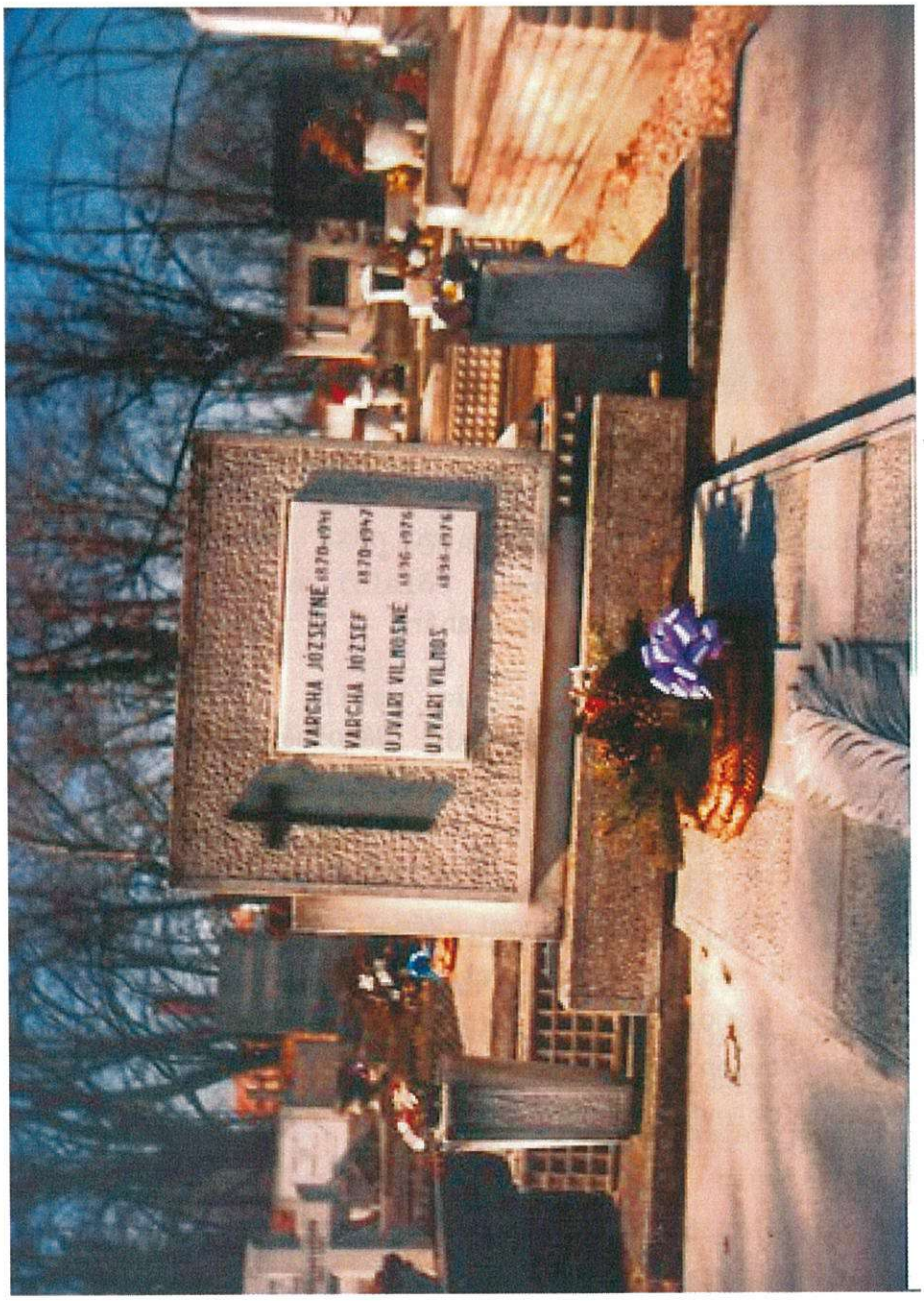

ÚJVÁRI (SUPOLA) VILMOS TANÍTÓ ÚR CELLDÖMÖLKI SÍREMLÉKE.

HORVÁTH LAJOS.

Tanítónk (tanár)

1912-ben született Karakón, majd Jánosházán élt. Édesapja szabó mester volt, aki az első világháborúban hősi halált halt. Mostoha apja, aki szintén szabó iparos, Ő vitte tovább az ipart, biztosította fia tovább tanulását.
1929 - 1934. között az Esztergomi Római Katolikus Tanítóképző Intézetben kapott tanító oklevelet. Három évig állástalan volt, mivel, hogy nem kapott állást azon a tanítói pályán.
Ebben a három évben kitanulta a szabó mesterséget. Későbbiek folyamán segéd oklevelet szerzett.

1937-ben került Celldömölkre mint segéd tanító, majd hat hónap után megválasztották másodkántornak és állandó tanítónak. Ezen működését folytatta egészen 1948-ig. Választania kellett a kántorízálás, vagy a munkanélküliség között, tehát vagy állami állás, vagy a kántorizálás.

Az államosítás előtt az ifjuság kiemelkedő vezetői közé tartozott. Vezette a Katolikus Legényegyletet, foglalkozott a cserkészekkel, úgy a felnőttekkel, mint a kiscserkészekkel.
1938-tól vezette a városi szalonzenekart.
1943-tól - 1945-ig volt a Kemenesalja című hetilap főszerkesztője.
Még a katonai szolgálata alatt is az Ő neve díszítette a főszerkesztő rovatot.
Ebből az időből való az idézet, melyet 1980-as Vasi szemle idéz.
Az akkor közzé tett nyilatkozat egyértelműen fogalmazza a célokat.
"Tudom, hogy sokan elfogultsággal vádolnak bennünket felekezeti nézettel... Mi ezzel a lappal a keresztény és független Magyarország gondolatát akarjuk szolgálni.
Határozottan és megalkuvás nélkül valljuk, hogy ebben az országban csak is a krisztusi igazságra lehet a jövőt felépíteni.
Mi valljuk azt is, hogy ebben az orszában nem jöhet el újra a kizsákmányolók uralma, de igen is el kell jönni a szocialista Magyarországnak, melyért a felelős kormány is lankadatlan erővel munkákodik."

Az államosítás után állást vállalt az állami iskolában, 1950-ig.
Elvégezte Egerben a Pedagógiai Főiskolát. Magyar történelem szakból szaktanítói diplomát kapott. Ezt követően a Pécsi egyetemen szerzett tanári diplmát magyar történelem szakon.
Két esetben is volt megyei szakfelügyelő. 1959-től - 1960-ig az Ötvös Loránd Általános iskolának az igazgatója.
Jelentős szerepe volt a szakmunkásképzés önálló intézménnyé szervezésében, az iparos képzés otthonának megteremtésében.
1968-ban önállósult az ipari iskola, melynek igazgatója volt 1968-tól - 1975-ig nyugdíjba vonulásáig.
Közéleti szerep vállalása végig kísérte az egész életét. Részt vállalt a tanácsi munkában a közművelésben.
Gazdag helytörténeti gyűjteményt hagyottt hátra, mely a család birtokában van.
Negyven éven keresztűl munkálkodott az igaz ügyért, az igaztalanságot nem bírta elviselni.

Mint nyugdíjas tagja volt az Új Kemenesalja című lap szerkesztőbizottságának.
Több évtizedes munkássága elismeréséül a Városi Önkormányzat a város Díszpolgárává választották 1977-ben.
Rövid betegség vetett véget egy nagyszerű életnek, 1987. április 3-án elhunyt. A Római Katolikus temetőben nagy részvét mellett temették el. A sírjánál bucsúztatót mondott az önkormányzat vezetője a polgármester.
Rengeteg virág és koszorú fedte le a frissen ásottt sírhalmot. Nagy részvét melett búcsúztatták barátai, és tanítványai akik rajongásig szerették.

A továbbiakban engedtessék meg, hogy részemről mint Horváth lajs tanító úr tanítványainak egyike had emlékezzek tanítói munkásságára. Egy írását, melyet csatolok saját magáról is véleményt alkot.
Részemről csak kiegészítem a nevelési módszereit, amit saját maga leírt, alkalmazott a maga korában, mint fiatal pedagógus. Ő nem csak pedagógus volt csupán, hanem nagyszerű érzékű nevelő is. Nem is akármilyen, melyet kis iskolás koromban tapasztaltam, bizony zokon vettem. Ma felnőtt fejjel aazt látom, hogy amilyen nevelési eszközöket használt az Ő idejében kiválónak nevezhető
Az a nagy tisztelet ami a tanítványaiból irányába áradt az lett az eredménye, hogy a keze alól kikerült, egyetemet végzett tanulói kértek meg, hogy szervezzem meg az 1938-39-ben a negyedik elemit befejező diákok találkozóját.
Ezzel is bizonyították a tanítójukhoz való ragaszkodást és a Római Katolikus Nép Elemi Iskola iránt tanúsított hűségüket. Ezen belül is Horváth Lajos bácsihoz való ragaszkodásukat.
Első ízben 1987-ben jött létre a találkozó. Magyarázatként hozzá tartozik a találkozóhoz, hogy miért pnt a negyedik osztályos tanulókat hívtuk össze A negyedik osztály volt a választó vonal az elemibe maradottak és a tovább tanulók között.

Itt váltak el az útjaink. A nagylétszámú osztályból ami negyvennyolc főből állt, 35-en választották a tovább tanulást. Meglátszott a tanítói előkészítés és a szülői háttér. A többi tanulóval sem vallott a nevelés csődöt, mert az életben mindegyik megállta a helyét.
Tehát nem csak mi voltunk büszkék Lajos bácsira, hanem Ő szintén erre az osztályra gondolt mindig szívesen.
Az is igaz, hogy ez az osztály került ki először a kezei közül. Ezen kívül még három esetben jöttünk össze az Ő tiszteletére rendezett találkozóra.
Az első találkozó alkalmával nagy megtiszteltetés érte az osztályt. Közénk ült és barátjának fogadott minden tanítványát. Most már biztos, hogy az Ő távozásával több esetben a találkozó elmarad, mert az Ő vonzása megszünt 1997. április 3-án.

Jegyzetek: Fénykép a birtokomban
Életrajz leírás a család birtokában lévő okiratok
További jellemzés, a magam ismeretsége alapján.

Horváth Lajos tanítónk Ön vallomása

Egy köszöntő alkalmából.

Kedves deresedő fejű valahai tanítványaim!

Az én koromban, helyesebben életkoromban - háromnegyed évszázados fejjel - könnyen elérzékenyül az emberfia. Különösen - és azt bizton mondhatom, éltemben mindenképpen első - ilyen alkalom esetén, mikor a kereken fél évszázaddal (pontosan 48 évvel) ezelőtti tanítványaimmal állok szemben, ráadásul éppen abban a tanteremben, amelyben akkoron még ifjú néptanítóként okítottam 48 negyedikes nebulót.

Eszembe sem jutott, hogy milyen nagy az osztály létszám,de megtaláltam az eredményhez vezető eszközöket - időt és fáradságot nem kímélve végeztük közös munkánkat,Ti az akkori negyedikesek, és én az akkori buzgó, hivatástudattal telített még viszonylag kezdőnek számító néptanító.

A kor bevett szokása szerint a tanítás mellett - anélkül, hogy sokat beszéltünk volna róla, - neveltünk is, hol szép szóval, hol szigorral. Ezt az utóbbit sem tagadhatjuk, de tény, hogy többen voltak a nemesre hajlók, mint az erkölcsi normákkal dacolók.

Mikor az osztálytalálkozó gondolatának felvetője és buzgó létrehozója - Sükösd József - előttem is szóba hozta tervét, fellapoztam az évtizedek óta porosodó anyakönyveket. Számba vettelek benneteket, s nem tagadom ért egy-két meglepetés.

Hogy milyen meglepetések? Hát először is az imént már szóba hozott 48-as létszám. Ez nekem "a ma emberének" meglepetés, de a tegnap Horváth Lajosának nem lett volna az. Tudott, hogy akkoriban a nagy létszám nem volt ritkaság. Más alpra tartozik, hogy ma feltétlenül ketté bontanák ezt az osztályt.

Kérdés, hogy bontott állapotban ma jobb lenne-e az eredmény. Amikor a tanulmányi eredményeket vizsgáltam, akkor ért a második meglepetés. A 48 tanuló közül 17 kitűnő, 7 pedig jeles rendű volt. Ők adták az osztály 50 %-át. A jó rendű tanulók száma 10 volt. Ez nem egészen 21 %-nak felel meg. Pontosan ugyanilyen arányban voltak az elégséges rendűek is. Utóljára maradtak a számban, százalékban, na és tanumányi eredményben is sereghajtónak számító elégtelenek. Ők 4-en voltak, és az osztálylétszám 8,3 %-át jelentették.

Az eredmények hallatán könnyen rám lehetne sütni - a mai pedagógia szakzsargnjával - a "liberális osztályozás" bélyegét. Ettől azonban ti magatok, az élet porondján helytálló valahai tanítványaim mentenétek meg engem. Ti, akik két tucatnyian egyetemet vagy főiskolát végeztetek, tucatnyian érettségiztetek és ugyanennyien szakmát tanultatok.

Kisdiákként hozzászoktatok a rendszeres munkához. Sokan közületek ráéreztetek a közmondási aranyigazságra, miszerint "A munka és a boldogság egy úton jár."

Akinek a jó eredményért nagyobb erőfeszítésre, több gyakorlásra volt szüksége, az meg arra gondolhatott, hogy "Nem lesz abból kovács, kinek nem kell a kalapács."

Azt a néhány ifjoncot, akik "idejében" nem gondolkodtak, lépést tévesztettek és megbuktak, nekem kellett ráébresztenem a "Jobb későn, mint soha" igazságára. Így értük el közös munkával, hogy az említett 4 elégtelen rendű tanuló a következő évben - ugyancsak nálam - eredményesen elvégezte az osztályt. S közülük három - a nagybetűs ÉLET-ben nemcsak a társadalmi ranglétrán, de a szellemiség fokán is emelkedni tudott. Nagy öröm, ha szemünk láttán érik be munkánk gyümölcse.

Igaz, érés közben érződött még egy kis fanyarság - melyik gyermek veszi örömmel a feddést, netán a büntetést -, de a beérést már a közös munka eredményeként könyvelhettük.

A ma divatos korrepetálást - akár órarendszerűen, akár túlórában - akkortájt még nem ismertük, de ha az ifjonc nem készítette el írásbeli házi feladatát, vagy nem tanulta meg az otthonra feladott "leckét" nem volt kímélet, bentfogtuk, hogy pótolhassa a mulasztottakat. Az is igaz, hogy a tanító önmagát is bentfogta, hogy munkába foghassa, munkára szktathassa a reábízottakat.

Modern pedagógiánk magát a bentfogást - mint a büntetés egy módját - már régen megbélyegezte, megszégyenítőnek minősítette. Lelke rajta!

Én meg úgy érzem, eredményt hozó, munkára szoktató és nevelő módszer volt - még túlóradíjjal sem járt -, lehet, hogy a kötelességmulasztó ifjúnak akkor éppen nem tetszett, de mindenképpen javára szolgált. Én még ma sem bánom, hogy az általam bentfogottakat oly nagy buzgalommal patronáltam. Munka közben formálódtunk közösséggé is.

Örülök, hogy a régi iskola emléke, az osztályközösség ereje ennyi év után idehozott Benneteket. Örülök, hogy örültök egymásnak, s köszönöm a Sorsnak, hogy Veletek örülhetek.

Jegyzetek: Ön vallomás a birtokomban.

Jegyzőkönyv.

Felvételett a pelsőmölki róm. kat. egyházközségi képviselőtestületnek az 193 7. évi szeptember hó 3-án, Fándi Bernardin dömölki apát ~~kerületi tanfelügyelő~~ elnöklete alatt a pelsőmölk — i II. (második) számú kántor osztály taniió(~~nő~~)i állás betöltése ügyében tartott gyűlésén.

Jelen voltak:

Dr. Horváth Károly szigl.-esp.-plébános-egyhk. elnöke, Dely László vil. elnök, Hivary Vilmos rk. tanító-jegyző, László Ferenc, Sághegyi Mihály, Uhlár Gyula, Berkes Ferenc, Ételaky Lajos, Farkas Ferenc, Fülöp József, Hervay Károly, v. Horváth Gyula, Kláffl Gyula, Kuthi József, Nagy István, Németh Sándor, Orbán István, Petenvári István, Pintér Ferenc, dr. Pichnitz Lorenc, Reicher István, Szécsy Ferenc, Szlobodda Lorenc, id. Wendler Lajos és ifj. Wimmer Lajos egyházközségi képviselőtestületi tagok.

A gyűlésen nem jelentek meg:

Somor K. Leficián, Halász Gyula, dr. Horváth Béla, Hokhold István, Horváthes István, Nagy József lakatos, dr. Nesselmann Gyula, Simon Sándor, Schütz Gyula, Szabó Károly és Szabó Lajos

egyházközségi képviselőtestületi tagok.

TÁRGY:

A nyugdíjazás folytán megüresedett kántor osztály tanító(~~nő~~)i állás betöltése.

Elnöklő ~~kerületi tanfelügyelő~~ imával megnyitván az ülést, megállapítja, hogy a gyűlés szabályszerűen hivatott egybe, valamint megállapítja a gyűlés határozatképességét is. A jegyzőkönyv hitelesítésére Ételaky Lajos és Pintér Ferenc egyházközségi képviselőtestületi tagokat kéri fel. Majd előadja, hogy nyugdíjazás folytán megüresedett a II. (második) számú kántor osztály tanítói állás, melynek javadalmazása ez idő szerint

az iskolafenntartó által kiszolgáltatandó a vall. és közokt. m. kir. miniszterium 111.957/1938 sz. rendeletével ~~..... értékegységben~~, a kezdő tanítói fizetés 50 %-ában megállapított illetményből ~~és az ..... évi javadalmi jegyzőkönyvben felsorolt illetmányokból~~ és az ezen helyi járandóságot kiegészítő államsegélyből áll.

A pályázati hirdetés az iskolai Rendszabályok I. rész 107. §-ának 4. bekezdésében foglaltaknak megfelelően a Nemzetnevelés és a Néptanítók Lapja című tanügyi lapokban szabályszerűen közzétételett.

A gyűlés elnöke felolvassa az egyházi főhatóságnak a hármas jelölésre vonatkozó 2.Ko/ /1937. tanf. számú rendeletét, mely szerint a pályázók közül a betöltendő állásra Horváth Lajos, Szunyogh László, és Farkas Kálmán okl. tanító(~~nő~~)k jelöltettek. Felhívja az elnök az egyházközségi képviselőtestület figyelmét, hogy érvényesen csak a kijelölt három pályázóra lehet szavazni és a szavazás *titkosan*, szavazólapokkal történik.

Elnök~~lő kor. tanfelügyelő~~ a magával hozott és saját hivatali pecsétjével ellátott azonos színű és nagyságú szavazólapokat, amelyeken mind a három kijelölt pályázó vezeték és keresztneve a jelölés sorrendjében ~~nyomtatással~~ gépírással van feltüntetve, kiosztja az egyházközségi képviselőtestület megjelent tagjai között. Bejelenti, hogy más szavazólappal érvényesen szavazni nem lehet és a szavazók a nem kívánt jelöltek nevét ceruzával töröljék.

Ezek előrebocsátása után elnök összeállítja a szavazatszedő küldöttséget. A szavazatszedő küldöttség elnöke Czelaky Lajos, jegyzője Aljavárytilmos, tagjai pedig Németh Sándor, Szécsy Ferenc, és vitéz Horváth Gyula egyházközségi képviselőtestületi tagok lettek.

Ezután elnök a szavazás tartamára a gyűlést felfüggeszti. Miután a szavazatok összeszámlálása megtörtént, a gyűlést újból megnyíja és a szavazás eredményét kihirdeti, amely szerint az egyházközségi képviselőtestület 18 ~~egyhangúlag~~ szavazattal, vagyis általános szótöbbséggel Horváth Lajos okl. tanító(~~nő~~)t választotta meg a Csillaghegy i róm. kat. elemi iskolai ~~kétosztályú~~ tanítói állásra s hogy a választás ellen bármely egyházközségi tag 15 napon belül az egyházközség elnökénél benyújlandó felebbezéssel élhet az egyházi főhatósághoz.

A megválasztott kántor osztály laníió(nő) kötelességeit az egyházközségi képviselőtestület a következőkben állapítja meg: A rendszabályokban lefektetett kötelességeken kívül tartozik a Kántorságban hetenként felváltva önállóan működni – az énekkarok működésében és betanításában tevékenyen közreműködni az R. C. osztályainak munkájában résztvenni és a mindenkori plébános utasításait mindenben pontosan követni.

A választásról szóló jegyzőkönyv három eredeti példányban kiállíttatott, aláíratott és a gyűlés bezáratott.

K. m. f.

Dr. Horniszkárol
az egyházközség elnöke.

Gyöndi Bernardin
~~ideiglenes felügyelő~~ választási elnök,
dömölki apát

Gyurányi Ilona
egyházközségi jegyző.

Hitelesítjük:

Pintér Tamás
egyházközségi képviselőtestületi tag.

Eckhart Vince
egyházközségi képviselőtestületi tag.

Jelen jegyzőkönyv 15 napon át közszemlére kitéteteti, érdekeltekkel annak tartalma szabályszerűen közöltetett, ellene a törvényes haláridőn belül írásbeli felebbezés nem történt.

Kelt Celldömölk 1937 évi szeptember hó 19-én.

Gyurányi Ilona
egyházközségi jegyző.

A CELLDÖMÖLKI R. K. EGYHÁZKÖZSÉG PECSÉTJE

Dr. Horniszkárol
az egyházközség elnöke.

A SZOMBATHELYI APOSTOLI KORMÁNYZÓTÓL.
JÓVÁHAGYOM 2698 tanf. szám
Szombathely, 1937 szeptember 26.

GRÓSZ JÓZSEF TIT. ORTHIDI ADJUNCTUS

Illés Lajos
egyházmegyei főtanfelügyelő.

Nagyméltóságu Püspök, Apostoli Kormányzó Ur!

A celldömölki r.k. egyházközség - Virágh József tanitó nyugdijazásával megüresedett II. számu segéd-kántor-tanitói állásra a 2161/1937. tanf. sz. leirattal jelölt H o r v á t h L a j o s okl. tanitót megválasztotta.

A választási jegyzőkönyvet,/3példány/
dijlevelet, /3 példány/
a pályázati hirdetményt,/Nemzetnevelés, Népt. Lapja/
minősitő táblázatot,
benépesitési adatokat, valamint
a megválasztott fölszerelt kérvényét

azon alázatos kérelemmel terjesztem fel Nagyméltóságodhoz, hogy a választást jóváhagyni és Horváth Lajost állásában megerősiteni kegyeskedjék.

Alázatos kérésem megismételve vagyok

Nagyméltóságu Püspök, Apostoli Kormányzó Urnak

Celldömölk, 1937. szeptember 19.

hódoló szolgája:

perjel, esperes, plebános,
egyházközségi elnök.

Díjlevél

a c e l l d ö m ö l k - i róm. kat. népiskolához a II. sorszámú segéd-kántor ianítói állásra 19 37. évi szeptember hó 3. napján megválasztott

H O R V A T H L A J O S

tanító részére az 1911. évi május hó 23. napján kelt javadalmi jegyzőkönyv alapján.

(Lásd: Rendszabályok 171. lapján. Ugyanúgy mint a jav. jkvnél!)

Sorszám	I. Javadalmi tétel megnevezése (Lakás v. lakbér Is)	II. Mely forrásból áll elő a javadalom?	III. Az ingatlan katasztéri jövedelme P	f	IV. Az ingatlan átlagos haszonbér értéke P	f
1.	Készpénz	Celldömölki r.k. Egyházközség				
2.	Évi tüzifa-általány készpénzben	" "				
3.	Készpénz	Tanitótól adva				
4.	Államsegély	Az állampénztártól				
5.	Lakbér	Hitközségtől				
6.	Kertillétmény	" "				

Ezen tanítói állás helyi javadalma a vall. és közokt. m. kir. miniszter 1923. évi 111957. számú rendelete 50 %-ában fizetés

Külön kötelességek: A Rendszabályokban lefektetett kötelességeken kivül tartozik a kántorságban hetenkint felváltva önállóan müködni, az ének-karok müködésében és betanitásában tevékenyen közremüködni, az A.C. szak-osztályainak munkájában résztvenni és a mindenkori plebános utasitásait mindenben pontosan követni.

V.	VI.	VII.		VIII.		IX.		X.		XI.		XII.
A szolgáltatók számának	A természetbeni szolgálmányok mennyiségének	A természetbeni szolgálmányok piaci egységárának		A javadalmi tétel pénzegyenértéke		A javadalmi tételből						Be nem s mílható jár dóságok
						kántori		tanítói		szétválaszthatatlan kántortanítói		
5 évi átlaga												
—	—	p	f	Kor.	f	Kor.	f	Kor.		p	f	Kor.
				500	–			500	–			
				60	–			60	–			
				300	–	300	–					
				240	–			240	–			
												360
												20
		Végösszeg:		1.100	–	300	–	800	–	–		380 –

deletével ——— értékegységben és —— aranykoronában; a kezdő tanítói van megállapítva.

Kelt: Celldömölk, 1937. szept. 3.

iskolaszéki jegyző.

iskolaszéki elnök.

Elfogadom:

Horváth Lajos
tanító.

A szombathelyi püspöktől:

1699/1937. sz. t

Jóváhagyom.

Szombathely, 1937. év szept. hó 16. n.

egyházmegyei főtanfelügyelő.

120

EGYHÁZKÖZSÉGTŐL

Celldömölk, 193 7. szept. 25.

ad 374. /193 7.

Nagyságos és Főtisztelendő Kanonok-Főtanfelügyelő Ur!

Horváth Lajos, celldömölki segédkántor-tanitó, dijlevelét vagyok bátor 4 példányban szives jóváhagyás céljából felterjeszteni. Egyben mellékelem szives betekintés végett a megfelelő javadalmi jegyzőkönyvet és Virágh József nyug. tanitónak dijlevelét. Utóbbiakat visszakérőleg!

Ezzel azt hiszem, Horváth Lajos iratai rendben vannak és a jóváhagyásnak akadálya nem lesz.

Mély tiszteletem őszinte nyilvánitásával vagyok Nagyságodnak

A Celldömölki R. K. Egyházközségi Tanács mint Iskolafenntartó Hatósága Pecsétje

Horváth Károly

kerületi esperes, egyházközségi elnök

Nagyságos és Főtisztelendő

dr. K i s s L a j o s, székesegyházi kanonok,

egyházmegyei főtanfelügyelő urnak

S z o m b a t h e l y

121

NEGYEDIK OSZTÁLYS TANULÓK NÉVSORA

Asbóth István
Bakonyi Sándor
Belovári Gábor
Balatoni Berghoffer János
Bgnár Sándor
Bunyevácz Viktor
Csecsenovocs Ferenc
Csecsenovics István
Csupr Gyula
Dénes Antal
Farkas Béla
Gede Elek
Györök István
Gyürü Ferenc
Gyürüsi Kálmán
Horváth István
Horváth Károly
Ipsics Lajos
Kemenes Tibor
Kereki István
Klafl Zoltán
Kontics Károly
Kovács László
Marton János
Márkus József
Mészáros József
Molnár János
Molnár József
Nagy Péter
Nagy Tivadar
Németh Jenő
Pintér László
Pődör Császár Gyua
Prediger József
Rónaszéki Pál
Sulyok Frigyes
Sükösd József
Szabó Ferenc
Szablcsi István
Szekrényi Zoltán
Tima László
Tóth Lajos
Uhlár Tivadar
Uhlár László

Jegyzetek: A névsor 1939-es iskola napló másolata.

DIÁKOK TALÁLKOZÓJA

Akik az 1938-39-es tanévben a CELLDÖMÖLKI RÓMAI KATOLIKUS FIÚISKOLA IV. osztályos tanulói voltak

1. kép — Névsor olvasás: Tartja *Horváth Lajos* volt negyedik osztályos tanító. Mellette *Rada Mária (Dr. Hattyárné)* második osztályos tanító néni

2. kép — Elemi iskolai találkozó 1938-39-es tanévben végzett negyedik osztály tanulói 50 év után, tanítóikkal

3. kép — Baráti beszélgetések a találkozón *Horváth Lajos tanító (tanár)* *Dr. Uhlár Tivadar, Rónaszéki Pál*

4. kép — (balról) *Sükösd József, Dr. Uhlár Tivadar, Horváth Lajos tanító (tanár)* *Dr. Uhlár László*

Névsor olvasás: Tartja: Horváth Lajos volt negyedik osztályos tanító.
Mellette: Rada Mária (Dr. Hattyárné) második osztályos tanító néni.

Elemi iskolai találkozó 1938-39-es tanévben végzett negyedik osztály tanulói 50 év után, tanítóikkal.

Baráti beszélgetések a találkozón Horváth Lajos tanító (tanár) Dr. Uhlár Tivadar, Rónaszéki Pál.

(balról) Sükösd József, Dr. Uhlár Tivadar, Horváth Lajos tanító (tanár) Dr. Uhlár László.

DÍSZOKLEVÉL

Horváth Lajos

okleveles tanító nak, ~~nek~~, aki az

Esztergomi Crs. Róm. Kath.

Tanítóképző Intézet -ben

1934 év június hó 20 napján

ÖTVEN ÉVE

szerzett oklevele alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását, elismerésül ezt az

ARANYOKLEVELET

adja ki az

Esztergomi

Tanítóképző Főiskola ~~Intézet~~

Kelt, Esztergom, 1984 év szeptember hó 3 n.

P. H.

főigazgató, igazgató

A. Tü. 1131/a. r. sz. – PATRIA Nyomdai. – Fnyv. 5. (R)

DÍSZPOLGÁRI OKLEVÉL

Celldömölk Város Önkormányzatának Képviselőtestülete
a celldömölki polgárok megbecsülését tolmácsolva

a kulturális és pedagógusi életművéért

Horváth Lajos Úrnak

Celldömölk Város Díszpolgára címet adományozza.

Celldömölk, 1994. augusztus 24.

Makkos István

Makkos István polgármester

CELLDÖMÖLK VÁROS

DÍSZOKLEVÉL

HORVÁTH LAJOS

okleveles tanító- ~~nek~~, aki nak,

az Esztergomi Tanítóképző Intézet -ben

1934. év június hó 20. napján

HATVAN ÉVE

szerzett oklevele alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását, elismerésül ezt a

GYÉMÁNTOKLEVELET

adja ki a

Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Intézet

Kelt Szombathely 1994. év szeptember hó 10-n.

Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4.

FBiH.

főigazgató, igazgató

A. Tü. 1132/a r. sz. - Pátria Nyomdi. - 5318 - 300
Pátria Nyomda (Fsz.: 5-7751)
Látta: MKM. részéről B. Gy. 1991. XII. 9.

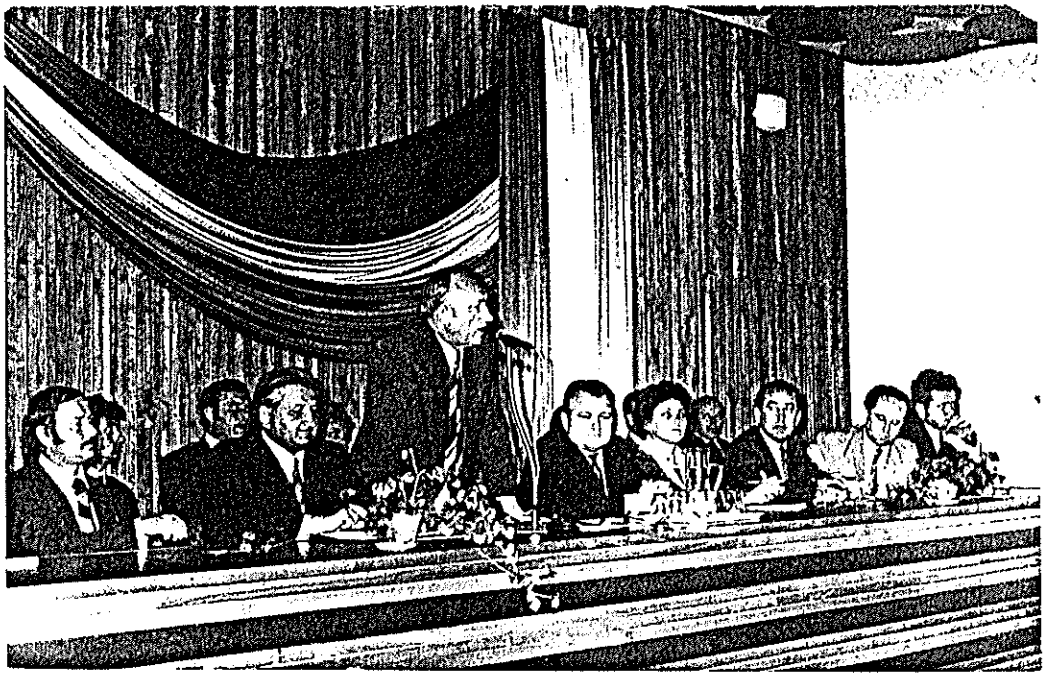

Horváth Lajos tanító (tanár) Úr a város avatás ünnepség levezető elnöke.

Horváth Lajos tanító (tanár) úr, a DÍSZPOLGÁRI OKLEVÉL átadási ünnepségen felesége, és Dr. Habsburg Ottó főherceg társaságában 1994.

HORVÁTH LAJOS TANÍTÓ (TANÁR) ÚR CELLDÖMÖLKI TEMETŐI SÍREMLÉKE.

FARKAS KÁLMÁN tanító (tanár)

1914. augusztus 2-án született Dobán.
Elemi iskoláját már Celldömölkön fejezte be a régi iskola házban. Tanítói képesítést, Pápán a Magyar Királyi Állami Tanító Képzőben végezte, 1935-ben kapta kézhez a diplomáját.

Kedves tanítónk megjárta az akkori idők mostoha sorsát, mert elhelyezkedni, állandó kinvezést kapni nem tudott, mint az akkori végzett ifjak.

Celldömölkön a Római Katolikus Elemi Népiskolában, mint segéd tanító. Ebben a minőségben dolgozott 1935-től - 1939-ig.
1939-ben pályázat útján Szentléránti Elemi iskola tanítója, majd később az igazgatója lett.

Szentléránton tanított 1960-ig, ettől az időtől fogva pedig a Szombathelyi Tanítóképző gyakorló iskolájának volt a tanára, majd az igazgatója.
1961-ben gyakorló iskolai tanári képesítést szerzett a Győri Tanárképző Felsőfokú Intézetében.
1960-tól nyugdíjazásáig 1975-ig itt tanított a Szombathelyi Gyakorló iskolában.

Ma is Szombathelyen lakik. A celldömölki működéséhez illik hozzá fűznöm, hogy engem is tanított, jó szívvel gondolok arra az időre, mert nevetve, de fegyelmezve oktatott és nevelt minket. Hála a Jó Istennek a tanítóim közül Ő az egyetlen aki él, remélem sokáig. Elég hosszú ideig volt katona. Sebesülten tért haza, melynek a nyomát ma is viseli a lábán. Tartalékos századosként szerelt le.

Jegyzetek: Általa küldött leírás alapján, saját ismeretség.

Farkas Kálmán tanító úr 1937-ben tanítványai között.

Farkas Kálmán tanító úr 1938. évi tanítványai között.

DÍSZOKLEVÉL

FARKAS KÁLMÁN

okleveles tanító nak, ~~nek,~~ aki

a Pápai Népiskolai

Tanítóképző -ben

1935 év június hó 27 napján

ÖTVEN ÉVE

szerzett oklevele alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását, elismerésül ezt az

ARANYOKLEVELET

adja ki a

BERZSENYI DÁNIEL

TANÁRKÉPZŐ FŐISKOLA Intézet

Kelt, Szombathely, 1985 év szeptember hó 4-én.

P. H.

főigazgató, igazgató

A. Tü. 1131/a. r. sz. – PÁT[illegible] Nyomdl. – [illegible] 5. (R)

DÍSZOKLEVÉL

FARKAS KÁLMÁN

okleveles tanító- ~~nek~~, aki nak,

a Pápai Tanítóképző

Intézet -ben

1935. év június hó 27. napján

HATVAN ÉVE

szerzett oklevele alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását, elismerésül ezt a

GYÉMÁNTOKLEVELET

adja ki a

Berzsenyi Dániel

Tanárképző Főiskola Intézet

Kelt Szombathely, 1995. év szeptember hó 8 -n.

Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Szombathely, Károlyi Gáspár tér 4.

P. H.

főigazgató, igazgató

A. Tü. 1132/a r. sz. - Pátria Nyomda
Pátria Nyomda Rt. (Fsz.: 5-7751)
Látta: MKM. részéről B. Gy. 1993. X. 28.

DISZOKLEVÉL

FARKAS KÁLMÁN

okleveles tanító- ~~nek,~~ nak, aki

a Pápai Tanítóképző Intézet -ben

1935. év június hó 27. napján

HATVANÖT ÉVE

szerzett oklevelé alapján közmegbecsülésre méltóan teljesítette hivatását, elismerésül ezt a

VASOKLEVELET

adja ki a

Berzsenyi Dániel Főiskola Intézet

Kelt Szombathely, 2000. év szeptember hó 11-n.

P.H.

BERZSENYI DÁNIEL FŐISKOLA FŐIGAZGATÓ SZOMBATHELY KOLLÉGIUM KÖLYI GÁSPÁR TÉR 4.

főigazgató, igazgató

A. Tü. 1133/a r. sz. - Pátria-Nyomdák - 20448
Pátria Nyomda Rt. - (Fsz.: 5-7753)
Látta: MKM részéről B. Gy. 1996. XI. 11.

Rada Mária Dr. Hattyárné

Született 1916 - Meghalt Í998-ba.

Celldömölkön született. A tanítóképzőt a Kőszegi Állami Tanítóképzőben végezte 1935-ben.
Mint kisegítő tanító működött a Celldömölki Római Katolikus Népelemiben, teljesen díjmentesen.
Farkas Kálmán tanító bevonulása alkalmából mint segéd helyettesítő tanítót alkalmazták két éven keresztül, de most már fizetésért. De még ez a díjazás is csak 20 %-kos volt.
A további fizetést az egyház közösség folyósította.
1936-ban férjhez ment és elkerült a felvidékre, a visszacsatolás alkalmával.
Celldömölkön van eltemetve.

Jegyzet: Püspöki levéltár 332/1936. X. 15.

A CELLDÖMÖLKI RÓM. KAT.
EGYHÁZKÖZSÉGTŐL

Celldömölk, 193 6. október 15.

332 /193 6.

Nagyságos és Főtisztelendő Kanonok,Főtanfelügyelő Ur!

Mély tisztelettel jelentem,hogy Farkas Kálmán okl.tanitó,akinek az egyházi főhatóság 1935.szeptember 26-án 1764/1935.tanf.sz.a.kelt rendelkezésével megengedte,hogy a celldömölki rk.elemi fiuiskolában kisegitő minőségben működhessék,folyó hó 6-án bevonult katonának.

Helyét iskolaszékünk egyhangu határozata folytán - mivel más reflektána nem jelentkezett - Rada Mária okl.tanitónővel töltötte be, annál is inkább,mivel nevezett tanitónő az elmult iskolaévben már ismételten helyettesitette hivatalos kijárásai alkalmával a körzeti iskolafelügyelőt s ezen működésével,melyet teljesen ingyen végzett,az iskolaszéknek teljes megelégedését érdemelte ki.Rada Mária oklevelét a tavalyi iskolaév elején személyesen mutatta be az egyházmegyei főtanfelügyelő urnak.Illetményül kap mostani alkalmazásában 20 %-os alapfizetést,melyet az egyházközség havi 40 P-re egészit ki segély cimén.

Mély tisztelettel kérem Nagyságodat,kegyeskedjék iskolaszékünk határozatát jóváhagyólag tudomásul venni s Rada Máriát ideiglenes kisegitő minőségében megerősiteni.

Mély tiszteletem ismételt nyilvánitásával vagyok

Nagyságos éa Főtisztelendő Kanonok,Főtanfelügyelő

Urnak

A Celldömölki R. K. egyházközségi tanács mint iskolaszék pecsétje

perjel,caperesplébános,isk.sz.eln.

Nagyságos és Főtisztelendő

dr. P a l k ó J á n o s, székesegyházi kanonok,

egyházmegyei főtanfelügyelő urnak

S z o m b a t h e l y

Az elemi iskola második osztálya 1936/37-ben 43 fővel. Tanítónk Rada Mária. Hitoktató Szomor Felícián főtisztelendő.

Jegyzet: A fénykép a birtokomban.

RADA MÁRIA (DR. HATTYÁR ISTVÁNNÉ) TANÍTÓNŐ

CELLDÖMÖLKI SÍREMLÉKE.

Hitoktatók a Római Katolikus Népelemi Iskolában 1927-től 1948-ig az államosításig.

Jándi Bernardin Apát
O.S.B. tanár
Iskolaszéki elnök

Dr. Horváth Károly
esperes plébános
O.S.B. tanár
hitoktató
Az új iskola építtetője.

Dr. Nemes Vazul
O.S.B. tanár
plébános hitoktató

Dr. Magasi Artur
O.S.B. tanár hitoktató

Szomor Felicián
O.S.B. tanár hitoktató

JÁNDI BERNARDIN az utolsó dömölki apát.

1863. XI. 29. - 1952. VIII. 28.

Jándi Bernardin bencés szerzetes latin német szakos tanár. 1863. november 29-én született Nyitra megye, Darács községben. Érettségi után lépett a bencés rendbe. Pappá szen telése 1888. július 8-án volt. Utána főiskolai tanár és föapáti szertartó lett Pannonhalmán. 1907-ben Pápára helyezték házfőnöknek és gimnázium igazgatónak. 1910-ben Pannonhalmán Főmonostori kormányzó perjelként tevékenykedett. 1920-ban rendtársi egyetértés alapján a főapát rábízta a Dömölki apátság vezetését. E tisztségben eltöltött 3o év bizonyította, hogy méltó volt a bizalomra. Rend ügyeinek intézése mellett az egyház gondjaiból is kivette részét. Támogatta a nagyközség képviselő testületének munkáját, testületi tag maradt míg lehetett. Idekerülése után elnöke lett a községi Fiu polgári iskola széknek. Kijárta az intézmény állami kezelésbe vételét. Közben biztosította a zárda bővítéséhez szükséges anyagiakat. 1926-ban pedig elkezdték egy új Katolikus Fiu Népiskola építését. A megyei törvényhatóság tagjaként szívvel - lélekkel harcolt Celldömölkért. 1933-ban az apátság 800. éves jubileumán Serédi Jusztinián hercegprímást 1948-ban Mindszenti József bíborost köszöntötte az apátság vendégeként. Aranymiséjét 1938-ban, gyémánt miséjét pedig 1948-ban mutatta be.
Apáti működésének évfordulói is emlékezetesek. Harminc év munkássága színhelyét 1950-ben kényszerből kellett elhagyni, a rendházat és városunkat.

Vissza térve a munkásságához műfordítással is foglalkozott. Egy könyvének címlapját mellékelem.

Életének 89. évében 1952. augusztus 28-án elhunyt Pannonhalmán. Az ottani Boldogasszony Kápolnába temették el ideiglenesen.

1994-ben hamvait a Celldömölki Szent Benedek oltárnál kialakított kriptába helyezték örök nyugalomra.

Jegyzetek: Új Kemenesalja 1994. szeptember 19-én megjelent újság.

DON LUIS COLOMA

ELBESZÉLÉSEI

Spanyol eredetiből

fordította

JÁNDI BERNARDIN

II. kötet

Egy pók miatt. Elbeszélés.

Budapest

A Szent-István-Társulat kiadása

VIII., Szentkirályi-utcza 28.

DON LUIS COLOMA

*

JUAN MISERIA

REGÉNY

FORDITOTTA

JÁNDI BERNARDIN

BUDAPEST

A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

Jegyzet: A könyv Eredetije a birtokomban.

Dr. Horváth Károly esperes plébános Úr.

Sopronban született 1884. december 22-én. Gimnáziumi érettségit Sopronban a Bencés Gimnáziumban szerezte. Kispapnak beöltözött 1901. augusztus 6-án. Egyszerű fogadalmat tett 1905. június 4-én. Ünnepi fogadalmat tett 1908. február 8-án. Pappá szentelték 1908. június 19.

1908-tól - 1910-ig hit szónok. 1910-től házgondnok Pannonhalmán 1916-ig.

Főiskolai tanár és közben doktorál a hit tudományokból.

1916-tól 1922-ig főépületi felügyelő Pannonhalmán. 1922-töl 1941-ig Celldömölk plébánosa és esperes. A dömölki esperesi kerület vezetője haláláig.

1941. április 16-án Húsvét hétfő léven, litániát celebrált a főoltár előtt, rosszul lett és meghalt.

Mint hitoktató, mint ember szeretetnek örvendett.

Mégegyszer ki kell emelni érdemeit a Celldömölki fiú iskola építésével kapcsolatban, mert lehet, hogy az ő hozzáállása nélkül nem lett volna iskola felépítve.

Jegyzetek: A Pannonhalmi Főapátság leírása alapján.

SZOMOR FELICIÁN Hitoktató Főtisztelendő Úr.

Szatmárnémetiben született 1905. november 18-án.
Katona tiszti családból származik. Tanulmányait először csillagászként kezdte. Valami oknál fogva abba kellett hagynia.

1924-ben egyszerű fogadalmat tett, ünnepi fogadalmat pedig 1929-ben. Pappá szentelték 1930. június 29-én.
1930-tól - 1933-ig gimnáziumi tanár Esztergomban. 1933-től 1940-ig hitoktató Celldömölkön. 1940-től - 1941-ig Kőszegen hitoktató.
1941-től - 1948-ig hitoktató Celldömölkön.
1948-tól ugyan még Celldömölkön maradt, de 1951-ben őt is elüldözték Celldömölkről.
Ekkor költözött szüleihez Balatonakarattyára. 1951-től itt élt és misézett 1983-ig, tragikus végű haláláig.
(Négy gazember éjféli miséről haza felé menet úgy megverte, hogy belehalt sérüléseibe.)

Jegyzetek: A Pannonhalmi Főapátság leírása alapján.

Dr. Nemes Vazul

Dr. Nemes Vazul Celldömölk volt plébánosa.

Dr. Nemes Vazul született 1906. október 30-án Pápán. Szülővárosa bencés gimnáziumában érettségizett. Utána 1924. augusztus 6-án lépett a Szent Benedek Rendjébe. Teológiai tanulmányait Pannonhalmán végezte. Görög latin szakos tanári oklevelet szerzett a Budapesti egyetemen. Ugyan ott doktorált. 1932. június 19-én szentelték pappá. A következő években főiskolai tanár volt Pannonhalmán. 1941. június 1-én vette át a celli plébánia vezetését.
Szerény közvetlen és másokon segítő, valamint közösségért végzett odaadó és önzetlen munkája révén kiérdemelte hívei és elöljárói bizalmát. Idekerülése után a templom belső renoválását szervezte meg. A mennyezeti freskókat az oldal hajók fülkéiben lévő stációs képek, valamint a lábazat süttői márvánnyal való bevonását készítette el, ami ma is dísze a templomnak.

A második világháború pusztítása Celldömölköt sem kerülte el. Egy nagyméretű bomba vágódott a templom tövébe, amely megrongálta a templom külső részét. A plébános úr lelkes munkájával és a hívek adományaiból 1948. szeptember 12-én már külsőleg felújítva fogadta a zarándokokat. Közben hitoktatói munkát is vállalt, egyesület és vallási közösségeket is vezetett. 1948-ban összeállította és kiadta A magyar Mária - Cell kegyhelyének ismertetése című könyvet.

A meghurcoltatás Őt sem kerülte el, mert felsőbb utasításra a Püspökség Nemeskoltára helyeztette 1953-ban. 1958-ban pedig Iváncra helyezték plébánosnak. 1972-től Pannonhalmán élt a szociális otthonban. 1979. március 22-én halt meg a győri kórházban. Pannonhalmán a Boldogasszony Kápolnában temették el.

1994-ben a hamvait Celldömölkre hozták és a Szent Benedek oltárnál kialakított kriptába helyezték.

Még a munkássága során meg kell említeni, hogy 1945-ben az egyházak is jelentkeztek sajtó termékekkel.
1947. február 19. és április 6 között szerkesztője Dr. Nemes Vazul.

Új Kemenes Alja 1994. szeptember 19-én megjelent újság

Vasi szemle 1980. 409. oldal

Dr. NEMES VAZUL plébános Úr mise közben.

Jegyzetek: Fénykép a birtokomban.

A magyar Mária-Cell kegyhelyének ismertetése.

Közreboesátotta:
Dr. Nemes Vazul
bencés plébános.

Hatodik ezer.

Kiadja a Dömölki Apátság.

Dr. Magasi Artúr

Celldömölk szülötte. 1903. szeptember 23-án Kiscellben bölcsész-doktor, bencés tanár. Tanárként a gimnazisták százait nevelte a dolgos életre.
Tanárként dolgozott Pápán, Györ, Esztergom és Sopronban.
Az irodalom mellett nagy kedvelője volt a labdarügásnak.
1939-ben Celldömölkön volt hitoktató, többek között a negyedik osztálynak is.
Nagy odaadással vett részt a legényegylet munkájában.
Celldömölki tartózkodása alatt írta Kiscellbe Máriánál című versét, bucsújárás 200. éves jubileumára, megemlékezésül, melyet közre is adok.
Meghalt 1959. június 10-én Budapesten.

Jegyzetek: Új Kemenesalja 1989. szeptemberi száma
Horváth Lajos Tanár Úr leírása alapján.

MAGASI ARTÚR

A KRISTÁLY ÉS A KAMÉLEON

VERSEK

Barátomnak igaz
kartársi szeretettel

BUDAPEST, 1932.
AZ »ÉLET« KIADÁSA

Lebstömöcs
1939. nov. 30.

Magasi Artúr: Kiscellben Máriánál

Názáretben sem jártak hittel
Hozzád a szegény ács házába
főpapok, gazdagok, nagyurak,
hogy foglald őket is imádba.

S kiknek az arany és a pompa,
a rang, a hír volt hőn várt érték,
Kis Jézuskád okos tanácsát,
s ártatlan áldását nem kérték.

S nem simogatták gyámolodnak
Szent Józsefnek szelíd szakállát,
hogy adjon nekik békéjében
sötét gondot altató szállást.

Lásd Mária, milyen egyformák
maradnak az idők, emberszívek;
kerülnek, kik régen kerültek,
s hívek maradtak a jó hívek.

Búcsúsaid a betlehemi
csordapásztorok utódnépe,
őrangyalok által ébresztve
járul ma is csupán Elédbe.

S Te most se nézed, hogy ruhájuk
fakult, viseltes vagy foltos.
Neked most is a szív biborja
s a lélek hermelinje fontos.

És hogy a kéz, mely összekulcsolt
áhítattal kér, barna s kérges,
nem illemhiba, hisz tudod jól,
nem könnyen hajt a pór se térdet.

Ezrek éreznek jó Anyának,
s szívják magukba égi tejed,
hogy istállós maguk maradtán
az Úr is legyen, miként Veled.

Királynénak is ők tisztelnek
itt a földön, majd a mennyben,
kegyelmed szent tallérjait szórd
nagydúsan hát eléjük Cellben.

Hadd érezzék, hogy otthon vannak,
hogy trónod zsámolya a székük,
hol bútól, bajtól hűn megvédve
megtalálják a menedéket.

De jaj, amíg bennük gyönyörködsz,
szánakozz a hiány okán,
s kérd fiad, hogy ama gazdag is
hadd jusson át a tű fokán.

(A kiscelli búcsújárás 200 éves jubileumán megjelent a Kemenesalja 1939. szept. 10-i számában)

ELEMI NÉPISKOLAI

ÉRTESÍTŐ-KÖNYVECSKE

Nagy Sándor

tanuló részére.

BUDAPEST

A SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT KIADÁSA

E könyvecske kiállítása bélyeg- és díjmentes, de ha elvész, vagy bármely más okból másodpéldányra van szükség, a másodlat kiállításáért az igazgatónak, illetőleg a tanítónak egy pengő díj fizetendő.

162

UTASÍTÁS

e könyvecske kitöltésére és kezelésére.

1. E könyvecskét az osztálytanító állítja ki, az adatok hitelességéért ő felelős. Az anyakönyvi és beoltási adatokat a tanuló szülője vagy gyámja a beiratáskor anyakönyvi kivonattal vagy tanusítvánnyal és oltási bizonyítvánnyal köteles igazolni.

2. E könyvecskét évközben a tanító (osztálytanító) őrzi s az évközi értesítőt karácsonykor és husvétkor a megfelelő érdemjegyekkel kitölti, az értesítőt aláírja és a könyvecskét a tanulónak kiadja avégből, hogy azt szülőjével vagy gyámjával láttamoztassa. A tanuló köteles a láttamozott Értesítő-könyvecskét a legközelebbi tanítási napon a tanítónak visszavinni.

3. Ha a tanuló haladó, akkor az évközi értesítőnek az érdemjegyek és a mulasztott félnapok bejegyzésére szolgáló első (bal) hasábját kelí kitölteni, ha pedig ismétlő, akkor az ugyanazon osztályról a megelőző iskolai évben kitöltött évközi értesítőnek második (jobb) hasábjába kell az érdemjegyeket s a mulasztott félnapok számát beírni, mindkét esetben megjelölvén az iskolai évet is, az utóbbi esetben pedig a jegyzet-rovatba még a következő megjegyzést kell írni: «a tanuló az 19...../19..... iskolai évben az osztályt ismétli».

4. Az Értesítő-könyvecskébe az érdemjegyeket az iskolaév végén is a tanító (osztálytanító) írja be. Az iskolaévvégi osztályzatot, amely bizonyítvány is egyúttal, a tanítón (osztálytanítón) kívül osztatlan iskolában a gondnoksági elnök, osztott iskolában pedig az igazgató-tanító is aláírja s az utóbbi az iskola pecsétjével is ellátja. Az iskolaév végén a tanuló a könyvecskét megkapja, de a következő iskolaév elején, a beiratás alkalmával köteles visszaadni.

5. Ha a tanuló az osztály ismétlésére utasíttatik, akkor arról az iskolaévről az évvégi értesítőt (bizonyítványt) e könyvecskében nem kell kitölteni, hanem ehelyett a 22. lapon meg kell jegyezni, hogy a tanuló az osztály ismétlésére utasíttatott, megemlítvén a tantárgyakat is, amelyekből elégtelen osztályzatot kapott. A szülő kívánságára azonban köteles a tanító arról az iskolai évről külön bizonyítványt kiállítani.

6. Ugyancsak a 22. lapon kell bejegyezni azt is, ha a tanuló valamely iskolaévben betegség vagy más ok miatt egyáltalán nem járt iskolába, de a következő iskolaévben beiratkozik. Ha a tanuló évközben más iskolába megy át, részére a megállapított mintának megfelelő elbocsátólevelet kell kiállítani.

7. Úgy a karácsonyi és husvéti, mint az iskolaévvégi osztályzat adatainak az előmeneteli és mulasztási napló adataival egyezniök kell.

8. Az ismétlőtanfolyam elvégzése után az Értesítő-könyvecske a tanulónak végleg birtokába kerül. Ha valamely tanuló az iskolából évközben kilép, az Értesítő-könyvecskét lezárva és aláírva ki kell neki adni.

9. Minthogy ezen Értesítő-könyvecske a tanulónak az életben lépten-nyomon szükséges anyakönyvi és iskolai adatait tartalmazza, azonkívül a középiskolába való felvételre bizonyítványul szolgál, annak épségben való megőrzésére kiváló gondot kell fordítani.

Az érdemjegyeket az értesítőbe nem számokkal, hanem betükkel kell beírni s a fokozatok jelzésére a következő szavak használandók:

a) az **erkölcsi magaviseletnél**: dicséretes, jó, türhető;
b) a **szorgalomnál**: dicséretes, változó, hanyag;
c) az **előmenetelnél**: kitünő, jeles, jó, elégséges, elégtelen.

ÁLTALÁNOS ADATOK.

1. *A tanuló családi és keresztneve:* Nagy Sándor
2. *A tanuló születéshelye:* ..... *ország,* Vas *megye,* Celldömölk *község.*
3. *Születési éve:* 1921, *hava:* III., *napja:* 17.
4. *Vallása:* rom. kath.
5. *Beszél-e magyarul?* igen.
6. *Ezenkívül mily nyelv(ek)en beszél?* —
7. *Beoltatott:* 1922 *évben.*
8. *Újraoltatott:* ..... *évben.*
9. *Hány évig járt óvodába?* 2
10. *A tanuló atyjának (anyjának, gyámjának) családi és utóneve:* N. Károly
11. *A tanuló atyjának (anyjának, gyámjának) foglalkozása:* kertészi munkás

Kelt Celldömölk 1928. évi febr. hó 1. n.

(P. H.)

A CELLDÖMÖLKI RÓM. KATH. FÖGYMNÁZIUM KÖZÉPISKOLA FELÜGYELŐSÉGE

tanító
(igazgató-tanító).

Az előmenetteli és mulasztási napló folyószáma: 34.

Évközi értesítő

a mindennapi iskola I. osztályáról.

Karácsonykor:	1927/1928.	19..../19....
Magaviselete	dicséretes.	
Szorgalma	változó.	
Előmenetele	jeles.	
Mulasztott	14 félnapot.	..... félnapot.
Nem igazolt	— félnapot.	..... félnapot.

Jegyzet:

tanító.

Látta: Nagy Károly szülő (gyám).

tanító.

Látta: szülő (gyám).

Húsvétkor:	1927/1928.	19..../19....
Magaviselete	dicséretes.	
Szorgalma	változó	
Előmenetele	jó.	
Mulasztott	17 félnapot.	..... félnapot.
Nem igazolt	— félnapot.	..... félnapot.

Jegyzet:

tanító.

Látta: Nagy Károly szülő (gyám).

tanító.

Látta: szülő (gyám).

Évvégi értesítő.

Nagy Sándor

a mindennapi elemi iskola I. osztályának tanutója az 1927/1928. iskolai év végén a következő osztályzotot érdemelte:

Magaviselete — — dicséretes.

Szorgalma változó.

Előmenetele:

Vallástan kitűnő.

Magyar nyelv:

a) *Beszéd- és értelemgyakorlat* jeles.

b) *Olvasás* jó.

c) *Irás* jeles.

Számolás és mérés kitűnő.

Éneklés jeles.

Testgyakorlás jeles.

Egész évben mulasztott 31 *félnapot. Nem igazolt* — *félnapot. Ha ezen iskolai év elején még nem tudott magyarul, megtanult-e és milyen mértékben?*

Kelt Celldömölk, 1928 évi június hó 24 n.

Horváth Pál, tanító

~~igazgató tanító~~

(iskolaszéki elnök)

A CELLDÖMÖLKI KÖZSÉGI ÁLTH. EL. NÉPISKOLA PECSÉTJE

Az előmeneteli és mulasztási napló folyószáma:.....

Évközi értesítő

a mindennapi iskola V. osztályáról.

Karácsonykor:	*1931/1932*	*19..../19....*
Magaviselete	2	
Szorgalma	2	
Előmenetele	3	
Mulasztott	2 *félnapot.*	..... *félnapot.*
Nem igazolt	— *félnapot.*	..... *félnapot.*

Jegyzet:.....

Virágh József
tanító.

Látta:
Nagy Károly
szülő (gyám).

tanító.

Látta:

szülő (gyám).

Húsvétkor:	*1931/1932*	*19..../19....*
Magaviselete	2	
Szorgalma	2	
Előmenetele	3	
Mulasztott	— *félnapot.*	..... *félnapot.*
Nem igazolt	— *félnapot.*	..... *félnapot.*

Jegyzet:.....

Virágh József
tanító.

Látta
Nagy Károly
szülő (gyám).

tanító.

Látta:

szülő (gyám).

Évvégi értesítő.

Nagy Sándor

a mindennapi elemi iskola V. osztályának tanulója az 1931/1932 iskolai év végén a következő osztályzatot érdemelte:

Magaviselete jó

Szorgalma változó

Előmenetele:

- Vallásian jó
- Magyar nyelv:
  - a) Olvasás és olv. tárgy. jeles
  - b) Irás jó
  - c) Fogalmazás jó
  - d) Helyesírás és nyelvi magy. jó
- Számolás és mérés jó
- Földrajz jó
- Történelem:
  - a) Történelem ~~és alkotmánytan~~ jó
  - b) Polgári jogok és kötelességek jó
- Természeti és gazd. ismeretek:
  - a) Term.-rajz, gazd.- és házt.-tan jó
  - b) Vegytan és term.-tan jó
  - c) Egészségtan jó
- Rajzolás elégséges
- Éneklés jeles
- Kézimunka jeles
- Testgyakorlás jó

Egész évben mulasztott 7 félnapot. Nem igazolt — félnapot.

Celldömölk, 1932. évi június hó 14-n.

Ulár Béla igazgató-tanító (iskolaszéki tanár). Virágh József tanító.

A CELLDÖMÖLKI RK. KATH. EL. NÉPISKOLA PEDAGÓGIUMA

ÉSZREVÉTELEK:

---

az 19____/19____iskolai évben .....

Kelt....., *19*____*évi*.....*hó*.....*n.*

....

igazgató-tanító (iskolaszéki elnök.) (P. H.) tanító.

---

az 19____/19____iskolai évben .....

Kelt....., *19*____*évi*.....*hó*.....*n.*

....

igazgató-tanító (iskolaszéki elnök). (P. H.) tanító.

---

az 19____/19____iskolai évben .....

Kelt....., *19*____*évi*.....*hó*.....*n.*

....

igazgató-tanító (iskolaszéki elnök). (P. H.) tanító.

---

az 19 ____/19____iskolai évben .....

Kelt....., *19*____ *évi*.....*hó*.....*n.*

....

igazgató-tanító (iskolaszéki elnök). (P. H.) tanító.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest. — Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.

Ez az értesitő 1935-ben volt első osztályos tanulóé.

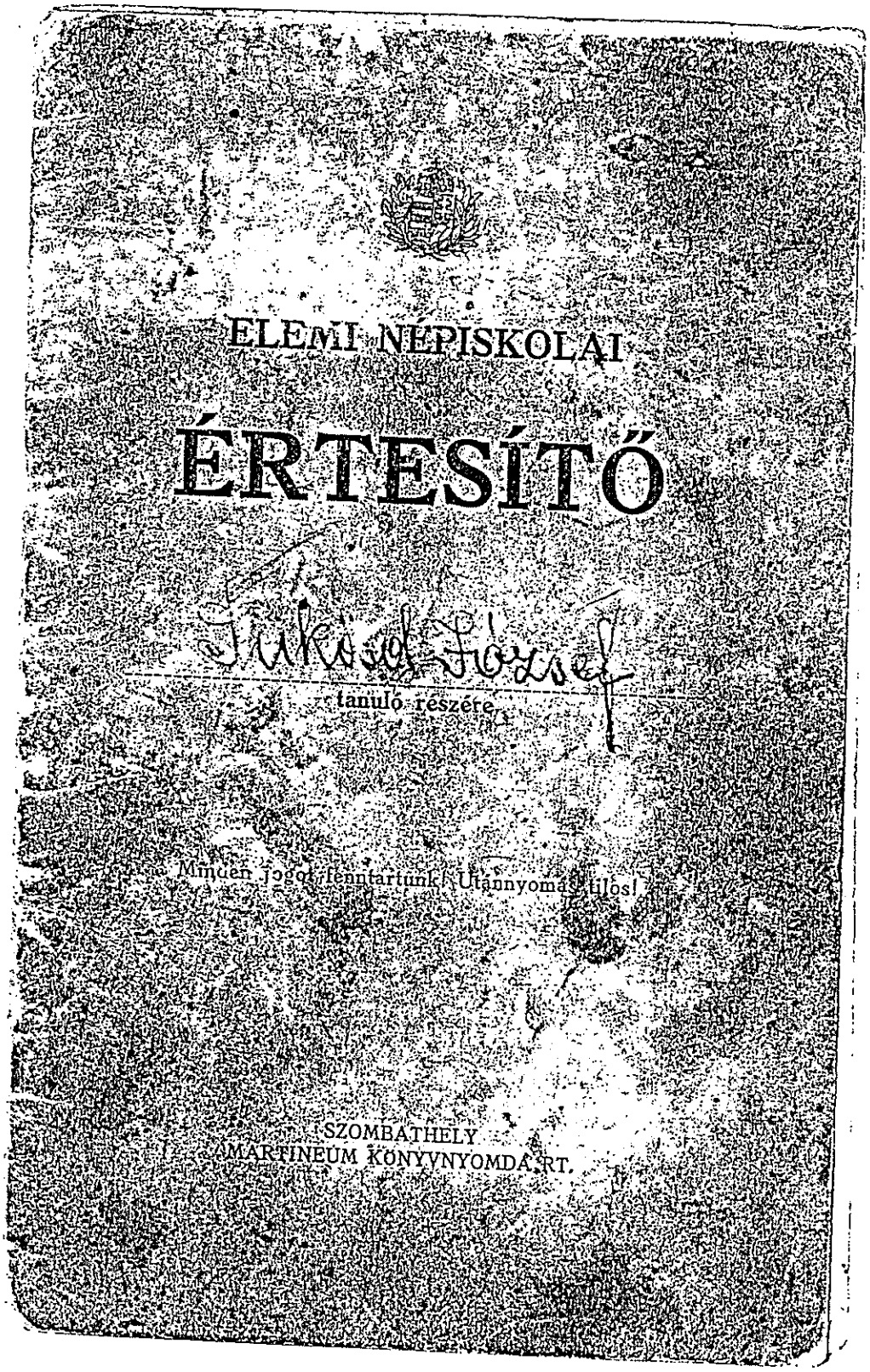

ELEMI NÉPISKOLAI

ÉRTESÍTŐ

Jakab József

tanuló részére

Minden jogot fenntartunk! Utánnyomás tilos!

SZOMBATHELY
MARTINEUM KÖNYVNYOMDA RT.

ELEMI NÉPISKOLAI

ÉRTESÍTŐ

Dukszd József

tanuló részére

Figyelmeztetés. Az értesítőkönyv bélyegmentes. Minden tanuló vigyázzon reá, és gondosan őrizze meg! Az elveszett vagy megrongált könyvecske helyett kiállítandó, új értesítőért 2 P díj fizetendő az iskola igazgatójának!

Az értesítőbe a tanuló semmit sem jegyezhet bele! A lapokon sem törlésnek, sem vakarásnak, sem javításnak nincs helye.

Az értesítőt a tanuló szülője, gyámja vagy gondviselője minden karácsonykor és húsvétkor aláírja. Észrevételt a szülők sem írhatnak az értesítőbe.

SZOMBATHELY
MARTINEUM KÖNYVNYOMDA RT.

A vallásos gyermek példaadása.

Én a római katolikus anyaszentegyháznak vagyok tagja. A jó katolikus hű fia hazájának is. Én hitemért és hazámért akarok dolgozni.

Nem felejtem el, hogy életemet és mindenemet a jó Istennek köszönhetem. Hálás imádsággal köszönöm meg minden reggel, délben és este az én mennyei Atyám jótéteményeit.

Bizalommal kérem az Úr Jézus szentséges Szivét, hogy fogadja szeretetébe jó szüleimet, derék tanítóimat és nevelőimet.

Vasárnap és ünnepnapokon sohasem feledkezem meg a szentmise hallgatásról. Hétköznapokon is megkeresem az Oltáriszentségben jelenlévő Üdvözítőt, aki szüntelenül hívja áldó karjai közé a gyermekeket.

A Megváltó szenvedéseire és szentséges halálára akarok gondolni minden pénteken. Készségesen akarom megtartani a parancsolatokat is, hogy minden cselekedetemmel Isten dicsőségét és szüleim boldogságát szolgálhassam.

A jó gyermek otthon.

Kedves nekem a mi otthonunk. Szeretem egyszerűségében is, mert szüleim laknak benne. Ők neveltek engem. Ők gondoskodnak továbbra is rólam.

Sokat dolgoznak értem. Engedelmes gyermekük leszek. Igyekszem segíteni nekik, hogy munkájuk gondjain könnyíthessek.

Nem megyek el hazulról engedelem nélkül. Szorgalmasan végzem el tanulnivalóimat. Vigyázok a lakásra, bútorainkra, könyveimre, ruházatomra, mert sok pénzébe kerültek ezek szüleimnek.

Vigyázok egészségemre is. Megmosakodom reggel is, este is. Tisztán tartom kezemet, fogaimat. Orromat mindig zsebkendővel törlöm. Rendben tartom mindenemet. Nem szemetelek. Én leszek a mi otthonunk tisztaságának és rendjének gondos őrizője.

A jó gyermek a templomban és az iskolában.

A templom a jó Isten háza. Iskolábamenet belépek a templomba, hogy a kis Jézussal beszélgethessek. Az imádság a legszentebb beszélgetés. A szép egyházi ének is imádság.

A szentmiséről sohasem késem el. A templomban nem beszélgetek társaimmal. Nem nevetgélek ott, nem illetlenkedem. Figyelek a szentbeszédre is.

Az iskola is szenthely. Ide sem megyek elkésve. Igyekszem egy negyed órával előbb odaérni a tanítás megkezdése

Általános adatok.

1. A tanuló családi és keresztneve: Sükösd József

2. A tanuló születéshelye: Magyar ország.

Pest-Pilis-Solt-kiskun vármegye.

Budapest község.

3. Születési éve: 1928 hava: szeptember napja: 27.

4. Vallása: Róm. kath.

5. Anyanyelve: Magyar

6. Beszél-e magyarul: igen

7. Milyen nyelven beszél még:

8. Beoltották: ..... évben.

9. Újra oltották: ..... évben.

10. Hány évig járt óvodába?

11. A tanuló atyjának, (anyjának, gyámjának)
neve: Sükösd József
foglalkozása: bádogos
lakása: Horváth Elek utca 1.

Kelt Celldömölk, 1942 évi január hó 31 n.

(iskolaszéki elnök) igazgató-tanító. (P. H.) tanító.

ROM. KATH. EL. HE

Évvégi értesítő

Sükösd József

a celldömölki rk. elemi iskola I. osztályának haladó (ismétlő) tanulója az 1935/1936. (19...../19.....) iskolai év végén a következő osztályzatot érdemelte:

Tanítástárgyak:	1935/1936. isk. év.	Ismétlők számára 19...../19..... isk. év.
Magaviselete:	dicséretes	
Szorgalma:	változó	
Hit- és erkölcstan:	jó	
Magyar ny. Olvasás:	jó	
Magyar ny. Írás:	jó	
Magyar ny. Beszéd- és ért. gyak.:	jeles	
Számolás és mérés:	jó	
Rajzolás:	jó	
Kézimunka:	—	
Éneklés:	jó	
Testgyakorlás:	jeles	
Írásbeli dolg. külső alakja:	tiszta	
Egész évben mulasztott	41 félnapot	..... félnapot
Egész évben nem igazolt	— félnapot	..... félnapot

Ha az iskolai év elején még nem tudott magyarul, megtanult-e és milyen mértékben? .....

Jegyzet: .....

Kelt Celldömölk, 1936. évi júni hó 17. én. 19..... évi ..... hó ..... n.

A celldömölki rom. kath. el. népiskola pecsétje (P. H.)

~~igazgató-tanító.~~ (iskolaszéki elnök).

igazgató-tanító. (iskolaszéki elnök).

tanító.

tanító.

Évvégi értesítő

Sükösd József

a Celldömölki sk. elemi iskola VIII. osztályának haladó (ismétlő) tanulója az 1942/1943 (19___/19___) iskolai év végén a következő osztályzatot érdemelte:

Tanítástárgyak:	1942/1943 isk. év.	Ismétlők számára 19___/19___ isk. év.
Magaviselete:	kitűnő	
Szorgalma:	jeles	
Vallástan:	jeles	
Magyar ny. Olvasás és olv. tárgy.:	jeles	
Magyar ny. Fogalmazás:	jeles	
Magyar ny. Helyesírás és nyelvi magyarázatok:	jeles	
Számolás és mérés:	kitűnő	
Földrajz:	kitűnő	
A magyar nemzet történelme:	kitűnő	
Polgári jogok és kötelességek:	kitűnő	
Természetrajz, gazd., házt.:	kitűnő	
Természettan és vegytan:	kitűnő	
Egészségtan:	kitűnő	
Ének:	kitűnő	
Rajz:	jeles	
Kézimunka:	jeles	
Testnevelés:	kitűnő	
Írásbeli dolg. külső alakja:	jeles	
Szóbeli ism.:	kitűnő	
Egész évben mulasztott	14 félnapot	_____ félnapot
Egész évben nem igazolt	_____ félnapot	_____ félnapot

Ha az iskolai év elején még nem tudott magyarul, megtanult-e és milyen mértékben? _____

Jegyzet: _____

Kelt: Celldömölk, 1943 évi VI. hó 11 n. 19___ évi _____ hó ___ n.

(P. H.)

igazgató-tanító (iskolaszéki elnök.) — igazgató-tanító. (iskolaszéki elnök.)

tanító. — tanító.

A régi Rk. fiúiskola ma a Szent Benedek Általános iskola lebontás előtti állapota 2000-ben.

Az iskola elölnézetben, északi oldala és az udvara.

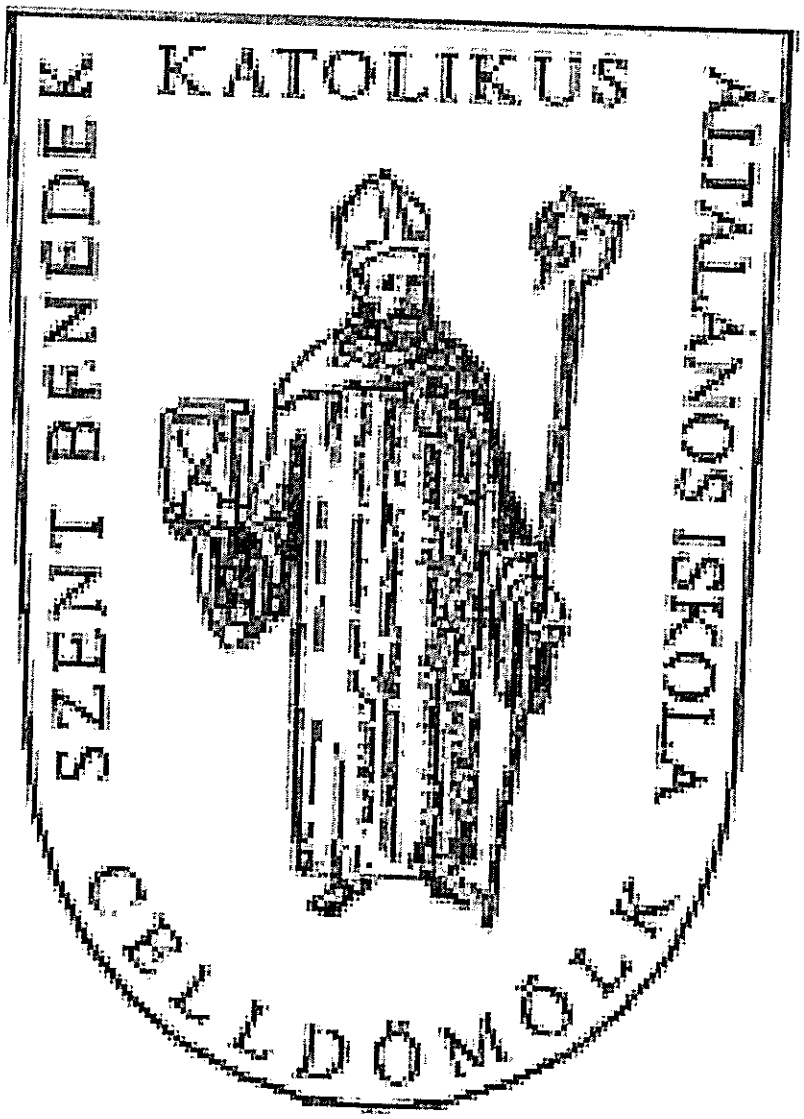

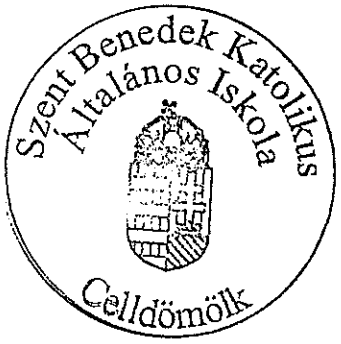

SZENT BENEDEK

KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA
CELLDÖMÖLK
JELVÉNYE ÉS PECSÉTJE.

VÁZLAT

Az iskola eredeti fotója. Bevezetés.
A magyar iskola reformok és nyelvünk fejlődésének rövid ismertetése.
Horváth Lajos /tanár/ tanító felhasznált jegyzetei.
Az iskola építésével kapcsolatos kutatások.
Államosítás jegyzőkönyve.
A tanítók fényképesi tabló alakjában felállítva.
Tanítókra való emlékezés, személyenként.
Fotók az iskolás gyermekekről. Fotók a tanítóink sírjáról.
Fénymásolatok a tanítói pálya különböző évek utáni diplomákról.
Hitoktatói tablókép az államosításig dolgozó főtisztelendő urakról.
Hitoktatók egyenkénti bemutatása.
Kettő darab értesítő könyvecske.
Az iskola fotója, amely a Szent Benedek Általános Iskolát ábrázolja
több oldalról /kora tavaszi felvétel/ a mostani átépítés előtt.
Az új egyházmegyei iskola jelvénye és pecsétje.
Kimutatás a felhasznált irodalmakról.

FELHASZNÁLT IRODALMAK

1./ A Celldömölki Római Katolikus Iskola fotója, található a Szombathelyi püspöki levéltár birtokában.
2./ Magyar Kir. Közalkalmazottak Almanachja.
3./ Horváth Lajos tanító /tanár/ feljegyzései..
4./ Az iskola építésével kapcsolatos jegyzőkönyvek, jegyzetek kutatásaim során, található a Szombathelyi Püspöki Levéltárban: 73/1926, 404/1926, 267/1926.sz. VIII.-a. ü.o. 1559/1926, 344/1926, 1927. szeptember 12/2241. szám alatt.
5./ Az államosítási jegyzőkönyv hiteles másolata, a Szombathelyi Püspöki Levéltár birtokában a tanfelügyelői iratok mellé csatolva. 9/2.szám alatt.
6./ Az államosításról szóló értesítés Uhlár Gyula igazgató úr részére. Celld. 1948. június 14-én.
7./ A nevelők csoportképe a birtokomban lévő fotók másolata alapján összeállítva.
8./ Az emlékezéseim a nevelők osztályonkénti felsorolása.
9./ Uhlár Gyula igazgató úr életrajza: A Vasi Fejek 1936-ban kiadott leírás. A család által ismertetett és a saját ismereteim alapján. Tanító választási jegyzőkönyv, a Püspöki Levéltár 2455/1924, Jóváhagyási jegyzőkönyv a Celldömölki Plébánia Hivatal levéltár 216/1924. Szombathelyi megyéspüspök jóváhagyása 2453-5/1924.IX.12, 1924.XII.31.
10./Fotó az 1927-28-as tanévben első osztályos gyermekekről , középen Uhlár Gyula igazgató úr társaságában. Ők voltak az első tanítványok az újonnan épült iskolában. /fotó a birtokomban/.
11./Igazgatói kinevezési kivonat 1928.IV. 591.sz. Püspöki körlevélből. Munkája a Kis-celli imakönyvből másolva, lebombázott iskola fotója Horváth tanító úr özvegyének birtokában.
A családi sírbolt általam fotózva.
12./Virágh József tanító úr életleírás a Közalkalmazottak Almanachja alapján, fényképével együtt másolva. 1937-ben kiadva 1937. 845. oldal.
Választási, kinevezési, elfogadási, besorolási, majd nyugdíjba vonulási jegyzőkönyvek a Püspöki Levéltár birtokában a következő számok alatt: 420/1911, 465/1911, 468/1911, 4673/1911, 4272/1911, 122/1919, 67/1920, 207983/1919, B.V. 111957/923.sz. 675/1937.

13./Fessler Erzsébet tanító kisasszonyra vonatkozó adatok, jegyzőkönyvek és saját ismereteim alapján.
1918/4729.sz. Püspöki Levéltár. Kinevezési és besorolási jegyzőkönyvek csatolva: 4729/1918, 4731/1918, 47/1923, 111956/923. csatolt fotók a birtokomban.

14./ Újvári Supola Vilmos. Életleírás a család ismertetése alapján és általam felsorolt ismertetések.
Választási és egyéb jegyzőkönyvek másolata csatolva.
Püspöki Levéltár: 2450/1924, 2452/1924. Aranydiploma másolat, eredeti a család birtokában. Sírbolt fotója a sajátom.

15./ Horváth Lajos tanító /tanár/ fénykép a birtokomban.
Életrajz leírás a család birtokában lévő iratok alapján, a magam ismeretsége alapján. Egy találkozói önismertetés, osztálykösöntő alkalmával. Leírás a birtokomban.
Választási jegyzőkönyv a Celldömölki Római Katolikus Egyházközség és a Szombathelyi Püspöki Levéltár 2698/1937.szeptember 26. Jóváhagyás és bérmegállapítás jegyzőkönyv, 2661/1937. szeptember 19, 2699/szept. 374/1937.szeptember 25. 1938-39. negyedik osztály névsora, osztálytalálkozó fényképekkel, fotók a birtokomban, az oklevelek eredetije a család birtokában.

16./ Farkas Kálmán tanító úr /tanár/. Ő a tanítóim közül, aki ma is jó erőnek örvend. Életrajz a saját leírása alapján az ismertetés saját ismeretségem alapján. Fotók a birtokomban a három oklevél eredetije pedig a saját birtokában.

17./ Rada Mária /dr.Hattyár Istvánné tanító néni. A Püspöki Levéltár 332/1936.X.15. és saját ismeretség útján. Fotók a birtokomban.

18./ Hitoktatóim felsorolása /tabló , fotók csatolva.

19./ Jándi Bernardin az utolsó Dömölki apát.
Életútjának ismertetése Új Kemenesalja 1994.szeptember 19-én megjelent számából, majd a Pannonhalmi /Schematismus/ szerint.
Munkájának címlapjai csatolva, könyvei a birtokomban.

20./ Dr.Horváth Károly esperes plébános úr az iskola egyik megalakítója, életrajza a Pannonhalmi /Schematismus/ szerint
Ténykedése az előzőekben felsorolva.

21./ Szomor Felicián tisztelendő úr. Életleírása a Pannonhalmi /Schematismus/ szerint. A halálával kapcsolatos megjegyzés saját kutatásom alapján.

22./ Dr.Nemes Vazul plébános úr, életrajzi leírás az Új Kemenesalja 1994.szeptember 19-én megjelent száma. Vasi Szemle 1980. 409. oldal. Fotók és munkássága a birtokomban.

23./ Dr.Magasi Artur tanár és hitoktató. Életrajz leírása 1989.szeptemberi száma, Horváth Lajos tanár úr leírása alapján. Munkájából egy vers és egy gyűjtemény csatolva. / birtokomban./

24./ Az újonnan épült és 1927-ben indult iskola első tanítványának Értesítő Könyvecskéje.

25./ A másik Értesítő Könyvecske 1935-től 1943-ig. Érdekesség a 8 osztály bevezetése ezzel az osztállyal vette kezdetét. Nem általános, csak elemi iskola.

26./ Az 1926-27-ben épült R.K.Népiskola, ma Szent Benedek Általános Iskola, lebontás előtti állapotban, három oldalról bemutatva. Fotók a birtokomban. Fotó 2000. kora tavaszán készült.

27./ Szent Benedek Általános Iskola Celldömölk jelvénye és pecsétjének másolata.